

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRO  
ĮSAKYMAS

**DĖL FINANSŲ MINISTRO 2003 M. LIEPOS 3 D. ĮSAKymo NR. 1K-184 „DĖL  
LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ  
PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ KLASIFIKACIJOS PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2010 m. kovo 26 d. Nr. 1K-085  
Vilnius

1. P a k e i ė i u Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymą Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (Žin., 2003, Nr. [69-3135](#); 2005, Nr. [118-4287](#); 2007, Nr. [131-5316](#)) ir išdėstau jį nauja redakcija:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS  
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ  
PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ KLASIFIKACIJOS PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo (Žin., 1990, Nr. [24-596](#); 2004, Nr. [4-47](#)) 9 straipsniu:

1. T v i r t i n u Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikaciją (pridedama).

2. N u s t a t a u, kad:

2.1. asignavimų valdytojai pakeičia 2010 metų pirmojo ketvirčio išlaidų sąmatas, perduotus asignavimus, kasines ir faktines išlaidas pagal šio įsakymo 1 punkte nurodytą klasifikaciją iki 2010 metų balandžio 30 d.

2.2. savivaldybių vykdomosios institucijos taiko šio įsakymo 1 punkte nurodytą klasifikaciją ir lėšoms, gautoms iš valstybės biudžeto valstybinėms (valstybės perduotoms savivaldybėms) funkcijoms vykdyti.“

2. Šis įsakymas įsigalioja 2010 m. balandžio 1 d.

FINANSŲ MINISTRĖ

INGRIDA ŠIMONYTĖ

PATVIRTINTA  
Lietuvos Respublikos finansų ministro  
2003 m. liepos 3 d. įsakymu Nr. 1K-184  
(Lietuvos Respublikos finansų ministro  
2010 m. kovo 26 d. įsakymo Nr. 1K-085  
redakcija)

## **LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ KLASIFIKACIJA**

### **I. VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMŲ EKONOMINĖ KLASIFIKACIJA**

- |              |                                                                                                        |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>1.</b>    | <b>PAJAMOS</b>                                                                                         |
| 1.1.         | Mokesčiai                                                                                              |
| 1.1.1.       | Pajamų ir pelno mokesčiai                                                                              |
| 1.1.1.1.     | Gyventojų pajamų mokestis                                                                              |
| 1.1.1.1.1.   | Gyventojų pajamų mokestis                                                                              |
| 1.1.1.1.1.1. | Gyventojų pajamų mokestis                                                                              |
| 1.1.1.2.     | Pelno mokestis                                                                                         |
| 1.1.1.2.1.   | Pelno mokestis                                                                                         |
| 1.1.1.2.1.1. | Pelno mokestis                                                                                         |
| 1.1.2.       | Darbo jėgos ir atlyginimo mokesčiai                                                                    |
| 1.1.2.1.     | Įmokos į Garantinį fondą                                                                               |
| 1.1.2.1.1.   | Įmokos į Garantinį fondą                                                                               |
| 1.1.2.1.1.1. | Įmokos į Garantinį fondą                                                                               |
| 1.1.2.2.     | Įmokos į Privalomąjį sveikatos draudimo fondą                                                          |
| 1.1.2.2.1.   | Privalomojo sveikatos draudimo įmokos, administruojamos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos |
| 1.1.2.2.1.1. | Privalomojo sveikatos draudimo įmokos, administruojamos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos |
| 1.1.2.2.2.   | Privalomojo sveikatos draudimo įmokos, administruojamos Valstybinės mokesčių inspekcijos               |
| 1.1.2.2.2.1. | Privalomojo sveikatos draudimo įmokos, administruojamos Valstybinės mokesčių inspekcijos               |
| 1.1.3.       | Turto mokesčiai                                                                                        |
| 1.1.3.1.     | Žemės mokestis                                                                                         |
| 1.1.3.1.1.   | Žemės mokestis                                                                                         |
| 1.1.3.1.1.1. | Fizinių asmenų mokestis                                                                                |
| 1.1.3.1.1.2. | Juridinių asmenų mokestis                                                                              |
| 1.1.3.2.     | Paveldimo turto mokestis                                                                               |
| 1.1.3.2.1.   | Paveldimo turto mokestis                                                                               |
| 1.1.3.2.1.1. | Paveldimo turto mokestis                                                                               |
| 1.1.3.3.     | Nekilnojamojo turto mokestis                                                                           |
| 1.1.3.3.1.   | Nekilnojamojo turto mokestis                                                                           |
| 1.1.3.3.1.1. | Fizinių asmenų mokestis                                                                                |
| 1.1.3.3.1.2. | Juridinių asmenų mokestis                                                                              |

|              |                                                                                              |
|--------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.1.4.       | Prekių ir paslaugų mokesčiai                                                                 |
| 1.1.4.1.     | Pridėtinės vertės mokestis                                                                   |
| 1.1.4.1.1.   | Pridėtinės vertės mokestis                                                                   |
| 1.1.4.1.1.1. | Pridėtinės vertės mokestis, gautas iš importuotojų                                           |
| 1.1.4.1.1.2. | Pridėtinės vertės mokestis, gautas iš kitų asmenų                                            |
| 1.1.4.2.     | Atskaitymai nuo pajamų pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą                             |
| 1.1.4.2.1.   | Atskaitymai nuo pajamų pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą                             |
| 1.1.4.2.1.1. | Atskaitymai nuo pajamų pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą                             |
| 1.1.4.3.     | Akcizai                                                                                      |
| 1.1.4.3.1.   | Akcizai                                                                                      |
| 1.1.4.3.1.1. | Akcizai, gauti iš importuotojų                                                               |
| 1.1.4.3.1.2. | Akcizai, gauti iš kitų asmenų                                                                |
| 1.1.4.4.     | Cukraus sektoriaus mokesčiai                                                                 |
| 1.1.4.4.1.   | Cukraus sektoriaus mokesčiai                                                                 |
| 1.1.4.4.1.1. | Cukraus sektoriaus mokesčiai                                                                 |
| 1.1.4.5.     | Loterijų ir azartinių lošimų mokestis                                                        |
| 1.1.4.5.1.   | Loterijų ir azartinių lošimų mokestis                                                        |
| 1.1.4.5.1.1. | Loterijų ir azartinių lošimų mokestis                                                        |
| 1.1.4.6.     | Transporto priemonių mokesčiai                                                               |
| 1.1.4.6.1.   | Transporto priemonių mokesčiai                                                               |
| 1.1.4.6.1.1. | Transporto priemonių mokesčiai                                                               |
| 1.1.4.7.     | Kiti mokesčiai už naudojimąsi prekėmis arba už leidimą naudotis prekėmis arba verstis veikla |
| 1.1.4.7.1.   | Mokesčiai už aplinkos teršimą                                                                |
| 1.1.4.7.1.1. | Mokesčiai už aplinkos teršimą                                                                |
| 1.1.4.7.2.   | Rinkliavos                                                                                   |
| 1.1.4.7.2.1. | Valstybės rinkliavos                                                                         |
| 1.1.4.7.2.2. | Vietinės rinkliavos                                                                          |
| 1.1.4.7.3.   | Mokesčiai už pramoninės nuosavybės objektų registravimą                                      |
| 1.1.4.7.3.1. | Mokesčiai už pramoninės nuosavybės objektų registravimą                                      |
| 1.1.5.       | Tarptautinės prekybos ir sandorių mokesčiai                                                  |
| 1.1.5.1.     | Tarptautinės prekybos ir sandorių mokesčiai                                                  |
| 1.1.5.1.1.   | Muitai ir kiti importo mokesčiai, išskyrus PVM ir akcizus                                    |
| 1.1.5.1.1.1. | Muitai ir kiti importo mokesčiai, išskyrus PVM ir akcizus                                    |
| 1.1.5.1.2.   | Eksporto mokesčiai                                                                           |
| 1.1.5.1.2.1. | Eksporto mokesčiai                                                                           |
| 1.1.5.1.3.   | Kiti tarptautinės prekybos ir sandorių mokesčiai                                             |
| 1.1.5.1.3.1. | Kiti tarptautinės prekybos ir sandorių mokesčiai                                             |
| 1.2.         | Socialinės įmokos                                                                            |
| 1.2.1.       | Faktinės socialinės įmokos                                                                   |
| 1.2.1.1.     | Darbdavių faktinės socialinės įmokos                                                         |
| 1.2.1.1.1.   | Darbdavių faktinės socialinės įmokos                                                         |
| 1.2.1.1.1.1. | Privalomos                                                                                   |
| 1.2.1.1.1.2. | Savanoriškos                                                                                 |
| 1.2.1.2.     | Dirbančiųjų faktinės socialinės įmokos                                                       |
| 1.2.1.2.1.   | Dirbančiųjų faktinės socialinės įmokos                                                       |
| 1.2.1.2.1.1. | Privalomos                                                                                   |
| 1.2.1.2.1.2. | Savanoriškos                                                                                 |
| 1.2.1.3.     | Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla ir nedirbančių, socialinės                     |

|              |                                                                                           |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.2.1.3.1.   | įmokos<br>Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla ir nedirbančių, socialinės įmokos |
| 1.2.1.3.1.1. | Privalomos                                                                                |
| 1.2.1.3.1.2. | Savanoriškos                                                                              |
| 1.3.         | Dotacijos                                                                                 |
| 1.3.1.       | Dotacijos iš užsienio šalių                                                               |
| 1.3.1.1.     | Einamiesiems tikslams                                                                     |
| 1.3.1.1.1.   | Einamiesiems tikslams                                                                     |
| 1.3.1.1.1.1. | Einamiesiems tikslams                                                                     |
| 1.3.1.2.     | Kapitalui formuoti                                                                        |
| 1.3.1.2.1.   | Kapitalui formuoti                                                                        |
| 1.3.1.2.1.1. | Kapitalui formuoti                                                                        |
| 1.3.2.       | Dotacijos iš tarptautinių organizacijų                                                    |
| 1.3.2.1.     | Einamiesiems tikslams                                                                     |
| 1.3.2.1.1.   | Einamiesiems tikslams                                                                     |
| 1.3.2.1.1.1. | Einamiesiems tikslams                                                                     |
| 1.3.2.2.     | Kapitalui formuoti                                                                        |
| 1.3.2.2.1.   | Kapitalui formuoti                                                                        |
| 1.3.2.2.1.1. | Kapitalui formuoti                                                                        |
| 1.3.3.       | Europos Sąjungos finansinės paramos lėšos                                                 |
| 1.3.3.1.     | Einamiesiems tikslams                                                                     |
| 1.3.3.1.1.   | Einamiesiems tikslams                                                                     |
| 1.3.3.1.1.1. | Einamiesiems tikslams                                                                     |
| 1.3.3.2.     | Kapitalui formuoti                                                                        |
| 1.3.3.2.1.   | Kapitalui formuoti                                                                        |
| 1.3.3.2.1.1. | Kapitalui formuoti                                                                        |
| 1.3.4.       | Dotacijos iš kitų valdymo lygių                                                           |
| 1.3.4.1.     | Einamiesiems tikslams                                                                     |
| 1.3.4.1.1.   | Einamiesiems tikslams                                                                     |
| 1.3.4.1.1.1. | Speciali tikslinė dotacija                                                                |
| 1.3.4.1.1.2. | Bendrosios dotacijos kompensacija                                                         |
| 1.3.4.1.1.3. | Bendroji dotacija                                                                         |
| 1.3.4.1.1.4. | Kitos dotacijos ir lėšos iš kitų valdymo lygių                                            |
| 1.3.4.2.     | Kapitalui formuoti                                                                        |
| 1.3.4.2.1.   | Kapitalui formuoti                                                                        |
| 1.3.4.2.1.1. | Speciali tikslinė dotacija                                                                |
| 1.3.4.2.1.2. | Bendrosios dotacijos kompensacija                                                         |
| 1.3.4.2.1.3. | Bendroji dotacija                                                                         |
| 1.3.4.2.1.4. | Kitos dotacijos ir lėšos iš kitų valdymo lygių                                            |
| 1.4.         | Kitos pajamos                                                                             |
| 1.4.1.       | Turto pajamos                                                                             |
| 1.4.1.1.     | Palūkanos                                                                                 |
| 1.4.1.1.1.   | Palūkanos už paskolas                                                                     |
| 1.4.1.1.1.1. | Kitų valdymo lygių (savivaldybių, „Sodros“, nebiudžetinių fondų)                          |

|              |                                                                                          |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.4.1.1.1.2. | Kitų subjektų                                                                            |
| 1.4.1.1.2.   | Palūkanos už depozitus                                                                   |
| 1.4.1.1.2.1. | Palūkanos už depozitus                                                                   |
| 1.4.1.1.3.   | Palūkanos už vertybinius popierius (išskyrus akcijas)                                    |
| 1.4.1.1.3.1. | Palūkanos už vertybinius popierius (išskyrus akcijas)                                    |
| 1.4.1.1.4.   | Finansinės nuomos (lizingo) palūkanos                                                    |
| 1.4.1.1.4.1. | Finansinės nuomos (lizingo) palūkanos                                                    |
| 1.4.1.2.     | Dividendai                                                                               |
| 1.4.1.2.1.   | Dividendai                                                                               |
| 1.4.1.2.1.1. | Lietuvos banko likutinis pelnas                                                          |
| 1.4.1.2.1.2. | Dividendai                                                                               |
| 1.4.1.3.     | Draudimo polisų savininkų pajamos                                                        |
| 1.4.1.3.1.   | Draudimo polisų savininkų pajamos                                                        |
| 1.4.1.3.1.1. | Draudimo polisų savininkų pajamos                                                        |
| 1.4.1.4.     | Nuoma                                                                                    |
| 1.4.1.4.1.   | Nuomos mokestis už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandens fondo vandens telkinius |
| 1.4.1.4.1.1. | Fizinių asmenų                                                                           |
| 1.4.1.4.1.2. | Juridinių asmenų                                                                         |
| 1.4.1.4.2.   | Mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius                                               |
| 1.4.1.4.2.1. | Mokestis už medžiojamųjų gyvūnų išteklius                                                |
| 1.4.1.4.2.2. | Kiti mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius                                          |
| 1.4.1.4.3.   | Naftos ir dujų išteklių mokestis                                                         |
| 1.4.1.4.3.1. | Naftos ir dujų išteklių mokestis                                                         |
| 1.4.1.4.4.   | Mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise                                   |
| 1.4.1.4.4.1. | Mokestis už valstybės turto naudojimą patikėjimo teise                                   |
| 1.4.2.       | Pajamos už prekes ir paslaugas                                                           |
| 1.4.2.1.     | Pajamos už prekes ir paslaugas                                                           |
| 1.4.2.1.1.   | Pajamos už prekes ir paslaugas                                                           |
| 1.4.2.1.1.1. | Pajamos už prekes ir paslaugas                                                           |
| 1.4.2.1.2.   | Pajamos už patalpų nuomą                                                                 |
| 1.4.2.1.2.1. | Pajamos už patalpų nuomą                                                                 |
| 1.4.2.1.3.   | Konsulinis mokestis                                                                      |
| 1.4.2.1.3.1. | Konsulinis mokestis                                                                      |
| 1.4.2.1.4.   | Pajamos už atsitiktines paslaugas                                                        |
| 1.4.2.1.4.1. | Pajamos už atsitiktines paslaugas                                                        |
| 1.4.2.1.5.   | Įmokos                                                                                   |
| 1.4.2.1.5.1. | Įmokos už mokslą aukštesiose mokyklose                                                   |
| 1.4.2.1.5.2. | Įmokos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kitose įstaigose                    |
| 1.4.2.1.6.   | Žyminis mokestis                                                                         |
| 1.4.2.1.6.1. | Žyminis mokestis                                                                         |
| 1.4.2.1.7.   | Kitos pajamos                                                                            |
| 1.4.2.1.7.1. | Pajamos už leidimų ir kitų dokumentų išdavimą                                            |
| 1.4.2.1.7.2. | Kitos pajamos                                                                            |
| 1.4.3.       | Pajamos iš baudų ir konfiskacijos                                                        |
| 1.4.3.1.     | Pajamos iš baudų ir konfiskacijos                                                        |
| 1.4.3.1.1.   | Pajamos iš baudų ir konfiskacijos                                                        |
| 1.4.3.1.1.1. | Pajamos iš baudų ir konfiskacijos                                                        |
| 1.4.3.2.     | Baudos už aplinkos teršimą                                                               |

|              |                                                                                                       |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1.4.3.2.1.   | Baudos už aplinkos teršimą                                                                            |
| 1.4.3.2.1.1. | Baudos už aplinkos teršimą                                                                            |
| 1.4.4.       | Perduodamos lėšos, kitos nei dotacijos                                                                |
| 1.4.4.1.     | Einamiesiems tikslams                                                                                 |
| 1.4.4.1.1.   | Einamiesiems tikslams                                                                                 |
| 1.4.4.1.1.1. | Einamiesiems tikslams                                                                                 |
| 1.4.4.2.     | Kapitalui formuoti                                                                                    |
| 1.4.4.2.1.   | Kapitalui formuoti                                                                                    |
| 1.4.4.2.1.1. | Kapitalui formuoti                                                                                    |
| 1.4.5.       | Kitos neišvardytos pajamos                                                                            |
| 1.4.5.1.     | Kitos neišvardytos pajamos                                                                            |
| 1.4.5.1.1.   | Valstybės kontrolės, savivaldybės kontrolieriaus pasiūlymu pervestos sumos                            |
| 1.4.5.1.1.1. | Valstybės kontrolės, savivaldybės kontrolieriaus pasiūlymu pervestos sumos                            |
| 1.4.5.1.2.   | Žala, atsiradusi dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, išieškota regreso tvarka iš kaltų asmenų |
| 1.4.5.1.2.1. | Žala, atsiradusi dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, išieškota regreso tvarka iš kaltų asmenų |
| 1.4.5.1.3.   | Praėjusiais biudžetiniais metais savivaldybių biudžetų negautų pajamų kompensavimo lėšos              |
| 1.4.5.1.3.1. | Praėjusiais biudžetiniais metais savivaldybių biudžetų negautų pajamų kompensavimo lėšos              |
| 1.4.5.1.4.   | Kitos neišvardytos pajamos                                                                            |
| 1.4.5.1.4.1. | Kitos neišvardytos pajamos                                                                            |

#### **4. SANDORIAI DĖL MATERIALIOJO IR NEMATERIALIOJO TURTO BEI FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ PRISIĖMIMAS**

|              |                                                          |
|--------------|----------------------------------------------------------|
| 4.1.         | Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos |
| 4.1.1.       | Ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamos        |
| 4.1.1.1.     | Žemė                                                     |
| 4.1.1.1.1.   | Žemė                                                     |
| 4.1.1.1.1.1. | Žemė                                                     |
| 4.1.1.2.     | Pastatų ir statinių realizavimo pajamos                  |
| 4.1.1.2.1.   | Pastatai ir statiniai                                    |
| 4.1.1.2.1.1. | Gyvenamieji namai                                        |
| 4.1.1.2.1.2. | Negyvenamieji pastatai                                   |
| 4.1.1.2.1.3. | Kiti pastatai ir statiniai                               |
| 4.1.1.3.     | Mašinų ir įrenginių realizavimo pajamos                  |
| 4.1.1.3.1.   | Mašinos ir įrenginiai                                    |
| 4.1.1.3.1.1. | Transporto priemonės                                     |
| 4.1.1.3.1.2. | Kitos mašinos ir įrenginiai                              |
| 4.1.1.4.     | Vertybių realizavimo pajamos                             |
| 4.1.1.4.1.   | Vertybės                                                 |
| 4.1.1.4.1.1. | Muziejinės vertybės                                      |
| 4.1.1.4.1.2. | Antikvariniai ir kiti meno kūriniai                      |
| 4.1.1.4.1.3. | Kitos vertybės                                           |

|              |                                                          |
|--------------|----------------------------------------------------------|
| 4.1.1.5.     | Kito ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamos   |
| 4.1.1.5.1.   | Kito ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamos   |
| 4.1.1.5.1.1. | Kito ilgalaikio materialiojo turto realizavimo pajamos   |
| 4.1.2.       | Nematerialiojo turto realizavimo pajamos                 |
| 4.1.2.1.     | Nematerialiojo turto realizavimo pajamos                 |
| 4.1.2.1.1.   | Nematerialusis turtas                                    |
| 4.1.2.1.1.1. | Naudingųjų iškasenų žvalgymo darbai                      |
| 4.1.2.1.1.2. | Kompiuterinė programinė įranga                           |
| 4.1.2.1.1.3. | Patentai, licencijos                                     |
| 4.1.2.1.1.4. | Literatūros ir meno kūriniai                             |
| 4.1.2.1.1.5. | Kitas nematerialusis turtas                              |
| 4.1.3.       | Atsargų realizavimo pajamos                              |
| 4.1.3.1.     | Strateginės ir neliečiamosios atsargos                   |
| 4.1.3.1.1.   | Strateginės ir neliečiamosios atsargos                   |
| 4.1.3.1.1.1. | Strateginės ir neliečiamosios atsargos                   |
| 4.1.3.2.     | Kitos atsargos                                           |
| 4.1.3.2.1.   | Kitos atsargos                                           |
| 4.1.3.2.1.1. | Žaliavos ir medžiagos                                    |
| 4.1.3.2.1.2. | Nebaigta gamyba                                          |
| 4.1.3.2.1.3. | Pagaminta produkcija                                     |
| 4.1.3.2.1.4. | Pirktos prekės, skirtos parduoti                         |
| 4.1.4.       | Pajamos už biologinį turtą ir mineralinius išteklius     |
| 4.1.4.1.     | Pajamos už biologinį turtą ir mineralinius išteklius     |
| 4.1.4.1.1.   | Pajamos už biologinį turtą ir mineralinius išteklius     |
| 4.1.4.1.1.1. | Žemės gelmių ištekliai                                   |
| 4.1.4.1.1.2. | Gyvuliai ir kiti gyvūnai                                 |
| 4.1.4.1.1.3. | Vaismedžiai ir kiti daugiamečiai sodiniai                |
| 4.2.         | Sandoriai dėl finansinio turto                           |
| 4.2.1.       | Vidaus                                                   |
| 4.2.1.1      | Grynieji pinigai ir indėliai banke (nacionaline valiuta) |
| 4.2.1.1.1.   | Grynieji pinigai ir indėliai banke (nacionaline valiuta) |
| 4.2.1.1.1.1. | Grynieji pinigai                                         |
| 4.2.1.1.1.2. | Pervedamieji indėliai (pinigai bankuose)                 |
| 4.2.1.1.1.3. | Kiti indėliai (pinigai bankuose)                         |
| 4.2.1.2.     | Vertybiniai popieriai (parduoti), išskyrus akcijas       |
| 4.2.1.2.1.   | Vertybiniai popieriai (parduoti), išskyrus akcijas       |
| 4.2.1.2.1.1. | Trumpalaikiai                                            |
| 4.2.1.2.1.2. | Ilgalaikiai                                              |
| 4.2.1.3.     | Išvestinės finansinės priemonės                          |
| 4.2.1.3.1.   | Išvestinės finansinės priemonės                          |
| 4.2.1.3.1.1. | Išvestinės finansinės priemonės                          |
| 4.2.1.4.     | Paskolos (surinktos)                                     |
| 4.2.1.4.1.   | Paskolos (surinktos)                                     |
| 4.2.1.4.1.1. | Trumpalaikės                                             |
| 4.2.1.4.1.2. | Ilgalaikės                                               |
| 4.2.1.5.     | Akcijos (parduotos) ir kitas nuosavas kapitalas          |
| 4.2.1.5.1.   | Akcijos (parduotos) ir kitas nuosavas kapitalas          |

|              |                                                            |
|--------------|------------------------------------------------------------|
| 4.2.1.5.1.1. | Akcijos (parduotos) ir kitas nuosavas kapitalas            |
| 4.2.1.6.     | Draudimo techniniai atidėjiniai                            |
| 4.2.1.6.1.   | Draudimo techniniai atidėjiniai                            |
| 4.2.1.6.1.1. | Draudimo techniniai atidėjiniai                            |
| 4.2.1.7.     | Kitos gautinos sumos                                       |
| 4.2.1.7.1.   | Kitos gautinos sumos                                       |
| 4.2.1.7.1.1. | Kitos gautinos sumos                                       |
| 4.2.2.       | Užsienio                                                   |
| 4.2.2.1.     | Grynieji pinigai ir indėliai banke (užsienio valiuta)      |
| 4.2.2.1.1.   | Grynieji pinigai ir indėliai banke (užsienio valiuta)      |
| 4.2.2.1.1.1. | Grynieji pinigai                                           |
| 4.2.2.1.1.2. | Pervedamieji indėliai (pinigai bankuose)                   |
| 4.2.2.1.1.3. | Kiti indėliai (pinigai bankuose)                           |
| 4.2.2.2.     | Vertybiniai popieriai (parduoti), išskyrus akcijas         |
| 4.2.2.2.1.   | Vertybiniai popieriai (parduoti), išskyrus akcijas         |
| 4.2.2.2.1.1. | Trumpalaikiai                                              |
| 4.2.2.2.1.2. | Ilgalaikiai                                                |
| 4.2.2.3.     | Išvestinės finansinės priemonės                            |
| 4.2.2.3.1.   | Išvestinės finansinės priemonės                            |
| 4.2.2.3.1.1. | Išvestinės finansinės priemonės                            |
| 4.2.2.4.     | Paskolos (surinktos)                                       |
| 4.2.2.4.1.   | Paskolos (surinktos)                                       |
| 4.2.2.4.1.1. | Trumpalaikės                                               |
| 4.2.2.4.1.2. | Ilgalaikės                                                 |
| 4.2.2.5.     | Akcijos (parduotos) ir kitas nuosavas kapitalas            |
| 4.2.2.5.1.   | Akcijos (parduotos) ir kitas nuosavas kapitalas            |
| 4.2.2.5.1.1. | Akcijos (parduotos) ir kitas nuosavas kapitalas            |
| 4.2.2.6.     | Draudimo techniniai atidėjiniai                            |
| 4.2.2.6.1.   | Draudimo techniniai atidėjiniai                            |
| 4.2.2.6.1.1. | Draudimo techniniai atidėjiniai                            |
| 4.2.2.7.     | Kitos gautinos sumos                                       |
| 4.2.2.7.1.   | Kitos gautinos sumos                                       |
| 4.2.2.7.1.1. | Kitos gautinos sumos                                       |
| 4.3.         | Finansinių įsipareigojimų prisiėmimo (skolinimosi) pajamos |
| 4.3.1.       | Vidaus                                                     |
| 4.3.1.1.     | Grynieji pinigai ir indėliai banke (nacionaline valiuta)   |
| 4.3.1.1.1.   | Grynieji pinigai ir indėliai banke (nacionaline valiuta)   |
| 4.3.1.1.1.1. | Grynieji pinigai                                           |
| 4.3.1.1.1.2. | Pervedamieji indėliai (pinigai bankuose)                   |
| 4.3.1.1.1.3. | Kiti indėliai (pinigai bankuose)                           |
| 4.3.1.2.     | Vertybiniai popieriai (išleisti), išskyrus akcijas         |
| 4.3.1.2.1.   | Vertybiniai popieriai (išleisti), išskyrus akcijas         |
| 4.3.1.2.1.1. | Trumpalaikiai                                              |
| 4.3.1.2.1.2. | Ilgalaikiai                                                |
| 4.3.1.3.     | Išvestinės finansinės priemonės                            |
| 4.3.1.3.1.   | Išvestinės finansinės priemonės                            |
| 4.3.1.3.1.1. | Išvestinės finansinės priemonės                            |
| 4.3.1.4.     | Paskolos (gautos)                                          |
| 4.3.1.4.1.   | Paskolos (gautos)                                          |
| 4.3.1.4.1.1. | Trumpalaikės                                               |

|              |                                                       |
|--------------|-------------------------------------------------------|
| 4.3.1.4.1.2. | Ilgalaikės                                            |
| 4.3.1.5.     | Akcijos (išleistos) ir kitas nuosavas kapitalas       |
| 4.3.1.5.1.   | Akcijos (išleistos) ir kitas nuosavas kapitalas       |
| 4.3.1.5.1.1. | Akcijos (išleistos) ir kitas nuosavas kapitalas       |
| 4.3.1.6.     | Draudimo techniniai atidėjiniai                       |
| 4.3.1.6.1.   | Draudimo techniniai atidėjiniai                       |
| 4.3.1.6.1.1. | Draudimo techniniai atidėjiniai                       |
| 4.3.1.7.     | Kitos gautinos sumos                                  |
| 4.3.1.7.1.   | Kitos gautinos sumos                                  |
| 4.3.1.7.1.1. | Kitos gautinos sumos                                  |
| 4.3.2.       | Užsienio                                              |
| 4.3.2.1.     | Gryniesi pinigai ir indėliai banke (užsienio valiuta) |
| 4.3.2.1.1.   | Gryniesi pinigai ir indėliai banke (užsienio valiuta) |
| 4.3.2.1.1.1. | Gryniesi pinigai                                      |
| 4.3.2.1.1.2. | Pervedamieji indėliai (pinigai bankuose)              |
| 4.3.2.1.1.3. | Kiti indėliai (pinigai bankuose)                      |
| 4.3.2.2.     | Vertybinių popierių (išleisti), išskyrus akcijas      |
| 4.3.2.2.1.   | Vertybinių popierių (išleisti), išskyrus akcijas      |
| 4.3.2.2.1.1. | Trumpalaikiai                                         |
| 4.3.2.2.1.2. | Ilgalaikiai                                           |
| 4.3.2.3.     | Išvestinės finansinės priemonės                       |
| 4.3.2.3.1.   | Išvestinės finansinės priemonės                       |
| 4.3.2.3.1.1. | Išvestinės finansinės priemonės                       |
| 4.3.2.4.     | Paskolos (gautos)                                     |
| 4.3.2.4.1.   | Paskolos (gautos)                                     |
| 4.3.2.4.1.1. | Trumpalaikės                                          |
| 4.3.2.4.1.2. | Ilgalaikės                                            |
| 4.3.2.5.     | Akcijos (išleistos) ir kitas nuosavas kapitalas       |
| 4.3.2.5.1.   | Akcijos (išleistos) ir kitas nuosavas kapitalas       |
| 4.3.2.5.1.1. | Akcijos (išleistos) ir kitas nuosavas kapitalas       |
| 4.3.2.6.     | Draudimo techniniai atidėjiniai                       |
| 4.3.2.6.1.   | Draudimo techniniai atidėjiniai                       |
| 4.3.2.6.1.1. | Draudimo techniniai atidėjiniai                       |
| 4.3.2.7.     | Kitos gautinos sumos                                  |
| 4.3.2.7.1.   | Kitos gautinos sumos                                  |
| 4.3.2.7.1.1. | Kitos gautinos sumos                                  |

## **II. VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ IŠLAIDŲ EKONOMINĖ KLASIFIKACIJA**

|              |                                          |
|--------------|------------------------------------------|
| <b>2.</b>    | <b>IŠLAIDOS</b>                          |
| 2.1.         | Darbo užmokestis ir socialinis draudimas |
| 2.1.1.       | Darbo užmokestis                         |
| 2.1.1.1.     | Darbo užmokestis                         |
| 2.1.1.1.1.   | Darbo užmokestis                         |
| 2.1.1.1.1.1. | Darbo užmokestis pinigais                |
| 2.1.1.1.1.2. | Pajamos natūra                           |
| 2.1.2.       | Socialinio draudimo įmokos               |

|               |                                                                                                                     |
|---------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.1.2.1.      | Socialinio draudimo įmokos                                                                                          |
| 2.1.2.1.1.    | Socialinio draudimo įmokos                                                                                          |
| 2.1.2.1.1.1.  | Socialinio draudimo įmokos                                                                                          |
| 2.2.          | Prekių ir paslaugų naudojimas                                                                                       |
| 2.2.1.        | Prekių ir paslaugų naudojimas                                                                                       |
| 2.2.1.1.      | Prekių ir paslaugų naudojimas                                                                                       |
| 2.2.1.1.1.    | Prekių ir paslaugų naudojimas                                                                                       |
| 2.2.1.1.1.01. | Mityba                                                                                                              |
| 2.2.1.1.1.02. | Medikamentai (ir darbuotojų sveikatos tikrinimas)                                                                   |
| 2.2.1.1.1.05. | Ryšių paslaugos                                                                                                     |
| 2.2.1.1.1.06. | Transporto išlaikymas                                                                                               |
| 2.2.1.1.1.07. | Apranga ir patalynė                                                                                                 |
| 2.2.1.1.1.08. | Spaudiniai                                                                                                          |
| 2.2.1.1.1.09. | Ginklai ir karinė įranga                                                                                            |
| 2.2.1.1.1.10. | Kitos prekės                                                                                                        |
| 2.2.1.1.1.11. | Komandiruotės (transporto, apgyvendinimo, ryšio ir kitos komandiruotės išlaidos)                                    |
| 2.2.1.1.1.12. | Miestų ir gyvenviečių viešasis ūkis                                                                                 |
| 2.2.1.1.1.14. | Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuoma                                                               |
| 2.2.1.1.1.15. | Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas                                                                    |
| 2.2.1.1.1.16. | Kvalifikacijos kėlimas                                                                                              |
| 2.2.1.1.1.17. | Apmokėjimas samdomiems ekspertams, konsultantams ir komisinių išlaidos                                              |
| 2.2.1.1.1.18. | Apmokėjimas už turto vertinimo paslaugas                                                                            |
| 2.2.1.1.1.19. | Veiklos nuoma                                                                                                       |
| 2.2.1.1.1.20. | Komunalinės paslaugos                                                                                               |
| 2.2.1.1.1.30. | Kitos paslaugos                                                                                                     |
| 2.2.1.1.1.31. | Asignavimų valdytojo pervedamos lėšos nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams pavedimams vykdyti |
| 2.3.          | Turto išlaidos                                                                                                      |
| 2.3.1.        | Palūkanos                                                                                                           |
| 2.3.1.1.      | Nerezidentams                                                                                                       |
| 2.3.1.1.1.    | Nerezidentams                                                                                                       |
| 2.3.1.1.1.1.  | Asignavimų valdytojų sumokėtos palūkanos                                                                            |
| 2.3.1.1.1.2.  | Finansų ministerijos sumokėtos palūkanos                                                                            |
| 2.3.1.1.1.3.  | Savivaldybių sumokėtos palūkanos                                                                                    |
| 2.3.1.2.      | Rezidentams, kitiems nei valdžios sektorius (tik už tiesioginę skolą)                                               |
| 2.3.1.2.1.    | Rezidentams, kitiems nei valdžios sektorius (tik už tiesioginę skolą)                                               |
| 2.3.1.2.1.1.  | Asignavimų valdytojų sumokėtos palūkanos                                                                            |
| 2.3.1.2.1.2.  | Finansų ministerijos sumokėtos palūkanos                                                                            |
| 2.3.1.2.1.3.  | Savivaldybių sumokėtos palūkanos                                                                                    |
| 2.3.1.3.      | Kitiems valdymo lygiams                                                                                             |
| 2.3.1.3.1.    | Kitiems valdymo lygiams                                                                                             |
| 2.3.1.3.1.1.  | Valstybės biudžetui                                                                                                 |
| 2.3.1.3.1.2.  | Savivaldybių biudžetams                                                                                             |
| 2.3.1.3.1.3.  | Nebiudžetiniams fondams                                                                                             |
| 2.3.2.        | Nuoma                                                                                                               |

|              |                                                                          |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------|
| 2.3.2.1.     | Nuoma už žemę, žemės gelmių išteklius ir kitą atsirandantį gamtoje turtą |
| 2.3.2.1.1.   | Nuoma už žemę, žemės gelmių išteklius ir kitą atsirandantį gamtoje turtą |
| 2.3.2.1.1.1. | Nuoma už žemę, žemės gelmių išteklius ir kitą atsirandantį gamtoje turtą |
| 2.4.         | Subsidijos                                                               |
| 2.4.1.       | Subsidijos iš biudžeto lėšų                                              |
| 2.4.1.1.     | Subsidijos iš biudžeto lėšų                                              |
| 2.4.1.1.1.   | Subsidijos iš biudžeto lėšų                                              |
| 2.4.1.1.1.1. | Subsidijos importui                                                      |
| 2.4.1.1.1.2. | Subsidijos gaminiams                                                     |
| 2.4.1.1.1.3. | Subsidijos gamybai                                                       |
| 2.5.         | Dotacijos                                                                |
| 2.5.1.       | Dotacijos užsienio valstybėms                                            |
| 2.5.1.1.     | Dotacijos užsienio valstybėms                                            |
| 2.5.1.1.1.   | Dotacijos užsienio valstybėms                                            |
| 2.5.1.1.1.1. | Einamiesiems tikslams                                                    |
| 2.5.1.1.1.2. | Kapitalui formuoti                                                       |
| 2.5.2.       | Dotacijos tarptautinėms organizacijoms                                   |
| 2.5.2.1.     | Dotacijos tarptautinėms organizacijoms                                   |
| 2.5.2.1.1.   | Dotacijos tarptautinėms organizacijoms                                   |
| 2.5.2.1.1.1. | Einamiesiems tikslams                                                    |
| 2.5.2.1.1.2. | Kapitalui formuoti                                                       |
| 2.5.3.       | Dotacijos kitiems valdymo lygiams                                        |
| 2.5.3.1.     | Dotacijos kitiems valdymo lygiams                                        |
| 2.5.3.1.1.   | Dotacijos kitiems valdymo lygiams                                        |
| 2.5.3.1.1.1. | Einamiesiems tikslams                                                    |
| 2.5.3.1.1.2. | Kapitalui formuoti                                                       |
| 2.6.         | Įmokos į Europos Sąjungos biudžetą                                       |
| 2.6.1.       | Tradiciniai nuosavi ištekliai                                            |
| 2.6.1.1.     | Tradiciniai nuosavi ištekliai                                            |
| 2.6.1.1.1.   | Tradiciniai nuosavi ištekliai                                            |
| 2.6.1.1.1.1. | Muitai                                                                   |
| 2.6.1.1.1.2. | Cukraus sektoriaus mokesčiai                                             |
| 2.6.2.       | PVM nuosavi ištekliai                                                    |
| 2.6.2.1.     | PVM nuosavi ištekliai                                                    |
| 2.6.2.1.1.   | PVM nuosavi ištekliai                                                    |
| 2.6.2.1.1.1. | PVM nuosavi ištekliai                                                    |
| 2.6.3.       | Bendrųjų nacionalinių pajamų nuosavi ištekliai                           |
| 2.6.3.1.     | Bendrųjų nacionalinių pajamų nuosavi ištekliai                           |
| 2.6.3.1.1.   | Bendrųjų nacionalinių pajamų nuosavi ištekliai                           |

|              |                                                                                                      |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 2.6.3.1.1.1. | Bendrųjų nacionalinių pajamų nuosavi ištekliai                                                       |
| 2.6.4.       | Biudžeto disbalansų korekcija Jungtinės Karalystės naudai                                            |
| 2.6.4.1.     | Biudžeto disbalansų korekcija Jungtinės Karalystės naudai                                            |
| 2.6.4.1.1.   | Biudžeto disbalansų korekcija Jungtinės Karalystės naudai                                            |
| 2.6.4.1.1.1. | Biudžeto disbalansų korekcija Jungtinės Karalystės naudai                                            |
| 2.6.5.       | Su nuosavais ištekliais susijusios baudos ir delspinigiai                                            |
| 2.6.5.1.     | Su nuosavais ištekliais susijusios baudos ir delspinigiai                                            |
| 2.6.5.1.1.   | Su nuosavais ištekliais susijusios baudos ir delspinigiai                                            |
| 2.6.5.1.1.1. | Su nuosavais ištekliais susijusios baudos ir delspinigiai                                            |
| 2.7.         | Socialinės išmokos (pašalpos)                                                                        |
| 2.7.1.       | Socialinio draudimo išmokos (pašalpos)                                                               |
| 2.7.1.1.     | Socialinio draudimo išmokos (pašalpos)                                                               |
| 2.7.1.1.1.   | Socialinio draudimo išmokos (pašalpos)                                                               |
| 2.7.1.1.1.1. | Socialinio draudimo išmokos pinigais                                                                 |
| 2.7.1.1.1.2. | Socialinio draudimo išmokos natūra                                                                   |
| 2.7.2.       | Socialinė parama (socialinės paramos pašalpos)                                                       |
| 2.7.2.1.     | Socialinė parama (socialinės paramos pašalpos)                                                       |
| 2.7.2.1.1.   | Socialinė parama (socialinės paramos pašalpos)                                                       |
| 2.7.2.1.1.1. | Socialinė parama pinigais                                                                            |
| 2.7.2.1.1.2. | Socialinė parama natūra                                                                              |
| 2.7.3.       | Darbdavių socialinė parama                                                                           |
| 2.7.3.1.     | Darbdavių socialinė parama                                                                           |
| 2.7.3.1.1.   | Darbdavių socialinė parama                                                                           |
| 2.7.3.1.1.1. | Darbdavių socialinė parama pinigais                                                                  |
| 2.7.3.1.1.2. | Darbdavių socialinė parama natūra                                                                    |
| 2.8.         | Kitos išlaidos                                                                                       |
| 2.8.1.       | Kitos išlaidos                                                                                       |
| 2.8.1.1.     | Einamiesiems tikslams                                                                                |
| 2.8.1.1.1.   | Einamiesiems tikslams                                                                                |
| 2.8.1.1.1.1. | Stipendijoms                                                                                         |
| 2.8.1.1.1.2. | Kitiems einamiesiems tikslams                                                                        |
| 2.8.1.2.     | Kapitalui formuoti                                                                                   |
| 2.8.1.2.1.   | Pervedamos lėšos (kapitalui formuoti)                                                                |
| 2.8.1.2.1.1. | Pervedamos lėšos (kapitalui formuoti)                                                                |
| 2.9.         | Pervedamos Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos     |
| 2.9.1.       | Subsidijos iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų (ne valdžios sektoriui) |
| 2.9.1.1.     | Subsidijos                                                                                           |
| 2.9.1.1.1.   | Subsidijos                                                                                           |
| 2.9.1.1.1.1. | Subsidijos                                                                                           |

- 2.9.2. Pervedamos Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos
- 2.9.2.1. Einamiesiems tikslams
- 2.9.2.1.1. Einamiesiems tikslams
- 2.9.2.1.1.1. Einamiesiems tikslams savivaldybėms
- 2.9.2.1.1.2. Einamiesiems tikslams kitiems valdžios sektoriaus subjektams
- 2.9.2.1.1.3. Einamiesiems tikslams ne valdžios sektoriui
- 2.9.2.2. Kapitalui formuoti
- 2.9.2.2.1. Investicijos
- 2.9.2.2.1.1. Investicijos skirtos savivaldybėms
- 2.9.2.2.1.2. Investicijos kitiems valdžios sektoriaus subjektams
- 2.9.2.2.1.3. Investicijos ne valdžios sektoriui

### **3. SANDORIAI DĖL MATERIALIOJO IR NEMATERIALIOJO TURTO BEI FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMAS**

- 3.1. Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos
- 3.1.1. Ilgalaikio materialiojo turto kūrimas ir įsigijimas
- 3.1.1.1. Žemė
- 3.1.1.1.1. Žemė
- 3.1.1.1.1.1. Žemė
- 3.1.1.2. Pastatai ir statiniai
- 3.1.1.2.1. Pastatai ir statiniai
- 3.1.1.2.1.1. Gyvenamieji namai
- 3.1.1.2.1.2. Negyvenamieji pastatai
- 3.1.1.2.1.3. Kiti pastatai ir statiniai
- 3.1.1.3. Mašinos ir įrenginiai
- 3.1.1.3.1. Mašinos ir įrenginiai
- 3.1.1.3.1.1. Transporto priemonės
- 3.1.1.3.1.2. Kitos mašinos ir įrenginiai
- 3.1.1.4. Vertybės
- 3.1.1.4.1. Vertybės
- 3.1.1.4.1.1. Muziejinės vertybės
- 3.1.1.4.1.2. Antikvariniai ir kiti meno kūriniai
- 3.1.1.4.1.3. Kitos vertybės
- 3.1.1.5. Kitas ilgalaikis materialusis turtas
- 3.1.1.5.1. Kitas ilgalaikis materialusis turtas
- 3.1.1.5.1.1. Kitas ilgalaikis materialusis turtas
- 3.1.2. Nematerialiojo turto kūrimas ir įsigijimas
- 3.1.2.1. Nematerialusis turtas
- 3.1.2.1.1. Nematerialusis turtas
- 3.1.2.1.1.1. Naudingųjų iškasenų žvalgymo darbai
- 3.1.2.1.1.2. Kompiuterinė programinė įranga, kompiuterinės programinės įrangos licencijos
- 3.1.2.1.1.3. Patentai
- 3.1.2.1.1.4. Literatūros ir meno kūriniai
- 3.1.2.1.1.5. Kitas nematerialusis turtas
- 3.1.3. Atsargų kūrimas ir įsigijimas
- 3.1.3.1. Strateginės ir neliečiamosios atsargos

|              |                                                              |
|--------------|--------------------------------------------------------------|
| 3.1.3.1.1.   | Strateginės ir neliečiamosios atsargos                       |
| 3.1.3.1.1.1. | Strateginės ir neliečiamosios atsargos                       |
| 3.1.3.2.     | Kitos atsargos                                               |
| 3.1.3.2.1.   | Kitos atsargos                                               |
| 3.1.3.2.1.1. | Žaliavos ir medžiagos                                        |
| 3.1.3.2.1.2. | Nebaigta gamyba                                              |
| 3.1.3.2.1.3. | Pagaminta produkcija                                         |
| 3.1.3.2.1.4. | Pirktos prekės, skirtos parduoti                             |
| 3.1.4.       | Ilgalaikio turto įsigijimas finansinės nuomos (lizingo) būdu |
| 3.1.4.1.     | Ilgalaikio turto įsigijimas finansinės nuomos (lizingo) būdu |
| 3.1.4.1.1.   | Ilgalaikio turto įsigijimas finansinės nuomos (lizingo) būdu |
| 3.1.4.1.1.1. | Ilgalaikio turto įsigijimas finansinės nuomos (lizingo) būdu |
| 3.1.5.       | Biologinis turtas ir mineraliniai išteklių                   |
| 3.1.5.1.     | Biologinis turtas ir mineraliniai išteklių                   |
| 3.1.5.1.1.   | Biologinis turtas ir mineraliniai išteklių                   |
| 3.1.5.1.1.1. | Žemės gelmių išteklių                                        |
| 3.1.5.1.1.2. | Gyvuliai ir kiti gyvūnai                                     |
| 3.1.5.1.1.3. | Vaismedžiai ir kiti daugiamečiai sodiniai                    |
| 3.2.         | Finansinio turto įsigijimo išlaidos (perskolinimas)          |
| 3.2.1.       | Vidaus                                                       |
| 3.2.1.1.     | Gryniesiems pinigams ir indėliai banke (nacionaline valiuta) |
| 3.2.1.1.1.   | Gryniesiems pinigams ir indėliai banke (nacionaline valiuta) |
| 3.2.1.1.1.1. | Gryniesiems pinigams                                         |
| 3.2.1.1.1.2. | Pervedamiesiems indėliai (pinigai bankuose)                  |
| 3.2.1.1.1.3. | Kiti indėliai (pinigai bankuose)                             |
| 3.2.1.2.     | Vertybiniams popieriams (įsigyti), išskyrus akcijas          |
| 3.2.1.2.1.   | Vertybiniams popieriams (įsigyti), išskyrus akcijas          |
| 3.2.1.2.1.1. | Trumpalaikiai                                                |
| 3.2.1.2.1.2. | Ilgalaikiai                                                  |
| 3.2.1.3.     | Išvestinės finansinės priemonės                              |
| 3.2.1.3.1.   | Išvestinės finansinės priemonės                              |
| 3.2.1.3.1.1. | Išvestinės finansinės priemonės                              |
| 3.2.1.4.     | Paskolos (suteiktos)                                         |
| 3.2.1.4.1.   | Paskolos (suteiktos)                                         |
| 3.2.1.4.1.1. | Trumpalaikės                                                 |
| 3.2.1.4.1.2. | Ilgalaikės                                                   |
| 3.2.1.5.     | Akcijos (įsigytos) ir kitas nuosavas kapitalas               |
| 3.2.1.5.1.   | Akcijos (įsigytos) ir kitas nuosavas kapitalas               |
| 3.2.1.5.1.1. | Akcijos (įsigytos) ir kitas nuosavas kapitalas               |
| 3.2.1.6.     | Draudimo techniniai atidėjiniai                              |
| 3.2.1.6.1.   | Draudimo techniniai atidėjiniai                              |
| 3.2.1.6.1.1. | Draudimo techniniai atidėjiniai                              |
| 3.2.1.7.     | Kitos mokėtinės sumos                                        |
| 3.2.1.7.1.   | Kitos mokėtinės sumos                                        |
| 3.2.1.7.1.1. | Kitos mokėtinės sumos                                        |
| 3.2.2.       | Užsienio                                                     |
| 3.2.2.1.     | Gryniesiems pinigams ir indėliai banke (užsienio valiuta)    |

|              |                                                                     |
|--------------|---------------------------------------------------------------------|
| 3.2.2.1.1.   | Grynieji pinigai ir indėliai banke (užsienio valiuta)               |
| 3.2.2.1.1.1. | Grynieji pinigai                                                    |
| 3.2.2.1.1.2. | Pervedamieji indėliai (pinigai bankuose)                            |
| 3.2.2.1.1.3. | Kiti indėliai (pinigai bankuose)                                    |
| 3.2.2.2.     | Vertybinių popierių (įsigyti), išskyrus akcijas                     |
| 3.2.2.2.1.   | Vertybinių popierių (įsigyti), išskyrus akcijas                     |
| 3.2.2.2.1.1. | Trumpalaikiai                                                       |
| 3.2.2.2.1.2. | Ilgalaikiai                                                         |
| 3.2.2.3.     | Išvestinės finansinės priemonės                                     |
| 3.2.2.3.1.   | Išvestinės finansinės priemonės                                     |
| 3.2.2.3.1.1. | Išvestinės finansinės priemonės                                     |
| 3.2.2.4.     | Paskolos (suteiktos)                                                |
| 3.2.2.4.1.   | Paskolos (suteiktos)                                                |
| 3.2.2.4.1.1. | Trumpalaikės                                                        |
| 3.2.2.4.1.2. | Ilgalaikės                                                          |
| 3.2.2.5.     | Akcijos (įsigytos) ir kitas nuosavas kapitalas                      |
| 3.2.2.5.1.   | Akcijos (įsigytos) ir kitas nuosavas kapitalas                      |
| 3.2.2.5.1.1. | Akcijos (įsigytos) ir kitas nuosavas kapitalas                      |
| 3.2.2.6.     | Draudimo techniniai atidėjiniai                                     |
| 3.2.2.6.1.   | Draudimo techniniai atidėjiniai                                     |
| 3.2.2.6.1.1. | Draudimo techniniai atidėjiniai                                     |
| 3.2.2.7.     | Kitos mokėtinos sumos                                               |
| 3.2.2.7.1.   | Kitos mokėtinos sumos                                               |
| 3.2.2.7.1.1. | Kitos mokėtinos sumos                                               |
| 3.3.         | Išlaidos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimas) |
| 3.3.1        | Vidaus                                                              |
| 3.3.1.1.     | Grynieji pinigai ir indėliai banke (nacionaline valiuta)            |
| 3.3.1.1.1.   | Grynieji pinigai ir indėliai banke (nacionaline valiuta)            |
| 3.3.1.1.1.1. | Grynieji pinigai                                                    |
| 3.3.1.1.1.2. | Pervedamieji indėliai (pinigai bankuose)                            |
| 3.3.1.1.1.3. | Kiti indėliai (pinigai bankuose)                                    |
| 3.3.1.2.     | Vertybinių popierių (įpirkti), išskyrus akcijas                     |
| 3.3.1.2.1.   | Vertybinių popierių (įpirkti), išskyrus akcijas                     |
| 3.3.1.2.1.1. | Trumpalaikiai                                                       |
| 3.3.1.2.1.2. | Ilgalaikiai                                                         |
| 3.3.1.3.     | Išvestinės finansinės priemonės                                     |
| 3.3.1.3.1.   | Išvestinės finansinės priemonės                                     |
| 3.3.1.3.1.1. | Išvestinės finansinės priemonės                                     |
| 3.3.1.4.     | Paskolos (grąžintinos)                                              |
| 3.3.1.4.1.   | Paskolos (grąžintinos)                                              |
| 3.3.1.4.1.1. | Trumpalaikės                                                        |
| 3.3.1.4.1.2. | Ilgalaikės                                                          |
| 3.3.1.5.     | Akcijos (parduotos) ir kitas nuosavas kapitalas                     |
| 3.3.1.5.1.   | Akcijos (parduotos) ir kitas nuosavas kapitalas                     |
| 3.3.1.5.1.1. | Akcijos (parduotos) ir kitas nuosavas kapitalas                     |
| 3.3.1.6.     | Draudimo techniniai atidėjiniai                                     |
| 3.3.1.6.1.   | Draudimo techniniai atidėjiniai                                     |
| 3.3.1.6.1.1. | Draudimo techniniai atidėjiniai                                     |
| 3.3.1.7.     | Kitos mokėtinos sumos                                               |
| 3.3.1.7.1.   | Kitos mokėtinos sumos                                               |

|              |                                                       |
|--------------|-------------------------------------------------------|
| 3.3.1.7.1.1. | Kitos mokėtinės sumos                                 |
| 3.3.2.       | Užsienio                                              |
| 3.3.2.1.     | Grynieji pinigai ir indėliai banke (užsienio valiuta) |
| 3.3.2.1.1.   | Grynieji pinigai ir indėliai banke (užsienio valiuta) |
| 3.3.2.1.1.1. | Grynieji pinigai                                      |
| 3.3.2.1.1.2. | Pervedamieji indėliai (pinigai bankuose)              |
| 3.3.2.1.1.3. | Kiti indėliai (pinigai bankuose)                      |
| 3.3.2.2.     | Vertybinių popierių (išpirkti), išskyrus akcijas      |
| 3.3.2.2.1.   | Vertybinių popierių (išpirkti), išskyrus akcijas      |
| 3.3.2.2.1.1. | Trumpalaikiai                                         |
| 3.3.2.2.1.2. | Ilgalaikiai                                           |
| 3.3.2.3.     | Išvestinės finansinės priemonės                       |
| 3.3.2.3.1.   | Išvestinės finansinės priemonės                       |
| 3.3.2.3.1.1. | Išvestinės finansinės priemonės                       |
| 3.3.2.4.     | Paskolos (grąžintinos)                                |
| 3.3.2.4.1.   | Paskolos (grąžintinos)                                |
| 3.3.2.4.1.1. | Trumpalaikės                                          |
| 3.3.2.4.1.2. | Ilgalaikės                                            |
| 3.3.2.5.     | Akcijos (parduotos) ir kitas nuosavas kapitalas       |
| 3.3.2.5.1.   | Akcijos (parduotos) ir kitas nuosavas kapitalas       |
| 3.3.2.5.1.1. | Akcijos (parduotos) ir kitas nuosavas kapitalas       |
| 3.3.2.6.     | Draudimo techniniai atidėjiniai                       |
| 3.3.2.6.1.   | Draudimo techniniai atidėjiniai                       |
| 3.3.2.6.1.1. | Draudimo techniniai atidėjiniai                       |
| 3.3.2.7.     | Kitos mokėtinės sumos                                 |
| 3.3.2.7.1.   | Kitos mokėtinės sumos                                 |
| 3.3.2.7.1.1. | Kitos mokėtinės sumos                                 |

### **III. VALSTYBĖS FUNKCIJŲ KLASIFIKACIJA**

#### **01. BENDROS VALSTYBĖS PASLAUGOS**

|              |                                                                                                                                            |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 01.01.       | Valstybės valdžios organai, finansiniai ir fiskaliniai reikalai, užsienio reikalai                                                         |
| 01.01.01.    | Valstybės valdžios organai (bendros paslaugos (toliau – BP)                                                                                |
| 01.01.01.01. | Valstybės vadovo institucijos ir įstaigos                                                                                                  |
| 01.01.01.02. | Apskričių viršininkų administracijos (valstybės valdymas)                                                                                  |
| 01.01.01.03. | Savivaldos institucijos                                                                                                                    |
| 01.01.01.04. | Kontrolės ir priežiūros institucijos                                                                                                       |
| 01.01.01.05. | Vadovybės apsauga                                                                                                                          |
| 01.01.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                 |
| 01.01.02.    | Finansiniai ir fiskaliniai reikalai (BP)                                                                                                   |
| 01.01.02.01. | Finansinių ir fiskalinių reikalų bei tarnybų administravimas; valstybės lėšų ir valstybės skolos valdymas; apmokestinimo sistemos veikimas |
| 01.01.02.02. | Finansų ministerijos, Valstybinės mokesčių inspekcijos ir muitinės veikla                                                                  |
| 01.01.02.03. | Bendrosios informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie finansinius ir fiskalinius reikalus rengimas ir platinimas   |
| 01.01.02.04. | Finansinių nusikaltimų bei pažeidimų atskleidimas ir tyrimas                                                                               |

|              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 01.01.02.05. | Mokestinių ginčų nagrinėjimas                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 01.01.02.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 01.01.03.    | Užsienio reikalai (BP)                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 01.01.03.01. | Užsienio reikalų ir paslaugų administravimas                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 01.01.03.02. | URM ir diplomatinė bei konsulinė atstovybė, esančių užsienyje arba tarptautinėse organizacijose, veikla                                                                                                                                                                                                     |
| 01.01.03.03. | Reguliarios įmokos ir specialūs įnašai tarptautinių organizacijų veiklos išlaidoms padengti                                                                                                                                                                                                                 |
| 01.01.03.04. | Integracija į ES                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 01.01.03.05. | Informacijos ir kultūros tarnybų, skleidžiančių informaciją už šalies ribų, veikla arba joms teikiama parama; bibliotekų, skaityklų ir užsienyje esančių informacijos tarnybų veikla arba joms teikiama parama                                                                                              |
| 01.01.03.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 01.02.       | Ekonominė pagalba užsieniui                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 01.02.01.    | Ekonominė pagalba besivystančioms ir pereinamojo laikotarpio šalims (BP)                                                                                                                                                                                                                                    |
| 01.02.01.01. | Ekonominio bendradarbiavimo su besivystančiomis šalimis ir pereinamojo laikotarpio šalimis administravimas                                                                                                                                                                                                  |
| 01.02.01.02. | Ekonominės pagalbos misijų, akredituotų užsienio atstovybėse, veikla; techninės pagalbos programų, mokymo programų, doktorantų, mokslinių bendradarbių ir studentų stipendijų mokėjimo sistemų veikimas ir jiems teikiama parama                                                                            |
| 01.02.01.03. | Ekonominė pagalba dotacijomis arba paskolomis                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 01.02.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 01.02.02.    | Ekonominė pagalba, teikiama per tarptautines organizacijas (BP)                                                                                                                                                                                                                                             |
| 01.02.02.01. | Ekonominės pagalbos, teikiamos per tarptautines organizacijas, administravimas                                                                                                                                                                                                                              |
| 01.02.02.02. | Įnašai pinigais arba natūra į tarptautinių, vietos arba kitų daugiašalių organizacijų administruojamus ekonomines plėtros fondus                                                                                                                                                                            |
| 01.02.02.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 01.03.       | Bendros paslaugos                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 01.03.01.    | Bendros personalo paslaugos (BP)                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 01.03.01.01. | Bendrų personalo paslaugų administravimo paslaugos, įskaitant bendros personalo politikos plėtrą ir įgyvendinimą, apimančią darbuotojų atrankos, paaukštinimo procedūras, darbo įvertinimo metodus, darbuotojų vertinimą ir klasifikavimą, valstybės tarnybos nuostatų administravimą ir panašius klausimus |
| 01.03.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| 01.03.02.    | Bendros planavimo ir statistinių duomenų paslaugos (BP)                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 01.03.02.01. | Bendrų ekonominių ir socialinių planavimo paslaugų, įskaitant bendrų ekonominių ir socialinių planų ir programų formulavimą, koordinavimą ir priežiūrą, administravimas ir valdymas                                                                                                                         |
| 01.03.02.02. | Bendrų statistinių paslaugų, įskaitant bendrų statistinių planų ir programų formulavimą, koordinavimą ir priežiūrą, administravimas ir valdymas                                                                                                                                                             |

|              |                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 01.03.02.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                                                                                       |
| 01.03.03.    | Kitos bendros paslaugos (BP)                                                                                                                                                                                     |
| 01.03.03.01. | Centralizuotos tiekimo ir pirkimo paslaugos, valstybei nuosavybės teise priklausančių arba nuomojamų pastatų naudojimas, kompiuterių ir duomenų apdorojimo tarnybų paslaugos                                     |
| 01.03.03.02. | Valstybės registrų ir archyvų išlaikymas bei saugojimas                                                                                                                                                          |
| 01.03.03.03. | Centrinis transporto priemonių ūkis                                                                                                                                                                              |
| 01.03.03.04. | Spaustuvių paslaugos                                                                                                                                                                                             |
| 01.03.03.05. | Valstybės dokumentų technologinė apsauga                                                                                                                                                                         |
| 01.03.03.06. | Specialieji apskaitos blankai                                                                                                                                                                                    |
| 01.03.03.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                                                                                       |
| 01.04.       | Pagrindiniai tyrimai                                                                                                                                                                                             |
| 01.04.01.    | Pagrindiniai tyrimai (BP)                                                                                                                                                                                        |
| 01.04.01.01. | Valstybės įstaigų ir mokslo institucijų, atliekančių pagrindinius tyrimus, administravimas ir veikla                                                                                                             |
| 01.04.01.02. | Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems pagrindinius tyrimus                                                                                   |
| 01.05.       | Moksliniai tyrimai ir plėtra bendrų valstybės paslaugų srityje                                                                                                                                                   |
| 01.05.01.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra bendrų valstybės paslaugų srityje (BP)                                                                                                                                              |
| 01.05.01.01. | Valstybės įstaigų, atliekančių taikomuosius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su bendromis valstybės paslaugomis, administravimas ir valdymas                                                          |
| 01.05.01.02. | Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su bendromis valstybės paslaugomis |
| 01.06.       | Kitos jokiai grupei nepriskirtos bendros valstybės paslaugos                                                                                                                                                     |
| 01.06.01.    | Kitos jokiai grupei nepriskirtos bendros valstybės paslaugos (BP)                                                                                                                                                |
| 01.06.01.01. | Rinkėjų registravimas, rinkimų ir referendumų rengimas                                                                                                                                                           |
| 01.06.01.02. | Žmogaus teisių apsauga                                                                                                                                                                                           |
| 01.06.01.03. | Valstybinės kalbos priežiūra                                                                                                                                                                                     |
| 01.06.01.04. | Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimai                                                                                                                                                             |
| 01.06.01.05. | Civilinės būklės aktų registravimas                                                                                                                                                                              |
| 01.06.01.07. | Savivaldybei priskirtos valstybinės žemės ir kito valstybės turto valdymas, naudojimas ir disponavimas juo patikėjimo teise                                                                                      |
| 01.06.01.08. | Piliečių prašymų atkurti nuosavybės teises į gyvenamuosius namus, jų dalis, butus, ūkinės ir komercinės paskirties pastatus nagrinėjimas bei sprendimų dėl nuosavybės teisės atkūrimo priėmimas                  |
| 01.06.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                                                                                       |
| 01.06.01.10. | Savivaldybių administracijos direktoriaus rezervo tvarkymo programa                                                                                                                                              |
| 01.06.01.11. | Kitos bendros valstybės paslaugos                                                                                                                                                                                |
| 01.06.01.12. | Pirminė teisinė pagalba                                                                                                                                                                                          |
| 01.06.01.13. | Valstybės garantijų nuomininkams, išsikeliančiams iš savininkams gražintų gyvenamųjų namų ar jų dalių ir butų, vykdymas                                                                                          |
| 01.07.       | Palūkanos                                                                                                                                                                                                        |

|              |                                                                                                               |
|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 01.07.01.    | Palūkanos (BP)                                                                                                |
| 01.07.01.01. | Palūkanos už valstybės skolą                                                                                  |
| 01.08.       | Bendri pervedimai tarp įvairių valstybės valdymo lygių                                                        |
| 01.08.01.    | Bendri pervedimai tarp įvairių valstybės valdymo lygių (BP)                                                   |
| 01.08.01.01. | Specialiosios tikslinės dotacijos savivaldybėms                                                               |
| 01.08.01.02. | Bendrosios dotacijos kompensacija                                                                             |
| 01.08.01.03. | Kitos savivaldybėms pervedamos lėšos                                                                          |
| 01.08.01.04. | Nuompinigiai už valstybės ilgalaikį materialųjį turtą, pervedami asignavimų valdytojams                       |
| 01.08.01.10. | Privalomojo draudimo įmokos už asmenis, draudžiamus valstybiniu socialiniu pensijų draudimu valstybės lėšomis |

## **02. GYNYBA**

|              |                                                                                                                                                                         |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 02.01.       | Karinė gynyba                                                                                                                                                           |
| 02.01.01.    | Karinė gynyba (BP)                                                                                                                                                      |
| 02.01.01.01. | Karinės gynybos reikalų ir paslaugų administravimas                                                                                                                     |
| 02.01.01.02. | Gynybos pajėgos ir jų palaikymas                                                                                                                                        |
| 02.01.01.03. | Dalyvavimas tarptautinėse operacijose                                                                                                                                   |
| 02.01.01.04. | Karo lauko ligoninės                                                                                                                                                    |
| 02.01.01.05. | Karo prievolės ir mobilizacijos administravimas savivaldybėse                                                                                                           |
| 02.01.01.06. | Gynybos politikos formavimas ir įgyvendinimo koordinavimas                                                                                                              |
| 02.02.       | Civilinė sauga                                                                                                                                                          |
| 02.02.01.    | Civilinė sauga (BP)                                                                                                                                                     |
| 02.02.01.01. | Civilinės saugos reikalų ir paslaugų administravimas                                                                                                                    |
| 02.03.       | Karinė pagalba užsieniui                                                                                                                                                |
| 02.03.01.    | Karinė pagalba užsieniui (BP)                                                                                                                                           |
| 02.03.01.01. | Karinės pagalbos administravimas ir karinės pagalbos misijų, akredituotų užsienio valstybėse arba esančių prie tarptautinių karinių organizacijų arba aljansų, valdymas |
| 02.03.01.02. | Karinė pagalba dotacijomis, paskolomis arba skolinant įrangą; dalyvavimas tarptautinėse taikos palaikymo pajėgose                                                       |
| 02.04.       | Moksliniai tyrimai ir plėtra gynybos srityje                                                                                                                            |
| 02.04.01.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra gynybos srityje (BP)                                                                                                                       |
| 02.04.01.01. | Valstybės įstaigų ir institucijų, atliekančių taikomuosius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą gynybos srityje, administravimas ir valdymas                                |
| 02.04.01.02. | Mokslinio tyrimo institutų ir universitetų, atliekančių taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su gynyba, rėmimas                          |
| 02.05.       | Kiti jokiai grupei nepriskirti gynybos reikalai                                                                                                                         |

|              |                                                      |
|--------------|------------------------------------------------------|
| 02.05.01.    | Kiti jokiai grupei nepriskirti gynybos reikalai (BP) |
| 02.05.01.01. | Karo prievolės ir mobilizacijos administravimas      |
| 02.05.01.02. | Valstybės sienos apsauga                             |
| 02.05.01.03. | Kiti jokiai grupei nepriskirti gynybos reikalai      |
| 02.05.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)           |

### **03. VIEŠOJI TVARKA IR VISUOMENĖS APSAUGA**

|              |                                                                                                                                                                        |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 03.01.       | Policija                                                                                                                                                               |
| 03.01.01.    | Policija (BP)                                                                                                                                                          |
| 03.01.01.01. | Policijos įstaigos                                                                                                                                                     |
| 03.01.01.02. | Nuolatinių ir papildomų policijos pajėgų, uosto, valstybės sienos ir pakrantės apsaugos tarnybų ir kitų specialiųjų policijos pajėgų, išlaikomų iš valstybės, valdymas |
| 03.01.01.03. | Užsieniečių registravimas, darbo ir kelionės dokumentų išdavimas imigrantams                                                                                           |
| 03.01.01.04. | Kontrabandos ir nusikaltimų prevencija                                                                                                                                 |
| 03.01.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                                             |
| 03.02.       | Priešgaisrinė sauga                                                                                                                                                    |
| 03.02.01.    | Priešgaisrinė sauga (BP)                                                                                                                                               |
| 03.02.01.01. | Priešgaisrinės tarnybos                                                                                                                                                |
| 03.02.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                                             |
| 03.03.       | Teismai                                                                                                                                                                |
| 03.03.01.    | Teismai (BP)                                                                                                                                                           |
| 03.03.01.01. | Teisėsaugos įstaigos                                                                                                                                                   |
| 03.04.       | Kriminalinės bausmės vykdančios įstaigos                                                                                                                               |
| 03.04.01.    | Kriminalinės bausmės vykdančios įstaigos (BP)                                                                                                                          |
| 03.04.01.01. | Kriminalinės bausmės vykdančios įstaigos                                                                                                                               |
| 03.04.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                                             |
| 03.05.       | Moksliniai tyrimai ir plėtra viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos srityse                                                                                          |
| 03.05.01.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos srityse (BP)                                                                                     |
| 03.05.01.01. | Mokslinio tyrimo darbai                                                                                                                                                |
| 03.06.       | Kiti jokiai grupei nepriskirti viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos reikalai                                                                                       |
| 03.06.01.    | Kiti jokiai grupei nepriskirti viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos reikalai (BP)                                                                                  |
| 03.06.01.01. | Kitos išlaidos (įstatymų įgyvendinimo sistemų pagrindų sukūrimas)                                                                                                      |
| 03.06.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                                             |

## **04.**

## **EKONOMIKA**

- 04.01. Bendri ekonomikos, prekybos ir darbo reikalai
  - 04.01.01. Bendri ekonomikos ir prekybos reikalai (BP)
    - 04.01.01.01. Dotacijos ir paskolos arba subsidijos paremiant bendrą ekonominę ir komercinę politiką ir programas
    - 04.01.01.02. Nekilnojamojo turto kadastro ir registro informacinės sistemos plėtra ir eksploatavimas
    - 04.01.01.03. Lietuvos Respublikos alkoholio ir tabako kontrolės įstatymų ir su šiais įstatymais susijusių teisės aktų kontrolė
    - 04.01.01.04. Kitos ekonominės veiklos administravimas
    - 04.01.01.05. Bankroto valdymas
    - 04.01.01.06. Standartizacijos darbų, metrologijos bei akreditacijos sistemos koordinavimas, priežiūra ir kontrolė
    - 04.01.01.07. Duomenų apsaugos valdymas
    - 04.01.01.08. Rinkų tyrimas, reguliavimas ir kita
    - 04.01.01.09. Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)
    - 04.01.01.10. Vartotojų apsauga
    - 04.01.01.11. Nacionalinės pramoninės nuosavybės teisinė apsauga
    - 04.01.01.12. Turto rinkos kainų nustatymas
    - 04.01.01.13. Turto vertinimo plėtra
    - 04.01.01.14. Ekonominis vartotojų interesų gynimas
    - 04.01.01.15. Apskaitos plėtra
    - 04.01.01.16. Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo įgyvendinimas, pirkimų veiklos koordinavimas ir priežiūra, pirkimų sistemos tobulinimas
  - 04.01.02. Bendri darbo reikalai (BP)
    - 04.01.02.01. Bendri darbo reikalai, darbo politikos formavimas ir įgyvendinimas; darbo sąlygų priežiūra ir reguliavimas; bendrų programų, palengvinančių darbo mobilumą, sumažinančių lyties, amžiaus ir kitą diskriminaciją, nedarbą, kūrimas; darbo biržų valdymas
    - 04.01.02.02. Dotacijos, paskolos arba subsidijos, skirtos bendrai darbo politikai ir programoms paremti
    - 04.01.02.09. Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)
- 04.02. Žemės ūkis, miškininkystė, žvejyba ir medžioklė
  - 04.02.01. Žemės ūkis (BP)
    - 04.02.01.01. Žemės priežiūra
    - 04.02.01.02. Agrarinė reforma, žemėtvarka, žemės kadastras ir geodezija
    - 04.02.01.03. Valstybės pagalbos priemonės
    - 04.02.01.05. Žemės ūkio administravimas
    - 04.02.01.06. Kitos paramos žemės ūkiui priemonės
    - 04.02.01.09. Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)
    - 04.02.01.10. Kitos žemės ūkio įstaigos ir priemonės
    - 04.02.01.11. Kompensacijos, dotacijos, paskolos arba subsidijos žemės ūkio subjektams, vykdančioms žemės ūkio veiklą
    - 04.02.01.12. Nacionalinė kaimo plėtros programa SAPARD programai įgyvendinti
    - 04.02.01.13. Valstybės maisto ir veterinarijos tarnybos sistemos administravimas
  - 04.02.02. Miškininkystė (BP)

|              |                                                                                                                                     |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 04.02.02.01. | Miškų priežiūra                                                                                                                     |
| 04.02.02.02. | Miško masyvų želdinimo darbai, kenkėjų ir ligų kontrolė, miško gaisro ir priešgaisrinių tarnybų paslaugų miškų savininkams teikimas |
| 04.02.02.03. | Bendros informacijos, techninių dokumentų ir statistikos apie miškininkystės veiklą ir tarnybas rengimas ir platinimas              |
| 04.02.02.04. | Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti komercinei miškų panaudojimo veiklai                                                    |
| 04.02.02.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                          |
| 04.02.03.    | Žvejyba ir medžioklė (BP)                                                                                                           |
| 04.02.03.01. | Žvejybos ir medžioklės reikalų ir paslaugų administravimas                                                                          |
| 04.02.03.02. | Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie žvejybos ir medžioklės veiklą rengimas ir platinimas     |
| 04.02.03.03. | Dotacijos, paskolos arba subsidijos komercinei žvejybai ir medžioklei, įskaitant žuvininkystės ūkių statybą arba naudojimą, paremti |
| 04.02.03.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                          |
| 04.03.       | Kuras ir energija                                                                                                                   |
| 04.03.01.    | Akmens anglis ir kitas kietasis kuras (BP)                                                                                          |
| 04.03.01.01. | Akmens anglis ir kitas kietasis kuras                                                                                               |
| 04.03.02.    | Nafta ir gamtinės dujos (BP)                                                                                                        |
| 04.03.02.01. | Nafta ir gamtinės dujos                                                                                                             |
| 04.03.03.    | Branduolinis kuras (BP)                                                                                                             |
| 04.03.03.01. | Branduolinis kuras                                                                                                                  |
| 04.03.04.    | Kitas kuras (BP)                                                                                                                    |
| 04.03.04.01. | Kitas kuras                                                                                                                         |
| 04.03.05.    | Elektros energija (BP)                                                                                                              |
| 04.03.05.01. | Energetikos rinkos licencijavimas                                                                                                   |
| 04.03.06.    | Ne elektros energija (BP)                                                                                                           |
| 04.03.06.01. | Ne elektros energija                                                                                                                |
| 04.03.07.    | Kuras ir energija (BP)                                                                                                              |
| 04.03.07.01. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                          |
| 04.04.       | Išgaunamoji ir apdirbamoji pramonė ir statyba                                                                                       |
| 04.04.01.    | Mineralinių išteklių, išskyrus kurą, gavyba (BP)                                                                                    |
| 04.04.01.01. | Mineralinių išteklių, išskyrus kurą, gavyba                                                                                         |
| 04.04.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                          |
| 04.04.02.    | Apdirbamoji pramonė (BP)                                                                                                            |
| 04.04.02.01. | Ūkio plėtros politikos formavimas ir įgyvendinimas                                                                                  |
| 04.04.02.02. | Eksporto plėtros ir skatinimo strategijos įgyvendinimas                                                                             |
| 04.04.02.03. | Pramonės konkurencingumo didinimas                                                                                                  |
| 04.04.02.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                          |

|              |                                                                                                                                          |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 04.04.03.    | Statyba (BP)                                                                                                                             |
| 04.04.03.01. | Teritorijų planavimo ir statybos valstybinė priežiūra ir koordinavimas                                                                   |
| 04.04.03.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                               |
| 04.05.       | Transportas                                                                                                                              |
| 04.05.01.    | Kelių transportas (BP)                                                                                                                   |
| 04.05.01.01. | Keleivių vežimo gerinimas                                                                                                                |
| 04.05.01.02. | Kelių transporto plėtra, kontrolė ir priežiūra                                                                                           |
| 04.05.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                               |
| 04.05.02.    | Vandens transportas (BP)                                                                                                                 |
| 04.05.02.01. | Vidaus vandens kelių priežiūra ir eksploatavimas                                                                                         |
| 04.05.02.02. | Teisės aktų įgyvendinimo organizavimas                                                                                                   |
| 04.05.02.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                               |
| 04.05.03.    | Geležinkelių transportas (BP)                                                                                                            |
| 04.05.03.01. | Visuomenės aptarnavimo įsipareigojimų vykdymas geležinkelių sektoriuje                                                                   |
| 04.05.03.02. | Infrastruktūros renovacija ir plėtra                                                                                                     |
| 04.05.03.03. | Geležinkelių transporto saugaus eismo užtikrinimas                                                                                       |
| 04.05.03.04. | Geležinkelių infrastruktūros stebėseną                                                                                                   |
| 04.05.03.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                               |
| 04.05.04.    | Oro transportas (BP)                                                                                                                     |
| 04.05.04.01. | Avarių ir incidentų civilinėje aviacijoje tyrimas                                                                                        |
| 04.05.04.02. | Aviacinio saugumo priemonių įgyvendinimas                                                                                                |
| 04.05.04.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                               |
| 04.05.05.    | Vamzdynai ir kitas transportas (BP)                                                                                                      |
| 04.05.05.01. | Reikalų ir paslaugų, susijusių su vamzdynų ir kitų transporto sistemų valdymu, naudojimu, statyba ir technine priežiūra, administravimas |
| 04.05.05.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                               |
| 04.06.       | Ryšiai                                                                                                                                   |
| 04.06.01.    | Ryšiai (BP)                                                                                                                              |
| 04.06.01.01. | Ryšių valdymas ir kontrolė                                                                                                               |
| 04.06.01.03. | Universalių pašto paslaugų nuostolių dengimas                                                                                            |
| 04.06.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                               |
| 04.07.       | Kita ekonominė veikla                                                                                                                    |
| 04.07.01.    | Skirstomoji prekyba, prekių laikymas ir sandėliavimas (BP)                                                                               |
| 04.07.01.01. | Laboratoriniai bandymai atliekant rinkos priežiūrą                                                                                       |
| 04.07.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                               |
| 04.07.02.    | Viešbučiai ir restoranai (BP)                                                                                                            |
| 04.07.02.01. | Viešbučiai ir restoranai                                                                                                                 |
| 04.07.03.    | Turizmas (BP)                                                                                                                            |
| 04.07.03.01. | Turizmo plėtra, turizmo politikos formavimas                                                                                             |

|              |                                                                                               |
|--------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
| 04.07.03.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                    |
| 04.07.04.    | Daugiatiksliai plėtros projektai (BP)                                                         |
| 04.07.04.01. | Daugiatiksliai plėtros projektai                                                              |
| 04.07.04.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                    |
| 04.08.       | Moksliniai tyrimai ir plėtra ekonomikos srityje                                               |
| 04.08.01.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra ekonomikos, prekybos ir darbo srityse (BP)                       |
| 04.08.01.01. | Bendra darbinė veikla                                                                         |
| 04.08.02.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra žemės ūkio, miškininkystės, žvejybos ir medžioklės srityse (BP)  |
| 04.08.02.01. | Moksliniai tyrimai ir plėtra žemės ūkio, miškininkystės, žvejybos ir medžioklės srityse       |
| 04.08.03.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra kuro ir energijos srityje (BP)                                   |
| 04.08.03.01. | Moksliniai tyrimai ir plėtra kuro ir energijos srityje                                        |
| 04.08.04.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra išgaunamosios ir apdirbamosios pramonės ir statybos srityse (BP) |
| 04.08.04.01. | Moksliniai tyrimai ir plėtra mineralinių išteklių gavybos, gamybos ir statybos srityse        |
| 04.08.05.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra transporto srityje (BP)                                          |
| 04.08.05.01. | Moksliniai tyrimai ir plėtra transporto srityje                                               |
| 04.08.06.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra ryšių srityje (BP)                                               |
| 04.08.06.01. | Moksliniai tyrimai ir plėtra ryšių srityje                                                    |
| 04.08.07.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra kitose ekonominės veiklos srityse (BP)                           |
| 04.08.07.01. | Moksliniai tyrimai ir plėtra kitose ekonominės veiklos srityse                                |
| 04.09.       | Kiti jokiai grupei nepriskirti ekonomikos reikalai                                            |
| 04.09.01.    | Kiti jokiai grupei nepriskirti ekonomikos reikalai (BP)                                       |
| 04.09.01.01. | Kita valstybinė ekonominė, komercinė veikla (specialioji valstybės valdymo programa)          |
| 04.09.01.02. | Kitos paslaugos                                                                               |
| 04.09.01.03. | Ūkio plėtros politikos formavimas ir įgyvendinimas                                            |
| 04.09.01.04. | Transporto ir ryšių politikos formavimas bei įgyvendinimas                                    |
| 04.09.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                    |
| 04.09.01.10. | Valstybės rezervo tvarkymas                                                                   |
| <b>05.</b>   | <b>APLINKOS APSAUGA</b>                                                                       |
| 05.01.       | Atliekų tvarkymas                                                                             |
| 05.01.01.    | Atliekų tvarkymas (BP)                                                                        |
| 05.01.01.01. | Atliekų tvarkymas                                                                             |
| 05.01.01.02. | Gyvulinės kilmės atliekų utilizavimas                                                         |

|              |                                                                         |
|--------------|-------------------------------------------------------------------------|
| 05.02.       | Nutekamojo vandens valymas                                              |
| 05.02.01.    | Nutekamojo vandens valymas (BP)                                         |
| 05.02.01.01. | Nutekamojo vandens valymas                                              |
| 05.03.       | Aplinkos teršimo mažinimas                                              |
| 05.03.01.    | Aplinkos teršimo mažinimas (BP)                                         |
| 05.03.01.01. | Specialioji aplinkos apsaugos investicijų fondo programa                |
| 05.03.01.02. | Pesticidų tvarkymas                                                     |
| 05.03.01.03. | Kitos aplinkos teršimo mažinimo priemonės                               |
| 05.04.       | Biologinės įvairovės ir gamtos apsauga                                  |
| 05.04.01.    | Biologinės įvairovės ir gamtos apsauga (BP)                             |
| 05.04.01.01  | Bendros aplinkos politikos formavimas ir įgyvendinimo koordinavimas     |
| 05.05.       | Moksliniai tyrimai ir plėtra aplinkos apsaugos srityje                  |
| 05.05.01.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra aplinkos apsaugos srityje (BP)             |
| 05.05.01.01. | Aplinkos kokybės ir gamtos išteklių stebėjimas ir vertinimas            |
| 05.06.       | Kiti jokiai grupei nepriskirti su aplinkos apsauga susiję reikalai      |
| 05.06.01.    | Kiti jokiai grupei nepriskirti su aplinkos apsauga susiję reikalai (BP) |
| 05.06.01.01. | PHARE, Sanglaudos fondo aplinkos apsaugos programų administravimas      |
| 05.06.01.02. | Bendros aplinkos politikos formavimas ir įgyvendinimo koordinavimas     |
| 05.06.01.03. | Aplinkos stebėsena                                                      |
| 05.06.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                              |
| <b>06.</b>   | <b>BŪSTAS IR KOMUNALINIS ŪKIS</b>                                       |
| 06.01.       | Būsto plėtra                                                            |
| 06.01.01.    | Būsto plėtra (BP)                                                       |
| 06.01.01.01. | Gyvenamojo būsto įsigijimas                                             |
| 06.02.       | Komunalinio ūkio plėtra                                                 |
| 06.02.01.    | Komunalinio ūkio plėtra (BP)                                            |
| 06.02.01.01. | Komunalinio ūkio plėtra                                                 |
| 06.03.       | Vandens tiekimas                                                        |
| 06.03.01.    | Vandens tiekimas (BP)                                                   |
| 06.03.01.01. | Vandens tiekimas                                                        |
| 06.04.       | Gatvių apšvietimas                                                      |
| 06.04.01.    | Gatvių apšvietimas (BP)                                                 |

|              |                                                                                  |
|--------------|----------------------------------------------------------------------------------|
| 06.04.01.01. | Gatvių apšvietimas                                                               |
| 06.05.       | Moksliniai tyrimai ir plėtra būsto ir komunalinio ūkio srityse                   |
| 06.05.01.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra būsto ir komunalinio ūkio srityse (BP)              |
| 06.05.01.01. | Moksliniai tyrimai ir plėtra būsto ir komunalinio ūkio srityse                   |
| 06.06.       | Kiti jokiai grupei nepriskirti su būstu ir komunaliniu ūkiu susiję reikalai      |
| 06.06.01.    | Kiti jokiai grupei nepriskirti su būstu ir komunaliniu ūkiu susiję reikalai (BP) |
| 06.06.01.01. | Kiti jokiai grupei nepriskirti su būstu ir komunaliniu ūkiu susiję reikalai      |
| 06.06.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                       |
| <b>07.</b>   | <b>SVEIKATOS APSAUGA</b>                                                         |
| 07.01.       | Medikamentai, prietaisai ir įranga                                               |
| 07.01.01.    | Vaistai (individualios paslaugos (toliau – IP)                                   |
| 07.01.01.01  | Vaistų tiekimas, jų tiekimo administravimas ir valdymas                          |
| 07.01.02.    | Kiti medicinos produktai (IP)                                                    |
| 07.01.02.01. | Kiti medicinos gaminiai                                                          |
| 07.01.03.    | Terapiniai prietaisai ir įranga (IP)                                             |
| 07.01.03.01. | Terapiniai prietaisai ir įranga                                                  |
| 07.02.       | Ambulatorinės paslaugos                                                          |
| 07.02.01.    | Bendros medicinos paslaugos (IP)                                                 |
| 07.02.01.01. | Bendros medicinos paslaugos                                                      |
| 07.02.02.    | Specializuotos medicinos paslaugos (IP)                                          |
| 07.02.02.01. | Karių sveikatos priežiūra                                                        |
| 07.02.03.    | Odontologinės paslaugos (IP)                                                     |
| 07.02.03.01. | Odontologinės paslaugos                                                          |
| 07.02.04.    | Viduriniojo medicinos personalo paslaugos (IP)                                   |
| 07.02.04.01. | Viduriniojo medicinos personalo paslaugos                                        |
| 07.03.       | Ligoninės                                                                        |
| 07.03.01.    | Bendros paskirties ligoninių paslaugos (IP)                                      |
| 07.03.01.01. | Bendros paskirties ligoninių paslaugos                                           |
| 07.03.02.    | Specializuotų ligoninių paslaugos (IP)                                           |
| 07.03.02.01. | Specializuotų ligoninių paslaugos                                                |
| 07.03.03.    | Medicinos ir motinystės centrų paslaugos (IP)                                    |
| 07.03.03.01. | Medicinos ir motinystės centrų paslaugos                                         |

|              |                                                                                                                                                           |
|--------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 07.03.04.    | Slaugos namų ir medicinos reabilitacijos centrų paslaugos (IP)                                                                                            |
| 07.03.04.01. | Slaugos namų ir medicinos reabilitacijos centrų paslaugos                                                                                                 |
| 07.04.       | Visuomenės sveikatos apsaugos paslaugos                                                                                                                   |
| 07.04.01.    | Visuomenės sveikatos apsaugos paslaugos (IP)                                                                                                              |
| 07.04.01.01. | Visuomenės sveikatos ugdymo centrai, sporto medicinos centrai                                                                                             |
| 07.04.01.02. | Sveikatos priežiūros užtikrinimas                                                                                                                         |
| 07.04.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                                |
| 07.05.       | Moksliniai tyrimai ir plėtra sveikatos apsaugos srityje                                                                                                   |
| 07.05.01.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra sveikatos apsaugos srityje (BP)                                                                                              |
| 07.05.01.01. | Mokslinio tyrimo darbai                                                                                                                                   |
| 07.06.       | Kiti jokiai grupei nepriskirti su sveikatos apsauga susiję reikalai                                                                                       |
| 07.06.01.    | Kiti jokiai grupei nepriskirti su sveikatos apsauga susiję reikalai (BP)                                                                                  |
| 07.06.01.01. | Kitos sveikatos priežiūros įstaigos                                                                                                                       |
| 07.06.01.02. | Kitos sveikatos priežiūros funkcijos                                                                                                                      |
| 07.06.01.03. | Valstybės lėšomis draudžiamų asmenų privalomasis sveikatos draudimas                                                                                      |
| 07.06.01.04. | Papildomi valstybės biudžeto asignavimai į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą (įskaitant asignavimus ortopedijos technikos priemonėms įsigyti) |
| 07.06.01.05. | Narkotikų kontrolė ir narkomanijos prevencija                                                                                                             |
| 07.06.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                                |

## **08. POILSIS, KULTŪRA IR RELIGIJA**

|              |                                                      |
|--------------|------------------------------------------------------|
| 08.01.       | Poilsio ir sporto paslaugos                          |
| 08.01.01.    | Poilsio ir sporto paslaugos (IP)                     |
| 08.01.01.01. | Sportininkų rengimo centrai                          |
| 08.01.01.02. | Poilsio ir sporto priemonės                          |
| 08.01.01.03. | Kūno kultūros ir sporto plėtros įgyvendinimas        |
| 08.01.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)           |
| 08.02.       | Kultūros paslaugos                                   |
| 08.02.01.    | Kultūros paslaugos (IP)                              |
| 08.02.01.01. | Bibliotekos                                          |
| 08.02.01.02. | Muziejai ir parodų salės                             |
| 08.02.01.03. | Kino studijos ir kitos kino organizacijos            |
| 08.02.01.04. | Teatrai ir muzikiniai kolektyvai                     |
| 08.02.01.05. | Gyvūnų globa                                         |
| 08.02.01.06. | Kultūros tradicijų ir mėgėjų meninės veiklos rėmimas |
| 08.02.01.07. | Kultūros vertybių apsauga                            |
| 08.02.01.08. | Kitos kultūros ir meno įstaigos                      |
| 08.02.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)           |
| 08.03.       | Viešosios informacijos tarnybos                      |

|              |                                                                                                            |
|--------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 08.03.01.    | Viešosios informacijos tarnybos (BP)                                                                       |
| 08.03.01.01. | Viešosios informacijos tarnybos                                                                            |
| 08.03.01.02. | Leidyba                                                                                                    |
| 08.04.       | Religinės bendrijos ir nevyriausybinių organizacijos                                                       |
| 08.04.01.    | Religinės bendrijos ir nevyriausybinių organizacijos (BP)                                                  |
| 08.04.01.01. | Nevyriausybinių organizacijų rėmimas                                                                       |
| 08.04.01.02. | Religinių bendrijų rėmimas                                                                                 |
| 08.05.       | Moksliniai tyrimai ir plėtra poilsio, kultūros ir religijos srityse                                        |
| 08.05.01.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra poilsio, kultūros ir religijos srityse (BP)                                   |
| 08.05.01.01. | Moksliniai tyrimai ir plėtra poilsio, kultūros ir religijos srityse                                        |
| 08.06.       | Kiti jokiai grupei nepriskirti poilsio, kultūros ir religijos reikalai                                     |
| 08.06.01.    | Kiti jokiai grupei nepriskirti poilsio, kultūros ir religijos reikalai (BP)                                |
| 08.06.01.01. | Kultūros vertybių apsaugos valstybės strategijos ir politikos formavimas                                   |
| 08.06.01.02. | Etninės kultūros valstybinė globa                                                                          |
| 08.06.01.03. | Kitos kultūros paslaugos                                                                                   |
| 08.06.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                 |
| <b>09.</b>   | <b>ŠVIETIMAS</b>                                                                                           |
| 09.01.       | Ikimokyklinis, priešmokyklinis ir pradinis ugdymas                                                         |
| 09.01.01.    | Ikimokyklinis ugdymas (IP)                                                                                 |
| 09.01.01.01. | Mokyklos, priskiriamos ikimokyklinio ugdymo mokyklos tipui                                                 |
| 09.01.02.    | Priešmokyklinis ir pradinis ugdymas (IP)                                                                   |
| 09.01.02.01. | Mokyklos, priskiriamos pradinės mokyklos tipui, kitos mokyklos, vykdančios priešmokyklinio ugdymo programą |
| 09.02.       | Pagrindinis ir vidurinis ugdymas                                                                           |
| 09.02.01.    | Pagrindinis ugdymas (IP)                                                                                   |
| 09.02.01.01. | Mokyklos, priskiriamos pagrindinės mokyklos tipui                                                          |
| 09.02.02.    | Vidurinis ugdymas (IP)                                                                                     |
| 09.02.02.01. | Mokyklos, priskiriamos vidurinės mokyklos tipui                                                            |
| 09.03.       | Profesinis mokymas                                                                                         |
| 09.03.01.    | Profesinis mokymas (IP)                                                                                    |
| 09.03.01.01. | Profesinės mokyklos                                                                                        |
| 09.04.       | Auštojo mokslo studijos                                                                                    |
| 09.04.01.    | Koleginės studijos (IP)                                                                                    |
| 09.04.01.01. | Kolegijos                                                                                                  |
| 09.04.02.    | Universitetinės studijos (IP)                                                                              |
| 09.04.02.01. | Universitetai                                                                                              |

|              |                                                                                                        |
|--------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 09.05.       | Kiti jokiai grupei nepriskirti su švietimu susiję reikalai                                             |
| 09.05.01.    | Kiti jokiai grupei nepriskirti su švietimu susiję reikalai (IP)                                        |
| 09.05.01.01. | Neformalusis vaikų švietimas                                                                           |
| 09.05.01.02. | Neformalusis suaugusiųjų švietimas                                                                     |
| 09.05.01.03. | Švietimo pagalba                                                                                       |
| 09.06.       | Papildomos švietimo paslaugos                                                                          |
| 09.06.01.    | Papildomos švietimo paslaugos (IP)                                                                     |
| 09.06.01.01. | Papildomos švietimo paslaugos                                                                          |
| 09.07.       | Moksliniai tyrimai ir plėtra švietimo srityje                                                          |
| 09.07.01.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra švietimo srityje (BP)                                                     |
| 09.07.01.01. | Mokslinio tyrimo darbai                                                                                |
| 09.08.       | Kiti jokiai grupei nepriskirti su švietimu susiję reikalai                                             |
| 09.08.01.    | Kiti jokiai grupei nepriskirti su švietimu susiję reikalai (BP)                                        |
| 09.08.01.01. | Centralizuotos priemonės                                                                               |
| 09.08.01.02. | Kiti jokiai grupei nepriskirti su švietimu susiję reikalai                                             |
| 09.08.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                             |
| <b>10.</b>   | <b>SOCIALINĖ APSAUGA</b>                                                                               |
| 10.01.       | Liga ir negalia                                                                                        |
| 10.01.01.    | Liga (IP)                                                                                              |
| 10.01.01.01  | Socialinės paramos teikimas natūra arba pinigais, kai asmuo laikinai nedirba dėl ligos arba sužalojimo |
| 10.01.02.    | Negalia (IP)                                                                                           |
| 10.01.02.01  | Socialinė žmonių su negalia rehabilitacija                                                             |
| 10.01.02.02. | Socialinių paslaugų plėtra globos įstaigose                                                            |
| 10.01.02.03. | Pensinis aprūpinimas (žmonių su negalia, kuriems nesuėjęs pensinis amžius)                             |
| 10.01.02.04. | Šalpos išmokos                                                                                         |
| 10.01.02.40. | Kitos socialinės paramos išmokos                                                                       |
| 10.02.       | Senatvė                                                                                                |
| 10.02.01.    | Senatvės socialinės paramos išmokos (IP)                                                               |
| 10.02.01.01. | Pareigūnų socialinės garantijos                                                                        |
| 10.02.01.02. | Senelių globos namai (pensionai)                                                                       |
| 10.02.01.03. | Socialinių paslaugų plėtra globos įstaigose                                                            |
| 10.02.01.04. | Pensinis aprūpinimas                                                                                   |
| 10.02.01.05. | Lietuvos Respublikos pirmojo ir antrojo laipsnio valstybinės pensijos                                  |
| 10.02.01.06. | Nukentėjusių asmenų valstybinės pensijos                                                               |
| 10.02.01.07. | Mokslininkų valstybinės pensijos                                                                       |
| 10.02.01.10. | Personalinės pensijos                                                                                  |
| 10.02.01.11. | Teisėjų valstybinės pensijos                                                                           |
| 10.02.01.20. | Valstybinės signataro rentos ir signataro našlių ir našlaičių rentos                                   |

|              |                                                                                                                                                         |
|--------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 10.02.01.40. | Kitos socialinės paramos išmokos                                                                                                                        |
| 10.03.       | Socialinė parama maitintojo netekimo ir mirties atveju                                                                                                  |
| 10.03.01.    | Socialinė parama maitintojo netekimo ir mirties atveju (IP)                                                                                             |
| 10.03.01.01. | Socialinės pašalpos pinigais arba natūra mirusiojo artimiesiems (sutuoktiniui, buvusiam sutuoktiniui, vaikams, anūkams, tėvams ar kitiems artimiesiems) |
| 10.03.01.40. | Kitos socialinės paramos išmokos                                                                                                                        |
| 10.04.       | Šeima ir vaikai                                                                                                                                         |
| 10.04.01.    | Šeimos ir vaikų socialinė apsauga (IP)                                                                                                                  |
| 10.04.01.01. | Vaikų globos ir rūpybos įstaigos                                                                                                                        |
| 10.04.01.40. | Kitos socialinės paramos išmokos                                                                                                                        |
| 10.05.       | Nedarbas                                                                                                                                                |
| 10.05.01.    | Nedarbas (IP)                                                                                                                                           |
| 10.05.01.01. | Gyventojų užimtumo tvarkymas                                                                                                                            |
| 10.05.01.40. | Kitos socialinės paramos išmokos                                                                                                                        |
| 10.06.       | Būstas                                                                                                                                                  |
| 10.06.01.    | Būstas (IP)                                                                                                                                             |
| 10.06.01.01. | Socialinės paramos teikimas pašalpų forma, siekiant padėti padengti žmonių išlaidas už būstą                                                            |
| 10.06.01.40. | Kitos socialinės paramos išmokos                                                                                                                        |
| 10.07.       | Kiti jokiai grupei nepriskirti socialiai pažeidžiami asmenys                                                                                            |
| 10.07.01.    | Kiti jokiai grupei nepriskirti socialiai pažeidžiami asmenys (IP)                                                                                       |
| 10.07.01.01. | Socialinės išmokos natūra ir pinigais socialiai pažeidžiamiesiems asmenims                                                                              |
| 10.07.01.02. | Įstaigos ir priemonės, susijusios su socialiai pažeidžiamais asmenimis                                                                                  |
| 10.08.       | Moksliniai tyrimai ir plėtra socialinės apsaugos srityje                                                                                                |
| 10.08.01.    | Moksliniai tyrimai ir plėtra socialinės apsaugos srityje (BP)                                                                                           |
| 10.08.01.01. | Mokslinio tyrimo darbai ir mokslo institucijos                                                                                                          |
| 10.09.       | Kiti jokiai grupei nepriskirti su socialine apsauga susiję reikalai                                                                                     |
| 10.09.01.    | Kiti jokiai grupei nepriskirti su socialine apsauga susiję reikalai (BP)                                                                                |
| 10.09.01.01. | Kitos socialinės apsaugos ir rūpybos įstaigos bei priemonės                                                                                             |
| 10.09.01.02. | Specialioji valstybės rezervo tvarkymo programa                                                                                                         |
| 10.09.01.09. | Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)                                                                                                              |

**Pastaba.** Šios klasifikacijos paaiškinimai pateikiami 1 priede.

## **LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMŲ IR IŠLAIDŲ KLASIFIKACIJOS PAAIŠKINIMAI**

### **I. VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ PAJAMŲ EKONOMINĖ KLASIFIKACIJA**

#### **1. PAJAMOS**

##### **1.1. Mokesčiai**

1.1.1. Pajamų ir pelno mokesčiai. Pajamų ir pelno mokesčiai skirstomi į gyventojų pajamų mokestį (1.1.1.1.) ir pelno mokestį (1.1.1.2.).

1.1.2. Darbo jėgos ir atlyginimo mokesčiai. Šią grupę sudaro mokesčiai, kurie surenkami iš darbdavių arba besiverčiančiųjų individualia veikla, ar tai būtų procentas nuo darbo užmokesčio fondo ar fiksuota suma nuo asmens, ir kurie neskiriami socialinio draudimo programoms, t. y. priskiriamos įmokos į Garantinį fondą (1.1.2.1.). Taip pat šiai grupei priskiriamos įmokos į Privalomąjį sveikatos draudimo fondą (1.1.2.2.) – t. y. įmokos, administruojamos Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos (1.1.2.2.1.), ir įmokos, administruojamos Valstybinės mokesčių inspekcijos (1.1.2.2.2.).

1.1.3. Turto mokesčiai. Šią grupę sudaro turto naudojimo, nuosavybės arba turto perdavimo mokesčiai. Jie gali būti mokami periodiškai (tam tikrais intervalais), vieną kartą per metus arba pasikeitus savininkui. Šiai grupei priskiriama: žemės mokestis (1.1.3.1.), paveldimo turto mokestis (1.1.3.2.), nekilnojamojo turto mokestis (1.1.3.3.).

1.1.4. Prekių ir paslaugų mokesčiai. Į šią grupę įtraukiami visi mokesčiai, išskyrus muitus ir kitus importo mokesčius, išskyrus PVM ir akcizus (1.1.5.1.1.) bei eksporto mokesčius (1.1.5.1.2.), imami už prekybą, nuomą, pristatymą, pardavimą, pirkimą arba kitokių prekių nuosavybės pasikeitimą ir už paslaugų teikimą. Šie mokesčiai mokami neatsižvelgiant į tai, ar prekės gaminamos arba paslaugos teikiamos šalies viduje arba importuojamos ir gali būti apmokestintos bet kurioje gamybos arba paskirstymo stadijoje. Kai mokesčiai taikomi nedideliame prekių asortimentui, jie įtraukiami į akcizų (1.1.4.3.) pogrupį.

Pridėtinės vertės mokestis (1.1.4.1.), akcizai (1.1.4.3.), cukraus sektoriaus mokesčiai (1.1.4.4.) mokami pagal šiuos mokesčius reglamentuojančių įstatymų nuostatas.

Atskaitymus nuo pajamų pagal Lietuvos Respublikos miškų įstatymą (1.1.4.2.) moka miškų urėdijos Vyriausybės nustatyta tvarka iš pajamų už parduotą žaliavinę medieną ir nenukirstą mišką. Šie atskaitymai įtraukiami į valstybės biudžeto pajamas ir naudojami finansuoti Vyriausybės patvirtintai specialiajai Bendrųjų miškų ūkio reikmių finansavimo programai.

Loterijų ir azartinių lošimų mokestį (1.1.4.5.) moka juridiniai asmenys, organizuojantys loterijas pagal Loterijų įstatymą bei organizuojantys azartinius lošimus pagal Azartinių lošimų įstatymą.

Į transporto priemonių mokesčių (1.1.4.6.) kategoriją įtraukiami automobilių naudojimo ir leidimo naudotis automobiliais mokesčiai, tačiau neįtraukiami automobilių, kaip turto, arba grynų turto vertės mokesčiai arba rinkliavos už naudojimąsi keliais, tiltais ir tuneliais.

Į kitų mokesčių už naudojimąsi prekėmis arba už leidimą naudotis prekėmis arba verstis veikla (1.1.4.7.) pogrupį įtraukiami mokesčiai už aplinkos teršimą (1.1.4.7.1.), mokami už kenksmingų dujų, skysčių arba kitų nuodingų medžiagų išleidimą į aplinką, rinkliavos (1.1.4.7.2.), mokesčiai už pramoninės nuosavybės objektų registravimą (1.1.4.7.3.).

1.1.5. Tarptautinės prekybos ir sandorių mokesčiai. Muitais ir kitais importo mokesčiais, išskyrus PVM ir akcizus, (1.1.5.1.1.) apmokestinamos importuojamos prekės

tam, kad joms būtų leista laisvai judėti ekonominėje teritorijoje, ir vienetų nerezidentų teikiamos paslaugos vienetams rezidentams. Į eksporto mokesčių (1.1.5.1.2.) kategoriją įtraukiamos visos rinkliavos, imamos už prekes, išvežamas iš šalies, arba už paslaugas, teikiamas rezidentų nerezidentams. Į kitų tarptautinės prekybos ir sandorių mokesčių (1.1.5.1.3.) kategoriją įtraukiami kiti mokesčiai, imami už įvairius tarptautinės prekybos ir sandorių aspektus, pavyzdžiui: mokesčiai, taikomi dažniausiai kelionėms į užsienį, draudimo arba investicijų į užsienį mokesčiai.

1.2. Socialinės įmokos. Valstybinis socialinis draudimas – valstybės nustatytų socialinių ekonominių priemonių sistema, teikianti apdraustiems Lietuvos gyventojams bei apdraustųjų šeimų nariams gyvenimui reikalingų lėšų ir paslaugų, jei jie negali apsirūpinti iš darbo ir kitokių pajamų arba dėl svarbių priežasčių turi papildomų išlaidų. Valstybinio socialinio draudimo įmoka – draudėjui ar apdraustajam nustatyta piniginė prievolė Valstybinio socialinio draudimo fondo biudžetui.

Įmokos gali būti savanoriškos arba privalomos. Darbdavių faktinės socialines įmokas (1.2.1.1.) darbdaviai moka socialines programas administruojantiems socialinio draudimo fondams, draudimo įmonėms arba pensijų fondams, kad garantuotų savo darbuotojams socialines išmokas (pašalpas). Dirbančiųjų faktinės socialines įmokas (1.2.1.2.) asmenys moka socialinio draudimo fondams, privačiai finansuojamoms programoms bei programoms, finansuojamoms ne iš fondų. Gyventojų, besiverčiančių individualia veikla ir nedirbančių, socialines įmokas (1.2.1.3.) moka asmenys, nedirbantys pagal darbo sutartis, tai yra individualia veikla besiverčiantys asmenys (darbdaviai arba individualia veikla besiverčiantys asmenys) arba nedirbantys asmenys.

1.3. Dotacijos – einamieji arba kapitalo pervedimai, kuriuos gauna valstybės institucijos ir įstaigos iš kitų valstybių, tarptautinių organizacijų arba kitų valstybės valdymo lygių. Dotacijos einamiesiems tikslams – dotacijos, skiriamos padengti einamosioms išlaidoms ir nesusijusios su gavėjo turto įsigijimu. Dotacijos kapitalui formuoti susijusios arba su gavėjo turto įsigijimu – jos gali būti teikiamos pinigais, kai tikimasi arba reikalaujama, kad pinigų gavėjas panaudotų pinigus turtui (išskyrus atsargas) įsigyti, – arba perduodant turtą (išskyrus atsargas ir grynuosius pinigus).

#### 1.4. Kitos pajamos

1.4.1. Turto pajamas sudaro įvairios pajamų formos, uždirbtos valstybės institucijų ir įstaigų, kada jos valstybei nuosavybės teise priklausančią finansinę ir/arba materialųją ir nematerialųją turtą perduoda naudotis kitiems subjektams.

Palūkanos (1.4.1.1.) – kreditoriaus uždirbtos pajamos už leidimą debitoriui naudoti paskolintas lėšas. Pajamos iš palūkanų nuolat auga per visą tą laikotarpį, kol yra tas finansinis turtas.

Dividendai (1.4.1.2.). Valstybės institucijos ir įstaigos, esančios įmonių akcininkais ir savininkais, įgauna teisę gauti dividendus, kaip nuosavo kapitalo įdėjimo į šią įmonę rezultatą. Dividendai apima visą įmonės pelno paskirstymą akcininkams arba savininkams, įskaitant Lietuvos banko likutinį pelną, pervedamą valstybei.

Draudėjams (draudimo poliso savininkams) (1.4.1.3.) skiriamos pajamos, gautos investavus draudimo techninius atidėjinius. Draudimo įmonės arba pensijų fondai investuoja draudimo techninius atidėjinius į finansinį turtą arba žemę (iš kurių yra gaunamos grynosios pajamos, t. y. atskaičius sumokėtas palūkanas), arba į pastatus. Visos grynosios pajamos, gautos investavus draudimo įmonių nuosavas lėšas, turi būti įskaitomos proporcingai nuosavų lėšų ir nuosavų lėšų bei draudimo techninių atidėjinių sumos santykiui.

Nuoma (1.4.1.4.) – pajamos iš nuosavybės, gautos už žemės, gamtos išteklių nuomą. Jeigu valstybės institucijos ir įstaigos teisės aktų nustatyta tvarka nuomoja šį turtą, leidžia kitiems subjektams išgauti gamtos išteklius per tam tikrą nustatytą nuomos laiką, už nuomą gaunama vienkartinė arba periodinės išmokos. Įmonės, atliekančios gavybos darbus valstybės žemėje, privalo mokėti mokesčius valstybės institucijoms ir įstaigoms už teisę imti mėginius gręžiant žemę arba kitaip tirti požeminių išteklių buvimą ir išsidėstymą.

1.4.2. Pajamos už prekes ir paslaugas. Šiai grupei priskiriamos valstybės institucijų ir įstaigų pajamos už teikiamas paslaugas ir parduotas prekes (pvz., iš valstybės biudžeto išlaikomų įstaigų pajamų įmokos į valstybės biudžetą, iš kurių vykdomos specialiosios programos, pajamos už patalpų nuomą, įmokos už mokslą aukštosiose mokyklose, žyminis mokestis, pajamos iš atsitiktinio prekių ir paslaugų pardavimo). Taip pat priskiriamos pajamos už leidimų, pavyzdžiui, medžioti, žvejoti, ir kitų dokumentų, pavyzdžiui, higienos pasų, pažymėjimų, licencijų, registravimų liudijimų, išdavimą. Kitų pajamų straipsniui (1.4.2.1.7.2.) priskiriama pajamos už veterinarinių paslaugų teikimą.

1.4.3. Pajamos iš baudų ir konfiskacijos. Baudos ir delspinigiai – pinigai, kuriuos perveda subjektai teismų arba administracinių organų sprendimu už teisės aktų pažeidimus. Taip pat įtraukiami ir ikiteisminiai susitarimai. Pajamos iš baudų ir konfiskacijos – sumos, kurios buvo pervestos valstybės institucijoms ir įstaigoms pagal teismų sprendimus. Baudos ir delspinigiai, mokami už pažeidimus ir laikomi susijusiais su konkrečiu mokesčiu, nurodomi kartu su tuo mokesčiu.

1.4.4. Perduodamos lėšos, kitos nei dotacijos. Į šią grupę įtraukiamos dovanos iš fizinių asmenų, nevalstybinių fondų, įmonių ir kitų šaltinių, išskyrus valstybės institucijas bei įstaigas ir tarptautines organizacijas. Į savanoriškai perduodamas lėšas einamiesiems tikslams, išskyrus dotacijas, įtraukiama valstybei tiekiamas maistas, užklotai, medikamentai, tiekiami pagalbos tikslais. Į perduodamas lėšas kapitalui formuoti, išskyrus dotacijas, įtraukiami pinigai ligoninių, mokyklų, muziejų, teatrų ir kultūros centrams statyti, taip pat dovanojama žemė, pastatai arba nematerialusis turtas, pavyzdžiui, patentai ir autorinės teisės. Jeigu yra neaišku, ar lėšos perduodamos einamiesiems tikslams ar kapitalui formuoti, laikoma, kad jos perduodamos einamiesiems tikslams.

1.4.5. Kitos neišvardytos pajamos. Į šią grupę įtraukiamos visos pajamos, kurios nebuvo įtrauktos į kitas grupes, ir tos pajamos, apie kurias trūksta informacijos, kad galima būtų jas priskirti tam tikrai grupei. Į šią grupę įtraukiamos valstybės kontrolės, savivaldybės kontrolieriaus pasiūlymu pervestos sumos (1.4.5.1.1.), žala, atsiradusi dėl valdžios institucijų neteisėtų veiksmų, išieškota regreso tvarka iš kaltų asmenų (1.4.5.1.2.), praėjusiais biudžetiniais metais savivaldybių biudžetų negautų pajamų kompensavimo lėšos (1.4.5.1.3.) ir kitos neišvardytos pajamos (1.4.5.1.4.).

#### **4. SANDORIAI DĖL MATERIALIOJO IR NEMATERIALIOJO TURTO BEI FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ PRISIĖMIMAS**

4.1. Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos. Į šią kategoriją įtraukiamos materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos.

4.2. Sandoriai dėl finansinio turto.

4.3. Finansinių įsipareigojimų prisiėmimo (skolinimasis) pajamos.

### **II. VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ BIUDŽETŲ IŠLAIDŲ EKONOMINĖ KLASIFIKACIJA**

#### **2. IŠLAIDOS**

2.1. Darbo užmokestis ir socialinis draudimas

2.1.1. Darbo užmokestis.

Darbo užmokestį sudaro visas darbo užmokestis, išmokamas institucijos pareigybių sąrašė nurodytiems darbuotojams, išskyrus darbdavio socialinio draudimo įmokas (2.1.2.). Darbo užmokesčio išlaidas sudaro užmokestis pinigais arba dirbančiųjų pajamos natūra. Socialinio draudimo įmokos, išskaitomos iš darbo užmokesčio, taip pat įtraukiamos į šią kategoriją.

Į darbo užmokesčio pinigais (2.1.1.1.1.) straipsnį įtraukiamas užmokestis darbuotojams pinigais už suteiktas paslaugas, neatskaičius mokesčių bei socialinio draudimo įmokų. Darbo užmokestis pinigais apima tokias darbo užmokesčio rūšis: pagrindinį darbo

užmokestį, papildomą užmokestį už viršvalandžius, naktinį darbą ir darbą savaitgaliais, priedus ir premijas, metinį papildomą atlyginimą, atostoginius, kompensacijas už nepanaudotas atostogas.

Pajamos natūra (2.1.1.1.2.) – neatlygintinai, mainais arba lengvatinė kaina (dirbančiajam dėl tam tikrų interesų arba sandorių įtakos nustatyta mažesne negu tikroji rinkos kaina) gautas nuosavybėn arba naudoti (neįgyjant nuosavybės teisės) turtas arba gautos paslaugos, taip pat kita gauta nauda (jei naudos davėjas turėjo tikslą naudą duoti tam tikram asmeniui), kai gauto turto, paslaugų arba kitos naudos ekvivalentas pinigine išraiška pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo nuostatas būtų priskiriamas pajamoms.

Pajamomis, gautomis natūra, pripažįstamos: už darbą, atliekamą darbo santykių arba jų esmę atitinkančių santykių pagrindu, gyventojas gautas nuosavybėn turtas ir gyventojui suteiktos paslaugos vietoj piniginio atlygio (darbo užmokesčio, priemonių, premijų ir kitų išmokų); gyventojas nauda, gauta asmeniui, susijusiam su gyventoju darbo santykiais arba jų esmę atitinkančiais santykiais: sumokėjus (visiškai ar iš dalies) už gyventojui suteiktas įvairias laisvalaikio praleidimo, pramogų, poilsio, turizmo ir kitas panašaus pobūdžio paslaugas, taip pat gydymo paslaugas (išskyrus atvejus, kai to reikalauja teisės aktai, arba atvejus, kai gyventojui suteikiamos paslaugos, susijusios su socialine, medicinine ir profesine rehabilitacija pagal Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatymo nuostatas); sumokėjus (visiškai ar iš dalies) gyventojas apgyvendinimo ir gyvenamojo ploto išlaikymo išlaidas; suteikus gyventojui (nemokamai ar lengvatinė kaina) gyvenamąsias patalpas nuosavybėn.

2.1.2. Socialinio draudimo įmokos – įmokos, kurias socialinio draudimo institucijoms moka darbdaviai, kad jų darbuotojai gautų socialines išmokas.

Socialinio draudimo įmokų (2.1.2.1.1.) straipsnį sudaro įnašai, mokami Valstybinio socialinio draudimo fondui, draudimo įmonėms, pensijų fondams arba kitoms institucijoms, atsakingoms už socialinio draudimo sistemos administravimą ir valdymą.

## 2.2. Prekių ir paslaugų naudojimas.

Šią kategoriją sudaro prekės ir paslaugos, sunaudotos prekių gamybai ir paslaugų teikimui (tai yra valstybės ir savivaldybių institucijų ir biudžetinių įstaigų išlaikymo išlaidos). Neįtraukiamos prekės, įsigytos kaip ilgalaikis turtas, prekės ir paslaugos, panaudotos materialiajam ir nematerialiajam turtui sukurti, įsigytos strateginėms arba neliečiamosioms atsargoms padidinti.

Ilgalaikio turto įsigijimo išlaidos arba išlaidos prekėms ir paslaugoms, panaudotoms valstybės kapitalui kurti, pavyzdžiui, statyti pastatus, kuriais naudosis pati valstybė, klasifikuojamos kaip materialiojo arba nematerialiojo turto įsigijimas. Išlaidos nebrangiam ilgą laiką naudotinam turtui, kaip darbo įrankiai, įsigyti, kai jos daromos reguliariai ir yra nedidelės, palyginti su išlaidomis mašinoms ir įrenginiams įsigyti, traktuojamos kaip prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos.

Prekės ir paslaugos, sunaudotos ilgalaikio turto priežiūrai ir remontui, priskiriamos prekių ir paslaugų naudojimo išlaidoms. Ilgalaikio turto priežiūra ir remontas išsiskiria dviem ypatybėmis:

priežiūrą ir einamąjį remontą turi periodiškai atlikti jo savininkai arba kiti naudotojai, kad galėtų naudoti šį turtą jo numatyto tarnavimo laikotarpiu;

priežiūra ir remontas nekeičia ilgalaikio turto vertės arba jo naudingųjų savybių, bet palaiko jo gerą būklę arba atkuria jo ankstesnę būklę.

Prekių ir paslaugų panaudojimas moksliniams tyrimams, personalo mokymui, rinkos tyrimui ir panašiai veiklai laikomas prekių ir paslaugų naudojimu, o ne nematerialiojo turto įsigijimu, net jeigu kai kurios išlaidos gali sukurti naudą ilgiau nei vieniems metams. Medžiagų įsigijimas nacionalinės valiutos monetų arba banknotų gamybai arba mokėjimas rangovams, gaminantiems valiutą, taip pat laikomas prekių ir paslaugų naudojimu.

Į prekių ir paslaugų naudojimo kategoriją įtraukiamas ginklų (raketų, raketinių ginklų ir

kovinių galvučių) ir įrangos, naudojamos šiems ginklams tiekti (pvz., įrenginių raketoms paleisti, karinių laivų, povandeninių laivų ir tankų), įsigijimas. Objektų, kuriuos galima panaudoti ir civiliniais, ir kariniais tikslais, pavyzdžiui, karinių aerodromų, dokų, karo specialiųjų mokyklų, ligoninių ir buveinių, įrangos įsigijimas laikomas ilgalaikio turto įsigijimu. Policijos ir vidaus saugumo tarnybų įsigyti ginklai arba šarvuotos transporto priemonės laikomos įsigytu ilgalaikiu turtu, net jeigu išlaidos tokiai pat įrangai kariniais tikslais būtų traktuojamos kaip prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos.

Veiklos nuoma taip pat priskiriama prekių ir paslaugų naudojimui. Veiklos nuoma – tai nuomos sandoris, kai finansinės nuomos (lizingo) bendrovė įsigyja kliento pageidaujama ilgalaikį materialųjį arba nematerialųjį turtą ir perduoda jį klientui naudotis iš anksto sutartam laikotarpiui. Pasibaigus sutarčiai, klientas gali pasirinkti: grąžinti turtą finansinės nuomos (lizingo) bendrovei, pratęsti nuomos sutartį ar sudaryti sutartį kitam turtui.

Prekių ir paslaugų naudojimo išlaidas sudaro šie išlaidų straipsniai:

2.2.1.1.1.01. Mityba. Maisto produktų įsigijimo ir jų gamybos išlaidos. Šias išlaidas numato įstaigos, kurių veikla susijusi su maitinimo paslaugų teikimu;

2.2.1.1.1.02. Medikamentai (ir darbuotojų sveikatos tikrinimas). Šios išlaidos apima medikamentų ir tvarsliaivos įsigijimo išlaidas; vakcinų, vitaminų, dezinfekuojančių medžiagų, medicininio inventoriaus (iki 50 litų vertės) įsigijimo išlaidas; kraujo paruošimo išlaidas. Šias išlaidas numato įstaigos, kurių veikla susijusi su medikamentų naudojimu;

2.2.1.1.1.05. Ryšių paslaugos. Telefonų, interneto, faksų, radiotelefonų, mobiliojo ryšio telefonų ir kitų ryšių priemonių paslaugų išlaidos, taip pat pašto siuntimo, telefono aparato linijos įrengimo išlaidos;

2.2.1.1.1.06. Transporto išlaikymas. Transporto priemonių remonto, nuomos bei transporto priemonių išlaikymo (degalai, tepalai, atsarginės dalys, padangos ir pan.) išlaidos; transporto draudimo išlaidos;

2.2.1.1.1.07. Apranga ir patalynė. Patalynės, specialių drabužių, uniformų ir kitos aprangos bei avalynės įsigijimo, skalbimo ir jos remonto išlaidos;

2.2.1.1.1.08. Spaudiniai. Knygų, įskaitant knygas bibliotekų fondams, periodinių leidinių ir kitų spaudinių įsigijimo išlaidos;

2.2.1.1.1.09. Ginklai ir karinė įranga;

2.2.1.1.1.10. Kitos prekės. Šis straipsnis apima visas kitas, nepaminėtas 2.2.1.1.1.01–2.2.1.1.1.09 straipsniuose, išlaidas prekėms įsigyti;

2.2.1.1.1.11. Komandiruotės (transporto, apgyvendinimo, ryšio ir kitos komandiruotės išlaidos). Komandiruočių ir tarnybinių kelionių šalies viduje ir užsienyje išlaidos. Komandiruotės metu turėtos kvalifikacijos kėlimo išlaidos priskiriamos kvalifikacijos kėlimo išlaidų straipsniui;

2.2.1.1.1.12. Miestų ir gyvenviečių viešasis ūkis. Miestų ir gyvenviečių viešojo ūkio einamosios išlaidos;

2.2.1.1.1.14. Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuoma. Ilgalaikio materialiojo (išskyrus transporto priemones) ir nematerialiojo turto nuomos išlaidos;

2.2.1.1.1.15. Ilgalaikio materialiojo turto einamasis remontas. Ilgalaikio materialiojo turto remonto darbų ir techninės priežiūros išlaidos;

2.2.1.1.1.16. Kvalifikacijos kėlimas. Kvalifikacijos kėlimo išlaidas į apskaitą įtraukia visos institucijos, išskyrus kvalifikacijos kėlimo įstaigas. Prie šių išlaidų taip pat priskiriamos išlaidos stažuotėms organizuoti, seminarams, konferencijoms, kursams, pratyboms, paskaitoms rengti ir pan.;

2.2.1.1.1.17. Apmokėjimas samdomiems ekspertams, konsultantams ir komisinių išlaidos;

2.2.1.1.1.18. Apmokėjimas už turto vertinimo paslaugas;

2.2.1.1.1.19. Veiklos nuoma. Veiklos nuomos būdu gali būti finansuojama: pramonės, prekybos įranga; medicininė įranga; žemės ūkio technika, įrenginiai; statybinė technika; naujos ir naudotos transporto priemonės; nekilnojamasis turtas; kompiuterinė technika,

organizacinė technika (kompiuteriai, spausdintuvai, monitoriai, kopijavimo aparatai ir kt.); kita;

2.2.1.1.1.20. Komunalinės paslaugos. Jos apima šildymo išlaidas, taip pat šildymui skirtą skystojo ir kietojo kuro įsigijimo išlaidas (atvežimo, paruošimo); elektros energijos, skirtos apšvietimui, šildymui ir kitoms reikmėms, išlaidas ir vandentiekio ir kanalizacijos paslaugų apmokėjimo išlaidas;

2.2.1.1.1.30. Kitos paslaugos. Šis straipsnis apima visas kitas, nepamintas 2.2.1.1.1.11–2.2.1.1.1.19 straipsniuose, paslaugų naudojimo išlaidas;

2.2.1.1.1.31. Asignavimų valdytojo pervedamos lėšos nepavaldžioms biudžetinėms įstaigoms ir kitiems subjektams pavedimams vykdyti, tai yra išlaidos, kai teisės aktų nustatytais atvejais pervedamos lėšos, būtinos asignavimų valdytojų programoms įgyvendinti, kitiems programų vykdytojams, kurie dalyvauja vykdam atitinkamo asignavimų valdytojo programą.

### 2.3. Turto išlaidos

2.3.1. Palūkanos – suma, kurią debitorius įsipareigoja sumokėti kreditoriui per sutartyje nurodytą laikotarpį nemažinant pagrindinės paskolos sumos. Palūkanos gali būti iš anksto nustatyta pinigų suma arba iš anksto nuo pagrindinės paskolos sumos nustatyta suma procentais.

Valstybės institucijos ir įstaigos moka palūkanas, kai jos veikia kaip kitų institucijų paskolų ir kitų įsipareigojimų laiduotojai. Tik tada, kai valstybės institucijos ir įstaigos prisiima įsipareigojimus, tokios palūkanų išmokos turėtų būti klasifikuojamos kaip palūkanos. Bendra palūkanų suma, kurią reikia mokėti, skirstoma į palūkanas nerezidentams (2.3.1.1.), rezidentams (2.3.1.2.) ir kitiems valdymo lygiams (2.3.1.3.).

2.3.2. Nuoma – išlaidos už žemės nuomą, žemės gelmių išteklius ir kitą gamtoje atsirandantį turtą. Praktikoje būna, kad žemės nuomos mokestis ir pastatų nuomos mokestis kartais mokami kartu. Tai gali nutikti, kada valstybės institucijos ir įstaigos pagal vieną sutartį išnuomoja žemę, pastatus, pastatytus ant šios žemės, ir šioje sutartyje neatskiriama žemės nuoma nuo pastatų nuomos. Jeigu nėra objektyvaus pagrindo, kuriuo remiantis būtų atskirtas žemės nuomos mokestis ir pastatų nuomos mokestis, visa suma nurodoma kaip žemės nuomos mokestis, kai žemės vertė viršija pastatų vertę, arba kaip prekių ir paslaugų naudojimo mokestis, kai pastatų vertė viršija žemės vertę.

2.4. Subsidijos. Subsidijos yra einamiesiems tikslams neatlygintinai skiriamos lėšos, kurias valstybės institucijos ir įstaigos (arba Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos institucijos – 2.9.1.) skiria gamintojams rezidentams norėdamos paveikti jų gamybos lygį, produktų kainas arba atlyginti už gamybą skatinančius veiksnius.

Subsidijos mokamos tik gamintojams, o ne galutiniams vartotojams, ir yra tik kaip einamasis lėšų pervedimas. Lėšos, pervedamos valstybės institucijų ir įstaigų tiesiogiai namų ūkiams, kaip vartotojams, arba institucijoms, aptarnaujančioms namų ūkius, laikomos socialinėmis išmokomis (pašalpomis) (2.7.) ir kitomis išlaidomis (2.8.). Lėšos, pervedamos kitiems valdymo lygiams, įtraukiamos į dotacijas (2.5.). Įmonėms mokamos sumos, finansuojant jų kapitalo formavimą arba kompensuojant įmonėms ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto nuostolius, įtraukiamos į kitų išlaidų grupę (2.8.).

Subsidijas importui (2.4.1.1.1.1.) sudaro prekių ir paslaugų subsidijos, kurių gavimo teisė yra įgaunama, kai prekės, skirtos naudoti ekonominėje teritorijoje, yra pervežamos per sieną arba kai paslaugos yra suteikiamos rezidentams.

Subsidijos gaminiams (2.4.1.1.1.2.) – tai einamieji nekompensuojami mokėjimai, kuriuos gauna įmonė konkrečios prekės ar paslaugos vieneto gamybai arba gamybos bei rinkos kainos skirtumui padengti.

Subsidijas gaminiams sudaro:

subsidijos už šalies viduje naudojamus produktus. Šias subsidijas sudaro gamintojams rezidentams mokamos subsidijos už jų produktus, kurie yra naudojami arba suvartojami ekonominėje teritorijoje;

subsidijos kompensuoti nuolatiniais valstybės įmonių gamybinės veiklos nuostoliams, kuriuos jos patiria nustatydamos kainas, nepadengiančias vidutinių gamybos sąnaudų, laikydamosi Vyriausybės arba Europos ekonominės ir socialinės politikos;

tiesioginės subsidijos eksportui, tiesiogiai mokamos gamintojams rezidentams, kai prekės išvežamos iš ekonominės teritorijos arba paslaugos suteikiamos nerezidentams, išskyrus pasienio muitinėje grąžinamus anksčiau sumokėtus mokesčius ir mokesčius, kuriuos reikėtų mokėti, jei prekės būtų parduodamos arba naudojamos ekonominėje teritorijoje.

Subsidijas gamybai (2.4.1.1.1.3.) sudaro subsidijos, kurias gamintojai rezidentai gali gauti, pradėję verstis gamyba, išskyrus subsidijas už gaminius:

darbo jėgos subsidijos, pavyzdžiui, už įdarbinimą neįgaliųjų ar ilgą laiką buvusių be darbo asmenų, arba įmonės surengtų profesinių mokymų išlaidų padengimas;

aplinkos užterštumo mažinimo subsidijos;

palūkanos, mokamos už gamintojus rezidentus, siekiant sumažinti jų veiklos išlaidas.

2.5. Dotacijos – pervedamos lėšos tarp skirtingų valstybės valdymo lygių arba tarp valstybės ir tarptautinės organizacijos. Dotacijos klasifikuojamos į dotacijas, mokamas užsienio valstybėms (2.5.1.), tarptautinėms organizacijoms (2.5.2.) arba kitiems valdymo lygiams (2.5.3.), ir į dotacijas einamiesiems tikslams bei kapitalui formuoti.

2.5.1. Dotacijas užsienio valstybėms (2.5.1.1.1.1 – einamiesiems tikslams, 2.5.1.1.1.2 – kapitalui formuoti) sudaro dovanos pinigais arba natūra konkrečioms projektams arba programoms, bendrai biudžeto pagalbai, nuostoliams atlyginti ir pervedamos lėšos kokiai nors išlaidų rūšiai padengti. Į jas įtraukta greitoji medicinos pagalba, suteikiama po stichinių nelaimių, ir lėšos kitoms valstybėms, kad jos sumokėtų atlyginimus techninės pagalbos personalui.

2.5.2. Dotacijas tarptautinėms organizacijoms (2.5.2.1.1.1 – einamiesiems tikslams, 2.5.2.1.1.2 – kapitalui formuoti) sudaro visos lėšos, pervedamos tarptautinėms organizacijoms pinigais arba natūra, įskaitant pašalpas pabėgėliams, maisto, kelių tiesimo išlaidas.

Mokėjimai tarptautinėms organizacijoms, už kuriuos yra įsigyjamose tos organizacijos akcijos arba kitas finansinis turtas ir kurie, pasibaigus narystės terminui, yra grąžintini, turi būti rodomi užsienio finansinio turto įsigijimo išlaidų 3.2.2.5.1 straipsnyje „Akcijos (įsigytos) ir kitas nuosavas kapitalas“. Tuo atveju, kai mokėjimai yra negrąžintini, jie rodomi išlaidų 2.5.2.1.1.1 straipsnyje „Dotacijos tarptautinėms organizacijoms einamiesiems tikslams“.

2.5.3. Dotacijas kitiems valdymo lygiams (2.5.3.1.1.1 – einamiesiems tikslams, 2.5.3.1.1.2 – kapitalui formuoti) sudaro pervedamos lėšos pinigais arba natūra teikiant bendrą paramą savivaldybėms finansuojant paskirtas veiklos rūšis, kurias administruoja paramą gaunanti savivaldybė. Bendra parama teikiama materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidoms arba kitais tikslais. Pervedamos lėšos tarp valstybės institucijų ir įstaigų ir tos pačios valstybės socialinio draudimo fondų yra taip pat įtrauktos į šią grupę.

2.6. Įmokos į Europos Sąjungos biudžetą. Finansų ministerija vykdo Europos Bendrijų nuosavų išteklių programą. Pagrindinis šios programos uždavinys – Europos Komisijos nustatytais terminais pervesti į Europos Sąjungos biudžetą privalomas įmokėti sumas.

Šią kategoriją sudaro tradicinių nuosavų išteklių (2.6.1.), PVM nuosavų išteklių (2.6.2.), Bendrųjų nacionalinių pajamų nuosavų išteklių (2.6.3.) mokamos sumos, biudžeto disbalansų korekcija Jungtinės Karalystės naudai (2.6.4.), su nuosavais ištekliais susijusios baudos ir delspinigiai (2.6.5.).

2.7. Socialinės išmokos (pašalpos)

2.7.1. Socialinio draudimo išmokos (pašalpos) – apdraustiesiems mokamos pensijos, ligos, motinystės ir motinystės (tėvystės) pašalpos bei Nelaimingų atsitikimų darbe ir profesinių ligų socialinio draudimo, Bedarbių rėmimo įstatymuose numatytos draudimo išmokos.

Socialinio draudimo išmokas (pašalpas) natūra sudaro medicininis arba odontologinis gydymas, chirurginės operacijos, lovodieniai, farmacijos produktai, slauga namuose ir panašios prekės bei paslaugos. Taip pat į šią grupę įtrauktos ir kompensacijos namų ūkiams už

patvirtintas išlaidas specialioms prekėms ir paslaugoms, pavyzdžiui, vaistams, mediciniam arba odontologiniam gydymui, ligoninių sąskaitoms apmokėti.

2.7.2. Socialinė parama (socialinės paramos pašalpos) – pervedamos lėšos namų ūkių poreikiams, tokiems kaip socialinio draudimo pašalpos, patenkinti ne per socialinio draudimo sistemą. Socialinės paramos pašalpos gali būti išmokėtos tada, kai socialinio draudimo sistema neturi galimybių susidoroti su ypatingais atvejais, atitinkami namų ūkiai nedalyvauja esamoje socialinio draudimo sistemoje arba socialinio draudimo pašalpos pasirodo netinkamos patenkinti konkrečius poreikius. Į socialinės paramos pašalpas neįtrauktos lėšos, pervedamos ypatingais atvejais arba aplinkybėmis, kurios paprastai nėra įtrauktos į socialinio draudimo sistemų veiklą, pavyzdžiui, stichinės nelaimės. Tokios pervedamos lėšos rodomos tarp kitų išlaidų (2.8.). Socialinės paramos pašalpos natūra apima pervedamas lėšas namų ūkiams, panašiai kaip ir socialinio draudimo pašalpos natūra, ir jos pervedamos esant toms pačioms aplinkybėms kaip ir socialinio draudimo pašalpos. Taip pat į šią kategoriją įtraukiamos teisės aktų nustatyta tvarka skiriamos rentos (Prezidentui, signatarams, sportininkams ir kt.), kompensacinės išmokos teatrų ir koncertinių įstaigų kūrybiniais darbuotojams.

2.7.3. Darbdavių socialinė parama – socialinė parama, valstybės institucijų ir įstaigų mokama pinigais arba natūra savo darbuotojams arba kitų valstybės institucijų ir įstaigų darbuotojams (arba darbuotojų, gaunančių pašalpas, paveldėtojams ir išlaikytiniams) pagal nekonsoliduotos socialinio draudimo sistemos sąlygas. Teikiamos paramos rūšys yra tokios pat kaip ir socialinio draudimo fondų:

- nenutrūkstamas darbo užmokesčio mokėjimas ligos atveju, nelaimingo atsitikimo atveju, nėštumo ir gimdymo atostogų metu ir t. t.;

- išmokos namų ūkiams, išmokos studijoms ir kt. išmokos;

- pensijos;

- išeitinės išmokos, su darbu užsienyje susijusių išlaidų kompensacijos, taip pat pašalpos esant sunkiai materialinei būklei, mirties ir kitais atvejais;

- bendros medicininės išlaidos, nesusijusios su darbuotojų darbu;

- išlaidos už buvimą sanatorijose ir pensionuose.

2.8. Kitos išlaidos – kitos išlaidos gali būti teikiamos valdžios ir ne valdžios sektoriams. Valdžios sektorius susideda iš centrinės valdžios, vietinės valdžios ir socialinės apsaugos fondų subsektorių.

Į kitas išlaidas įtraukiamos įvairios nepriskirtinos pagrindinėms klasifikacijos grupėms pervedamos lėšos.

Kitos išlaidos klasifikuojamos į išlaidas einamiesiems tikslams (2.8.1.1.) ir kapitalui formuoti (2.8.1.2.).

Svarbiausi pervedamų išlaidų einamiesiems tikslams straipsniai:

- stipendijos ir paskolos studentams;

- lėšos ne pelno institucijoms, aptarnaujančioms namų ūkius (narystės mokesčiai, savanoriškos aukos ir kita, mokami reguliariai arba kartkartėmis. Tokias pervedamas lėšas turėtų sudaryti ne pelno institucijų, aptarnaujančių namų ūkius, gamybos išlaidos arba lėšos, iš kurių einamieji pervedimai būtų atliekami rezidentų arba nerezidentų šeimoms socialinės paramos pašalpos forma. Ši kategorija taip pat apima pervedimus natūra – maistą, drabužius, užklotus ir vaistus labdaros organizacijoms, kurios išskirsto šią paramą namų ūkiams);

- teismų skiriamos baudos ir delspinigiai. Šiam straipsniui nepriskiriamos mokesčių administratoriaus skiriamos baudos ir delspinigiai už tyčinį vengimą arba vėlavimą mokėti mokesčius;

- kompensacijos už nuostolius arba sužalojimus. Taip pat kompensacijos už valstybės išperkamą nekilnojamąjį turtą. Šios kompensacijos gali būti privalomos, paskirtos teismų arba savanoriškos;

- apdovanojimai ir premijos (sportininkams, kultūros ir meno atstovams, t. t.);

- neigiama valiutos kurso įtaka;

nelegaliai atvykusių žmonių išsiuntimo į kilmės šalis išlaidos;  
mokesčiai, rinkliavos, paskirtos baudos, kuomet vienas valdymo lygis perveda lėšas kitam valdymo lygiui;

tikslinės paskirties negražintinos lėšos, skirtos konkrečiai veiklai ar funkcijoms vykdyti ir pervedamos įmonėms ir ne pelno institucijoms siekiant visiškai ar iš dalies padengti jų veiklos einamąsias išlaidas.

Į kitas išlaidas einamiesiems tikslams neįtraukiamas PVM Europos Sąjungos struktūrinių fondų paramos lėšoms ir bendrojo finansavimo programoms. Minėtas PVM turi būti nurodomas tuose išlaidų straipsniuose, iš kurių numatoma atsiskaityti už įsigytas prekes, turtą, suteiktas paslaugas ar atliktus darbus.

Į pervedamų lėšų ūkio subjektams kapitalui formuoti straipsnį įtraukiama:

pervedamos lėšos įmonėms ir ne pelno institucijoms, kurios padengtų jų veiklos nuostolius, susikaupusius per dvejus ir daugiau metų;

prisiimta skola abipusiu susitarimu; mokamos garantijos, kai įmonė, gavusi paskolą su valstybės ar savivaldybės garantija, negali laiku sumokėti kreditoriui;

pervedamos lėšos įmonėms ir institucijoms, ūkininkams, fiziniams (privačių miško valdų savininkams, kaimo gyventojams, įregistravusiems žemės ūkio ir kaimo valdas teisės aktų nustatyta tvarka) ir juridiniams (mokymo institucijoms, kooperatinėms bendrovėms, valstybinių miškų valdytojams, žemės ūkio bendrovėms, kaimo bendruomenėms) asmenims ir kitiems ūkio subjektams finansuojant visas išlaidas arba dalį išlaidų, atsiradusių įsigyjant turtą, t. y. perkant ilgalaikį materialųjį ir nematerialųjį turtą, jį statant, modernizuojant ar rekonstruojant.

2.9. Pervedamos Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos. Šią kategoriją sudaro subsidijos iš Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų (ne valdžios sektoriui) (2.9.1.) (ši kategorija nenaudojama 2007–2013 m. Europos sąjungos struktūrinės paramos lėšoms) ir pervedamos Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšos (2.9.2.).

Pervedamų Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo (nacionalinių) lėšų (2.9.2.) grupę naudoja Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšų asignavimų valdytojai, kurie pveda Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos ir bendrojo finansavimo lėšas projektams įgyvendinti. Ši grupė susideda iš šių pogrupių: einamiesiems tikslams (2.9.2.1.), t. y. einamiesiems tikslams savivaldybėms (2.9.2.1.1.), einamiesiems tikslams kitiems valdžios sektoriaus subjektams (2.9.2.1.1.2.), einamiesiems tikslams ne valdžios sektoriui (2.9.2.1.1.3.), ir kapitalui formuoti (2.9.2.2.), t. y. investicijų, skirtų savivaldybėms (2.9.2.2.1.), investicijų kitiems valdžios sektoriaus subjektams (2.9.2.2.1.2.) ir investicijų ne valdžios sektoriui (2.9.2.2.1.3.).

### **3. SANDORIAI DĖL MATERIALIOJO IR NEMATERIALIOJO TURTO BEI FINANSINIŲ ĮSIPAREIGOJIMŲ VYKDYMAS**

#### **3.1. Materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos**

Materialusis ir nematerialusis turtas apibūdinamas kaip visas įsigyjamas turtas, išskyrus finansinį turtą.

Esminis pagerinimas, rekonstrukcija arba esamo ilgalaikio turto plėtra/didinimas laikomi ilgalaikio turto įsigijimu ir išsiskiria šiomis ypatybėmis:

sprendimas atlikti pagerinimą, rekonstrukciją arba ilgalaikio turto padidinimą/praplėtimą – apgalvotas sprendimas investuoti;

rekonstrukcija arba padidinimas/praplėtimas padidina turimo ilgalaikio turto apimtį arba reikšmingai pailgina jo anksčiau nustatytą naudojimo laiką arba sukuria jo naują kokybę.

Statinių esminis pagerinimas apima rekonstrukciją ir kapitalinį remontą.

3.1.1. Ilgalaikio materialiojo turto kūrimas ir įsigijimas. Skiriamasis ilgalaikio turto bruožas – naudojamas veikloje jis ilgą laiką nepraranda fizinės formos. Kai kuris turtas,

pavyzdžiui, akmenis anglys, nors gali būti naudojamas fiziškai labai ilgai, tačiau negali būti ilgalaikis turtas, nes panaudojamas tik vieną kartą.

Nebaigta statyba, kuri įsigyjama periodiškai sumokant pirkimo–pardavimo sutartyje numatytas sumas už atliktus darbus, pirkėjo balanse klasifikuojama kaip ilgalaikis turtas, o ne kaip finansinis turtas atliekant periodinius mokėjimus.

Ginkluotė (raketos, raketiniai ginklai, bombos) nėra laikoma ilgalaikiu turtu, nes ji yra vienkartinio naudojimo prekė, o ne prekė, kuri pakartotinai arba toliau naudojama gamyboje. Transporto priemonės, kiti įrenginiai ir įranga, kurių paskirtis paleisti šiuos ginklus (kariniai laivai, povandeniniai laivai, kariniai lėktuvai, tankai ir raketinių ginklų pervežimo mašinos bei raketų šachtos), taip pat nėra laikomi ilgalaikiu turtu. Karinių pajėgų naudojamos konstrukcijos ir įrenginiai, kurie naudojami labai panašiai kaip ir prieš tai minėti, naudojami civilių gamintojų (kariniai oro uostai, dokai, kolegijos, ligoninės, biuro mašinos ir t. t.), laikomi ilgalaikiu turtu. Lengvoji ginkluotė ir šarvuotos transporto priemonės, naudojamos ne karinių organizacijų, saugumo arba policijos veikloje, klasifikuojamos kaip ilgalaikis turtas.

Žemė (3.1.1.1.1.1.) – pati dirva, įskaitant grunto dangą, joje esančius paviršinius vandenį ir pagerinimo priemones, kurie negali būti fiziškai atskirti nuo žemės. Žemei nepriskiriami pastatai ir kiti statiniai, pastatyti ant šios žemės arba nutiesti per tą žemę, kaip administraciniai pastatai, keliai ir tuneliai; sodai; žemės gelmių ištekliai; neįdirbti/nekultivuoti biologiniai ištekliai; vandens ištekliai žemės gilumoje. Prie paviršinių vandenų galima priskirti visus rezervuarus, ežerus, upes ir kitus vidaus vandenį, į kuriuos gali būti pareikšta nuosavybės teisė, ir todėl jie gali būti sandorių tarp subjektų objektas.

Žymaus žemės pagerinimo, kuris negali būti fiziškai atskirtas nuo žemės, vertė įskaitoma į žemės vertę. Toks pagerinimas padidina arba žemės kiekį, kokybę arba derlingumą, arba užkerta kelią jos pablogėjimui. Tai galėtų būti iš jūros numelioruota žemė pastatant užtvankas, pylimus nuo jūros potvynių arba dambas; iškirsti miškai, kad žemė būtų panaudota gamyboje pirmą kartą; nusaustos pelkės; molai, pylimai arba kitos užkardos, pastatytos nuo potvynių.

Pastatus ir statinius sudaro gyvenamieji namai (3.1.1.2.1.1.), negyvenamieji pastatai (3.1.1.2.1.2.) ir kiti pastatai ir statiniai (3.1.1.2.1.3.). Pastatai ir statiniai, esantys istoriniai paminklai, įtraukti į atitinkamą pastatų ir statinių kategoriją. Istoriniai paminklai – statiniai arba vietos, turinčios specialią archeologinę, istorinę arba kultūrinę reikšmę.

Gyvenamieji namai (3.1.1.2.1.1.) – pastatai, kurie dažniausiai arba visada naudojami kaip gyvenamoji vieta, įskaitant garažus ir kitus susijusius statinius, kurie naudojami kaip pagrindinė gyvenamoji vieta. Šiam straipsniui priskiriami gyvenamieji namai, įsigyti kariniam personalui, nes jie naudojami taip pat kaip ir civilių gyventojų įsigyti gyvenamieji namai.

Negyvenamieji pastatai (3.1.1.2.1.2.) – visi pastatai, išskyrus gyvenamuosius namus. Į šį straipsnį įtraukiami administraciniai pastatai, mokyklos, ligoninės, pastatai visuomenės pramogoms, sandėliai ir gamybiniai pastatai, komerciniai pastatai, viešbučiai ir restoranai. Pastatai ir statiniai, įsigyti kariniams tikslams, į minėtą ekonominės klasifikacijos straipsnį įtraukiami tie, kurie panašūs į civilinius pastatus, įsigytus gamybos tikslams, ir gali būti taip pat panaudojami.

Į kitų pastatų ir statinių (3.1.1.2.1.3.) straipsnį įtraukiami visi statiniai, išskyrus pastatus. Tai būtų:

- greitkeliai, gatvės, keliai, tiltai, estakadiniai greitkeliai, tuneliai, geležinkeliai;
- uostai, dambos;

- kanalizacijos/nutekamieji vamzdžiai ir kiti vandentiekio įrenginiai;

- šachtos, tuneliai ir kiti statiniai, susiję su iškasenų gavyba;

- ryšių linijos, elektros linijos, naftotiekiai; statiniai, susiję su sportu ir poilsiu (aikštynai, stadionai).

Mašinos ir įrenginiai (3.1.1.3.) skirstomi į transporto priemones (3.1.1.3.1.1.) ir kitas mašinas ir įrenginius (3.1.1.3.1.2.). Mašinos ir įrenginiai, kurie yra pastato arba kitokio statinio sudėtinė dalis, įtraukiami į pastato arba statinio, o ne į mašinų ir įrenginių vertę.

Į transporto priemonių straipsnį (3.1.1.3.1.1.) įtraukiami įrenginiai, pervežantys žmones ir daiktus, įskaitant motorines transporto priemones, priekabas ir puspriekabas, laivus, geležinkelių lokomotyvus ir riedmenis, lėktuvus, motociklus.

Į kitų mašinų ir įrenginių (3.1.1.3.1.2.) straipsnį įtraukiamos visos mašinos ir įrenginiai, išskyrus transporto priemones, – bendros ir specialios paskirties mašinos; biuro, apskaitos ir kompiuterinė įranga; elektros mašinos; radijo, televizijos ir ryšių įrenginiai; medicinos prietaisai; tikslūs/preciziniai ir optiniai instrumentai; baldai; sieniniai ir rankiniai laikrodžiai; muzikos instrumentai; sporto prekės.

Vertybės (3.1.1.4.) – pagamintos didelės vertės prekės, įsigytos ir laikomos pirmiausia kaip kaupimo priemonės ir nenaudojamos gamybos arba vartojimo tikslais. Laikoma, kad jų reali vertė didėja arba bent jau nemažėja, ir esant normalioms sąlygoms jos nepraranda kokybės.

Vertybes sudaro brangieji akmenys ir metalai, pavyzdžiui, deimantai, auksas, platina ir sidabras, kurių neplanuojama panaudoti kaip žaliavų gamybos procese, paveikslai, skulptūros ir kiti objektai, pripažinti meno arba antikvariniais dirbiniais, didelės vertės papuošalų, papuoštų brangakmeniais ir brangiaisiais metalais, kolekcijos ir įvairios kitos vertybės. Taip pat į minėtą ekonominės klasifikacijos pogrupį įtraukiami paveikslai, skulptūros, kiti meno dirbiniai arba antikvariniai daiktai, kitos didelės vertės kolekcijos, priklausančios valstybės muziejams arba panašioms įstaigoms.

Į kito ilgalaikio materialiojo turto (3.1.1.5.) straipsnį įtraukiamas kitur neklasifikuotas ilgalaikis materialusis turtas.

3.1.2. Nematerialiojo turto kūrimas ir įsigijimas. Nematerialųjį turtą sudaro naudingų iškasenų žvalgyimas; kompiuterinė programinė įranga, kompiuterinės programinės įrangos licencijos; literatūros ir meno kūrinių originalai ir kitas nematerialusis turtas, skirtas naudotis ilgiau negu vienus metus. Šiuo turtu naudotis gali tik tie subjektai, kurie įgijo nuosavybės teises į šį turtą, arba subjektai, kurie gavo savininko leidimą. Kito nematerialiojo turto straipsniui (3.1.2.1.1.5.) priskiriama geografiškai orientuotos duomenų bazės ir žemėlapiai.

3.1.3. Atsargų kūrimas ir įsigijimas. Atsargos – prekės įsigijamos parduoti, panaudoti gamyboje arba kitaip vėliau panaudoti.

Į strateginių ir neliečiamųjų atsargų pogrupį (3.1.3.1.) įtraukiamos atsargos strateginiais ir saugojimo tikslais, atsargos, kurias laiko rinkos reguliavimo institucijos ir įstaigos, bei specialios svarbos produktai, pavyzdžiui, grūdai ir nafta.

Žaliavas ir medžiagas (3.1.3.2.1.1.) sudaro atsargos, planuojamos panaudoti gamybos procese ar suvartoti. Valstybės institucijos ir įstaigos gali laikyti įvairias prekes, kaip medžiagas ir atsargas, įskaitant kurą ir maisto produktus. Tikėtina, kad valstybės institucijos ir įstaigos turi tam tikras žaliavų ir medžiagų atsargas. Scenos meno priemonių įsigijimas ir kūrimas taip pat priskiriamas šiam straipsniui.

Nebaigta gamyba (3.1.3.2.1.2.) apima prekes ir paslaugas, kurios iš dalies apdorotos, pagamintos arba surinktos gamintojo, tačiau kurios paprastai neparduodamos, pateikiamos arba perduodamos kitiems toliau nebus apdorojamos ir kurių gamybą tęs tas pats gamintojas kitą laikotarpį.

Į pagamintą produkciją (3.1.3.2.1.3.) įtraukiamos prekės, kurios yra gamybos proceso veiklos rezultatas, jos vis dar priklauso gamintojui ir iki pateikimo kitiems subjektams daugiau nebebus apdorojamos gamybos procese.

Pirktos prekės, skirtos parduoti (3.1.3.2.1.4.), apima visas prekes nepriklausomai nuo rūšies, kainos ir kitų požymių, kurios bus skirtos parduoti.

3.1.4. Ilgalaikio turto įsigijimas finansinės nuomos (lizingo) būdu – pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartis įsigytas ilgalaikis turtas.

3.1.5. Biologinis turtas ir mineraliniai ištekliai. Juos sudaro žemės gelmių ištekliai, gyvuliai ir kiti gyvūnai, vaismedžiai ir kiti daugiamečiai sodiniai, kurių įsigijimo (pasigaminimo) savikaina didesnė už Vyriausybės nustatytą minimalią ilgalaikio materialiojo turto vertę.

Žemės gelmių ištekliai (3.1.5.1.1.1.) – naftos, gamtinių dujų, akmens anglių ištekliai, metalų mineraliniai ištekliai, kurių įsigijimo (pasigaminimo) savikaina didesnė už Vyriausybės nustatytą minimalią ilgalaikio materialiojo turto vertę.

Į gyvulių ir kitų gyvūnų (3.1.5.1.1.2.) straipsnį įtraukiami gyvuliai ir kiti gyvūnai naudojami žemės ūkio ir ne žemės ūkio veikloje, pervežimams, lenktynėms arba pramogoms ar tarnybinėms pareigoms atlikti, kurių įsigijimo (pasigaminimo) savikaina didesnė už Vyriausybės nustatytą minimalią ilgalaikio materialiojo turto vertę.

Į vaismedžių ir kitų daugiamečių sodinių (3.1.5.1.1.3) straipsnį įtraukiami želdiniai, sukultūrinti medžiai, krūmai, kad būtų gaunamas vaisių, riešutų, sulos, dervos, žievės, lapų derlius, kurių įsigijimo (pasigaminimo) savikaina didesnė už Vyriausybės nustatytą minimalią ilgalaikio materialiojo turto vertę.

3.2. Finansinio turto įsigijimo išlaidos (perskolinimas)<sup>1</sup>

3.3. Išlaidos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų grąžinimas)<sup>1</sup>

Finansinis turtas ir finansiniai įsipareigojimai klasifikuojami į vidaus (3.2.1, 3.3.1) ir užsienio (3.2.2, 3.3.2).

Grynųjų pinigų ir indėlių banke pogrupį (3.2.1.1 (3.2.2.1), 3.3.1.1 (3.3.2.1) sudaro grynųjų pinigų likučiai kasoje ir indėliai banke nacionaline ir užsienio valiutomis. Šie pogrupiai skirstomi į straipsnius:

grynieji pinigai (3.2.1.1.1.1 (3.2.2.1.1.1), 3.3.1.1.1.1 (3.3.2.1.1.1);

pervedamieji indėliai (3.2.1.1.1.2 (3.2.2.1.1.2), 3.3.1.1.1.2 (3.3.2.1.1.2);

kiti indėliai (3.2.1.1.1.3 (3.2.2.1.1.3), 3.3.1.1.1.3 (3.3.2.1.1.3).

Grynųjų pinigų straipsnį sudaro visi pinigai banknotais ir monetomis apyvartoje, kurie paprastai yra naudojami mokėjimams atlikti. Pervedamųjų indėlių straipsnį sudaro greitai konvertuojami indėliai, tai yra indėliai (nacionaline arba užsienio valiuta), kurie yra nedelsiant pervedami į valiutą arba pervedami čekiu, banko pavedimu, debetiniu įrašu arba panašiai, abiem atvejais netaikant jokio esminio apribojimo arba delspinigių. Kitų indėlių straipsnį sudaro indėliai (nacionaline arba užsienio valiuta), kurie nėra pervedamieji indėliai. Kiti indėliai negali būti naudojami mokėjimams atlikti ir nėra konvertuojami į pinigus arba pervedamuosius indėlius be jokio esminio apribojimo arba delspinigių.

Vertybinių popierių (parduotų–įsigytų, išleistų–išpirktų), išskyrus akcijas (3.2.1.2 (3.2.2.2), 3.3.1.2 (3.3.2.2), pogrupį sudaro vertybiniai popieriai, tai yra finansinis turtas, kurį sudaro pareikštinės priemonės, kuriomis prekiaujama antrinėse rinkose arba kurias galima pakeisti kitu turtu rinkoje ir kurios nesuteikia savininkui jokių nuosavybės teisių į juos išleidžiantį subjektą.

Finansinis turtas turi jam ekvivalentinį įsipareigojimą, todėl pateikiamas bendras jų klasifikacijos grupių (pograpių, straipsnių) aprašymas atitinkama seka.

---

<sup>1</sup> Finansinis turtas turi jam ekvivalentinį įsipareigojimą, todėl pateikiamas bendras jų klasifikacijos grupių (pograpių, straipsnių) aprašymas atitinkama seka.

Išvestinių finansinių priemonių (3.2.1.3 (3.2.2.3), 3.3.1.3 (3.3.2.3) pogrupį sudaro išvestinės finansinės priemonės. Išvestinė finansinė priemonė – finansinė priemonė, kurios charakteristikos ir vertė priklauso nuo pagrindinės priemonės ar turto (prekės, obligacijos, akcijos ar valiutos) charakteristikų bei vertės. Išvestinės finansinės priemonės (ateities sandoriai (fjučeriai), pasirinkimo sandoriai (opcionai), išankstiniai sandoriai (forvardai) ir kt.) – tai yra finansinis turtas, kuris remiasi ar yra išvestas iš kitos pagrindinės priemonės. Pagrindinė finansinė priemonė paprastai yra kitas finansinis turtas, bet taip pat gali būti prekė arba indeksas.

Išvestinės finansinės priemonės dar vadinamos antrinėmis priemonėmis ir, kadangi jos dažnai kuriamos siekiant išvengti rizikos, jos taip pat vadinamos apsidraudimo nuo rizikos priemonėmis.

Paskolų (suteiktų, grąžintų) (3.2.1.4 (3.2.2.4), 3.3.1.4 (3.3.2.4) pogrupį sudaro visos paskolos, tai yra finansinis turtas, sukurtas, kai tiesiogiai arba per finansų įstaigas kreditoriai skolina pinigus, kai pagrindžiama neapyvartiniais dokumentais (dokumentais, kurie paprastai negali būti perleisti antrinėje rinkoje) arba nepagrindžiama jokiais dokumentais.

Akcijų (įsigytų, parduotų) ir kito nuosavo kapitalo (3.2.1.5 (3.2.2.5), 3.3.1.5 (3.3.2.5) pogrupį sudaro akcijos ir kitas nuosavas kapitalas, tai yra finansinis turtas, kuris rodo nuosavybės teises į įmones. Šis finansinis turtas suteikia teisę jo savininkams į įmonės pelno dalį ir į dalį jų grynojo turto likvidavimo atveju. Akcijos yra superkamos, kada jas superka akcinė bendrovė arba kada jos yra iškeičiamos į įmonės grynąjį turtą jos likvidavimo atveju.

Mokėjimai tarptautinėms organizacijoms, už kuriuos yra įsigyjamose tos organizacijos akcijos arba kitas finansinis turtas ir kurie, pasibaigus narystės terminui, yra grąžintini, turi būti rodomi užsienio finansinio turto įsigijimo išlaidų 3.2.2.5.1 straipsnyje „Akcijos (įsigytos) ir kitas nuosavas kapitalas“. Tuo atveju, kai mokėjimų lėšos yra negrąžintinos, jos rodomos išlaidų 2.5.1.1.1.1 straipsnyje „Dotacijos užsienio valstybėms einamiesiems tikslams“.

Draudimo techninių atidėjinių (3.2.1.6 (3.2.2.6), 3.3.1.6 (3.3.2.6) pogrupį sudaro operacijos draudimo techninių atidėjinių lėšomis, t. y. draudimo įmonių ir (savarankiškų bei nesavarankiškų) pensijų fondų techniniai atidėjiniai draudėjų arba naudos gavėjų pretenzijoms padengti, kaip nustatyta 1991 metų gruodžio 19 d. Tarybos direktyvoje 91/674/EEB dėl draudimo įmonių metinės ir konsoliduotos atskaitomybės.

Į kitų gautinų arba mokėtinų sumų (3.2.1.7 (3.2.2.7), 3.3.1.7 (3.3.2.7) pogrupį įtraukiamos visos operacijos, susijusios su kitomis gautinomis arba mokėtinomis sumomis, tai yra finansinės pretenzijos, kurios yra atsiradusios dėl laiko skirtumo tarp operacijos atlikimo ir atitinkamo mokėjimo.

### **III. VALSTYBĖS FUNKCIJŲ KLASIFIKACIJA**

Valstybės funkcijų klasifikacija gali būti taikoma valstybės išlaidoms ir grynojo ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidoms. Klasifikaciją sudaro trys dalys: skyriai, grupės ir klasės. Į skyrius galėtų būti atsižvelgta kaip į svarbiausius valstybės tikslus, o į grupes ir klases – kaip į priemones, kuriomis vadovaujantis šie tikslai pasiekiami. Norėdami daugiau sužinoti apie Valstybės funkcijų klasifikaciją, žiūrėkite vadovą „Išlaidų klasifikavimas pagal tikslus“, Jungtinės Tautos, Ekonomikos ir socialinių reikalų departamentas, Statistinių duomenų skyrius, statistiniai duomenys, serija M, Nr. 84, Niujorkas, 2000.

Kiekviename funkcijų skyriuje išskirta klasė „Institucijos išlaikymas (valdymo išlaidos)“ su vienodu paskutiniu skaičiumi „09“. Pagal socialinę ir ekonominę prasmę valdymo išlaidos užtikrina valstybės valdžios institucijų darbą (centrinės valdžios – Lietuvos Respublikos Seimo, Respublikos Prezidento, Vyriausybės ir jiems atskaitingų įstaigų, ministerijų ir joms pavaldžių įstaigų, apskričių viršininkų administracijų (iki 2010 m. liepos 1 d.) ir vietos valdžios). Išlaidos, kurios priskiriamos valstybės valdymo išlaidoms, ir valstybės valdžios institucijų, kurios privalo programų sąmatose išskirti „Institucijos išlaikymo (valdymo išlaidas)“, sąrašas pateikiamas šios klasifikacijos 2 priede „Institucijos išlaikymo (valdymo) išlaidos ir valstybės valdžios institucijų, kurios privalo nurodyti valdymo išlaidas, sąrašas“.

#### **01. BENDROS VALSTYBĖS PASLAUGOS**

01.01. Valstybės valdžios organai, finansiniai ir fiskaliniai reikalai, užsienio reikalai

01.01.01. Valstybės valdžios organai (bendros paslaugos (toliau – BP). Valstybės valdžios organų administravimas, veikla arba jai teikiama parama. Į šią klasę įtraukta: prezidentas, ministras pirmininkas, apskrities viršininkas, meras ir kt.; visi valdymo organai – Seimas, Vyriausybė, savivaldybių tarybos ir kt.; patariamasis, administracinis ir politinis personalas prie valstybės valdžios organų; bibliotekų ir kitų panašių paslaugų teikimas

išimtinai valstybės valdžios organams; nuolatinės ir atitinkamam tikslui valstybės valdžios organų sudarytos komisijos ir komitetai. Į šią klasę neįtraukta: ministerijos, savivaldybių administravimo subjektai, tarpžinybinės komisijos ir kiti, susiję su konkrečia funkcija (klasifikuojama pagal funkciją).

01.01.02. Finansiniai ir fiskaliniai reikalai (BP). Finansinių ir fiskalinių reikalų bei paslaugų administravimas; valstybės lėšų ir valstybės skolos valdymas; apmokestinimo sistemos veikimas. Finansų ministerijos (išdo), biudžeto, mokesčių administratoriaus, muitinės veikla. Bendrosios informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie finansinius ir fiskalinius reikalus rengimas ir platinimas. Į šią klasę įtraukta: visų valdymo lygių finansiniai ir fiskaliniai reikalai ir paslaugos. Į šią klasę neįtraukta: palūkanos už valstybės skolą (01.07.01.01.); bankininkystės priežiūra.

01.01.03. Užsienio reikalai (BP). Užsienio reikalų ir paslaugų administravimas. Užsienio reikalų ministerijos ir diplomatinė bei konsulinė atstovybių, esančių užsienyje arba tarptautinėse organizacijose, veikla; informacijos ir kultūros institucijų, skleidžiančių informaciją už šalies ribų, veikla arba joms teikiama parama; bibliotekų, skaityklų ir užsienyje esančių informacijos tarnybų veikla arba joms teikiama parama. Reguliarios įmokos ir specialūs įnašai padengiant bendras tarptautinių organizacijų veiklos išlaidas. Į šią klasę neįtraukta: ekonominė pagalba besivystančioms ir pereinamojo laikotarpio šalims (01.02.01.), ekonominės pagalbos misijos, akredituotos užsienio atstovybėse (01.02.01.); įnašai tarptautinių arba vietos organizacijų administruojamoms paramos programoms (01.02.02.); užsienyje dislokuoti kariniai daliniai (02.01.01.); karinė pagalba užsieniui (02.03.01.); bendri užsienio ekonomikos ir prekybos reikalai (04.01.01.); turizmas (04.07.03.).

#### 01.02. Ekonominė pagalba užsieniui

01.02.01. Ekonominė pagalba besivystančioms ir pereinamojo laikotarpio šalims (BP). Ekonominio bendradarbiavimo su besivystančiomis šalimis administravimas. Ekonominės pagalbos misijų, akredituotų užsienio atstovybėse, veikla; techninės pagalbos programų, mokymo programų, doktorantų, mokslinių bendradarbių ir studentų stipendijų mokėjimo sistemų veikimas arba jiems teikiama parama. Ekonominė pagalba dotacijomis (pinigais arba natūra) arba paskolomis (mokant palūkanas). Į šią klasę neįtraukta: įnašai tarptautinių arba vietos organizacijų administruojamus ekonominės plėtros fondus, (01.02.02); karinė pagalba užsieniui (02.03.01.).

01.02.02. Ekonominė pagalba, teikiama per tarptautines organizacijas (BP). Ekonominės pagalbos, teikiamos per tarptautines organizacijas, administravimas. Įnašai pinigais arba natūra į tarptautinių ir daugiašalių organizacijų administruojamus ekonominės plėtros fondus. Į šią klasę neįtraukta karinė pagalba užsieniui, susijusi su tarptautinėmis taikos palaikymo operacijomis (02.03.01.).

01.03. Bendros paslaugos. Į šią grupę įtrauktos paslaugos, nesusijusios su konkrečia funkcija, kurias paprastai teikia įvairių valdymų lygių centrinės įstaigos. Į minėtą grupę taip pat įtrauktos paslaugos, susijusios su konkrečia funkcija, kurias teikia minėtos centrinės įstaigos. Pavyzdžiui, į šią grupę galima būtų įtraukti centrinės statistikos institucijos atliekamą duomenų apie pramonę, aplinkos apsaugą, sveikatos apsaugą arba švietimą rinkimą.

01.03.01. Bendros personalo paslaugos (BP). Bendrų personalo paslaugų administravimas, įskaitant bendros personalo politikos plėtrą ir įgyvendinimą, apimančią darbuotojų atrankos, paaugštinimo procedūras, darbo įvertinimo metodus, darbuotojų vertinimą ir klasifikavimą, valstybės tarnybos nuostatų administravimą ir panašius klausimus. Į šią klasę neįtraukta personalo administravimas ir paslaugos, susijusios su konkrečia funkcija (klasifikuojama pagal funkciją).

01.03.02. Bendros planavimo ir statistinių duomenų paslaugos (BP). Bendro ekonominio ir socialinio planavimo ir bendrų statistinių duomenų paslaugų administravimas, įskaitant bendrų ekonominių ir socialinių planų ir programų bei bendrų statistinių duomenų planų ir programų sudarymą, koordinavimą ir kontrolę. Į šią klasę neįtrauktos ekonominio ir socialinio planavimo ir statistinių duomenų paslaugos, susijusios su konkrečia funkcija

(klasifikuojama pagal funkciją).

01.03.03. Kitos bendros paslaugos (BP). Kitų bendrų paslaugų, tokių kaip centralizuotų tiekimo ir pirkimo paslaugų, valstybės dokumentų ir archyvų tvarkymo ir saugojimo, valstybei nuosavybės teise priklausančių arba nuomojamų pastatų naudojimo, centrinio transporto priemonių ūkio, spaustuvių, kompiuterių ir duomenų apdorojimo tarnybų paslaugų, administravimas ir veikla. Į šią klasę neįtrauktos kitos bendros paslaugos, susijusios su konkrečia funkcija (klasifikuojama pagal funkciją).

01.04. Pagrindiniai tyrimai – eksperimentiniai ir (arba) teoriniai darbai, atliekami pirmiausia reiškinių esmei ir esamai tikrovei pažinti, tuo metu neturint tikslo konkrečiai panaudoti gautus rezultatus.

01.04.01. Pagrindiniai tyrimai (BP). Valstybės įstaigų ir mokslo institucijų, atliekančių pagrindinius tyrimus, administravimas ir veikla. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems pagrindinius tyrimus. Į šią klasę neįtraukti taikomieji moksliniai tyrimai ir eksperimentinė plėtra (klasifikuojama pagal funkciją).

01.05. Moksliniai tyrimai ir plėtra bendrų valstybės paslaugų srityje. Taikomieji moksliniai tyrimai – eksperimentiniai ir (arba) teoriniai pažinimo darbai, pirmiausia skiriami specifiniams praktiniams tikslams pasiekti arba uždaviniams spręsti. Eksperimentinė plėtra – mokslinių tyrimų ir praktinės patirties sukaupimo pažinimu paremti sistemingi darbai, kurių tikslas – kurti naujas medžiagas, technologijas, produktus ir įrenginius, diegti naujus procesus, sistemas ir paslaugas arba iš esmės tobulinti jau sukurtus arba įdiegtus.

01.05.01. Moksliniai tyrimai ir plėtra bendrų valstybės paslaugų srityje (BP). Valstybės įstaigų ir institucijų, įtrauktų į mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusių su bendromis valstybės paslaugomis, administravimas ir valdymas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusių su bendromis valstybės paslaugomis.

Į šią klasę neįtraukti pagrindiniai tyrimai (01.04.01.).

01.06. Kitos jokiai grupei nepriskirtos bendros valstybės paslaugos

01.06.01. Kitos jokiai grupei nepriskirtos bendros valstybės paslaugos (BP). Bendrų valstybės paslaugų, tokių kaip rinkėjų registravimas, rinkimų ir referendumų rengimas, valstybės globojamų teritorijų administravimas, valdymas arba joms teikiama parama. Į šią klasę įtrauktos bendros valstybės paslaugos, kurios negali būti priskirtos 01.01., 01.02., 01.03., 01.04. ir 01.05. grupėms. Į šią klasę neįtraukta: palūkanos už valstybės skolą (01.07.); bendri pervedimai tarp įvairių valstybės valdymo lygių (01.08.).

01.07. Palūkanos

01.07.01. Palūkanos (BP). Mokamos palūkanos už valstybės skolą. Į šią klasę neįtrauktos administracinės valstybės skolos valdymo (01.01.02.) išlaidos.

01.08. Bendri pervedimai tarp įvairių valstybės valdymo lygių

01.08.01. Bendri pervedimai tarp įvairių valstybės valdymo lygių (BP). Bendri pervedimai tarp įvairių valstybės valdymo lygių, kurie nepriskiriami konkrečiai funkcijai.

## **02. GYNYBA**

02.01. Karinė gynyba

02.01.01. Karinė gynyba (BP). Karinės gynybos reikalų ir paslaugų administravimas. Gynybos pajėgų valdymas ir jų palaikymas. Į šią klasę įtraukta: karo atašė biurai užsienyje; karo lauko ligoninės. Į šią klasę neįtraukta: karinės pagalbos misijos (02.03.01.); stacionarinės ligoninės (07.03.); karo mokyklos ir specialiosios karo mokyklos, kuriose mokymo programos panašios į civilinių įstaigų mokymo programas, įskaitant ir tas mokymo įstaigas, kurias galima lankyti tik kariniam personalui ir jų šeimų nariams (09.01.), (09.02.), (09.03.), (09.04.); pensijų sistemos kariniam personalui (10.02.).

02.02. Civilinė sauga

02.02.01. Civilinė sauga (BP). Civilinės saugos reikalų ir paslaugų administravimas. Į šią klasę neįtraukta civilinės apsaugos paslaugos (03.02.01.); maisto, įrangos ir kitų atsargų įsigijimas ir saugojimas nenumatytiems kritiniams atvejams taikos metu (10.09.01.).

#### 02.03. Karinė pagalba užsieniui

02.03.01. Karinė pagalba užsieniui (BP). Karinės pagalbos administravimas ir karinės pagalbos misijų, akredituotų užsienio valstybėse arba esančių prie tarptautinių karinių organizacijų, valdymas. Karinė pagalba dotacijomis (pinigais arba natūra), paskolomis (mokant palūkanas) arba skolinant įrangą; įnašai tarptautinėms taikos palaikymo pajėgoms, įskaitant žmonių paskyrimą.

02.04. Moksliniai tyrimai ir plėtra gynybos srityje. Pagrindinių tyrimų, taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros apibrėžimai pateikti 01.04. ir 01.05. grupėse.

02.04.01. Moksliniai tyrimai ir plėtra gynybos srityje (BP). Valstybės įstaigų, įtrauktų į taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą gynybos srityje, administravimas ir valdymas. Mokslinio tyrimo institutų ir universitetų, atliekančių taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su gynyba, rėmimas.

Į šią klasę įtraukta: pagrindiniai tyrimai (01.04.01.).

#### 02.05. Kiti jokie grupėi nepriskirti gynybos reikalai

02.05.01. Kiti jokie grupėi nepriskirti gynybos reikalai (BP). Tokių reikalų, kaip bendros gynybos politikos, planų, programų ir biudžetų, susijusių su gynyba, sudarymas, administravimas, koordinavimas ir kontrolė, valdymas arba minėtai veiklai teikiama pagalba; įstatymų, susijusių su gynyba, rengimas ir įgyvendinimas; bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie gynybą rengimas ir platinimas, valstybės sienos apsaugos išlaidos ir t. t. Į šią klasę įtraukti gynybos reikalai ir paslaugos, kurios negali būti priskirtos 02.01., 02.02., 02.03. ir 02.04. grupėms. Į šią klasę neįtrauktas karo veteranų reikalų administravimas (10.02).

### 03. VIEŠOJI TVARKA IR VISUOMENĖS APSAUGA

#### 03.01. Policija

03.01.01. Policija (BP). Policijos reikalų ir paslaugų, įskaitant užsieniečių registravimą, darbo ir kelionės dokumentų išdavimą imigrantams, arešto dokumentų ir statistinių duomenų, susijusių su policijos darbu, laikymą, kelių eismo reguliavimą ir kontrolę, kelio kontrabandai užkirtimą ir žvejybos pakrantės vandenyse kontrolę, administravimas. Reguliarių ir papildomų policijos pajėgų, uosto, pasienio ir pakrantės apsaugos tarnybų bei kitų specialių policijos pajėgų, išlaikomų iš valstybės biudžeto, valdymas; policijos laboratorijų veikla; policijos pareigūnų mokymo programų vykdymas arba joms teikiama parama. Į šią klasę įtraukti eismo prižiūrėtojai. Į šią klasę neįtrauktos specialiosios policijos mokyklos, be specialybės žinių, suteikiančios bendrąjį išsilavinimą 09.01., 09.02., 09.03., 09.04. grupėse.

#### 03.02. Priešgaisrinė sauga

03.02.01. Priešgaisrinė sauga (BP). Miestų ir rajonų priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnybos, jų teikiamos pagalbos gyventojams buityje, autoavarijose, vandenyje, įvykus cheminiams incidentams finansavimas, ugniagesių gelbėtojų mokymo programų bei gaisrų tyrimo finansavimas. Į šią klasę įtrauktos civilinės apsaugos paslaugos, pavyzdžiui, evakuacija iš potvynių apsemtų vietovių. Į šią klasę neįtraukta civilinė sauga (02.02.01.); pajėgos, specialiai apmokytos ir aprūpintos kovos su gaisrais miškuose arba priešgaisrinės miškų apsaugos įranga (04.02.02.).“

#### 03.03. Teismai

03.03.01. Teismai (BP). Lietuvos Respublikos teismų sistemos administravimas, veikla arba parama jiems (įskaitant teismo paskirtų mokesčių surinkimą ir baudų sumokėjimą bei išleidimo iš įkalinimo įstaigų pirma laiko). Teisinės konsultacijos ir valstybės atlyginamas atstovavimas valstybės arba kitų asmenų vardu. Į šią klasę neįtrauktas įkalinimo įstaigų administravimas (03.04.01.).

#### 03.04. Kriminalinės bausmės vykdančios įstaigos

03.04.01. Kriminalinės bausmės vykdančios įstaigos (BP). Įkalinimo įstaigos (BP). Kriminalinės bausmės (išskyrus baudą) ir kardomąją priemonę – suėmimą, nuteistųjų asmenų socialinę rehabilitaciją ir rengimą integruoti į visuomenę vykdančių įstaigų administravimas, veikla ir parama.

03.05. Moksliniai tyrimai ir plėtra viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos srityse. Pagrindinių tyrimų, taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos apibrėžimai pateikti 01.04. ir 01.05. grupėse.

03.05.01. Moksliniai tyrimai ir plėtra viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos srityse (BP). Valstybės įstaigų, dalyvaujančių taikomuosiuose tyrimuose ir eksperimentinėje plėtoje, susijusioje su viešąja tvarka ir visuomenės apsauga, administravimas ir veikla. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su viešąja tvarka ir visuomenės apsauga. Į šią klasę neįtraukti pagrindiniai tyrimai (01.04.01.).

#### 03.06. Kiti jokie grupėi nepriskirti viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos reikalai

03.06.01. Kiti jokie grupėi nepriskirti viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos reikalai (BP). Bendros politikos, planų, programų ir biudžetų, susijusių su viešąja tvarka ir visuomenės apsauga, sudarymas, administravimas, koordinavimas ir kontrolė arba minėtai veiklai teikiama parama; įstatymų ir standartų viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos reikalams spręsti rengimas ir įgyvendinimas; bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie viešąją tvarką ir visuomenės apsaugą rengimas ir platinimas. Į šią klasę įtraukta viešosios tvarkos ir visuomenės apsaugos veikla ir paslaugos, kurios negali būti priskirtos 03.01., 03.02., 03.03., 03.04. ir 03.05. grupėms.

### 04. EKONOMIKA

#### 04.01. Bendri ekonomikos, prekybos ir darbo reikalai

04.01.01. Bendri ekonomikos ir prekybos reikalai (BP). Bendrų ekonomikos ir prekybos reikalų bei paslaugų, įskaitant bendrus užsienio prekybos reikalus, administravimas; bendros ekonomikos ir prekybos politikos suformulavimas ir įgyvendinimas; ryšių tarp įvairių valstybės valdymo lygių ir tarp valstybės bei verslo administravimas. Bendrų ekonomikos ir prekybos reikalų, tokių kaip eksportas ir importas, prekių ir akcijų rinkos, bendrųjų pajamų kontrolė, bendros prekybos skatinimo veikla, reguliavimas arba minėtiems reikalams teikiama parama; bendras monopolijų ir kitų apribojimų, taikomų prekybai ir įėjimui į rinką, reguliavimas ir t. t.; bankininkystės priežiūra. Institucijų, veikiančių patentų suteikimo, prekių ženklų išdavimo, autorių teisių, įmonių registravimo, oro prognozių pateikimo, standartų nustatymo, hidrologinių, geodezinių apžvalgų pateikimo ir kitose srityse, valdymas arba joms teikiama parama. Dotacijos, paskolos arba subsidijos bendrai ekonominei ir prekybos politikai ir programoms paremti. Į šią klasę įtrauktas vartotojų švietimas ir apsauga. Į šią klasę neįtraukti konkrečios pramonės šakos ekonomikos ir prekybos reikalai (klasifikuojama 04.02.–04.07.).

04.01.02. Bendri darbo reikalai (BP). Bendrų darbo reikalų ir paslaugų administravimas; bendros darbo politikos formavimas ir įgyvendinimas; darbo sąlygų (darbo valandų, darbo užmokesčio, saugumo ir t. t.) priežiūra ir reguliavimas; ryšys tarp skirtingų valstybės valdymo lygių ir tarp valstybės ir verslo, prekybos bei darbo organizacijų. Bendrų programų arba projektų, tokių, kaip padidinti darbo mobilumą, sumažinti lyčių, rasių, amžiaus ir kitokią diskriminaciją, sumažinti nedarbo lygį nelaimių ištiktuose rajonuose, pakelti dideliu nedarbu išsiskiriančių grupių asmenų įdarbinimo lygį ir t. t., vykdymas; darbo biržų valdymas; arbitražų ir tarpininkavimo paslaugų teikimas arba joms teikiama parama. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie bendrus darbo reikalus ir paslaugas rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos bendrai darbo politikai ir programoms paremti. Į šią klasę neįtraukta: konkrečios pramonės šakos darbo reikalai (klasifikuojama 04.02.–04.07.); socialinės paramos nedirbantiems asmenims teikimas pinigais

ir natūra (10.05.01.).

#### 04.02. Žemės ūkis, miškininkystė, žvejojimas ir medžioklė

04.02.01. Žemės ūkis (BP). Žemės ūkio reikalų ir paslaugų administravimas; ariamos žemės išlaikymas, melioravimas ir plėtra, agrarinė reforma ir žemės padalijimas; žemės ūkio pramonės priežiūra ir reguliavimas. Potvynių kontrolės, drėkinimo ir sausinimo sistemų sukūrimas arba veikla, įskaitant dotacijų, paskolų arba subsidijų tokiems darbams atlikti teikimą. Programų arba projektų vykdymas ir parama jiems, siekiant palaikyti žemės ūkio produkcijos kainas ir ūkininkų pajamas; papildomų paslaugų teikimas ūkiams, kenkėjų kontrolės paslaugų, grūdinių kultūrų derliaus tikrinimo ir rūšiavimo paslaugų teikimas ūkiams ir parama jiems. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie žemės ūkio veiklą ir paslaugas rengimas ir platinimas. Kompensacijų, dotacijų, paskolų arba subsidijų ūkininkams teikimas ryšium su vykdoma žemės ūkio veikla, įskaitant išmokas už atitinkamo derliaus auginimo apribojimą arba skatinimą arba už leidimą laikyti nedirbamą žemę. Į šią klasę neįtraukti daugiatiksliai plėtros projektai (04.07.04.).

04.02.02. Miškininkystė (BP). Miškininkystės reikalų ir paslaugų administravimas; miškų išteklių išsaugojimas ir plėtra bei jų racionalus naudojimas; miškų priežiūra, leidimų kirsti mišką išdavimo priežiūra ir reguliavimas. Miško sodinimo, kenkėjų ir ligų kontrolės, miško gaisrų gesinimo ir priešgaisrinių tarnybų veikla ir papildomų paslaugų miškų savininkams arba paramos teikimas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie miškininkystę ir paslaugas rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos, skirtos komercinei miškų panaudojimo veiklai paremti. Į šią klasę įtrauktos miškų gėrybės, mediena.

04.02.03. Žvejojimas ir medžioklė (BP). Į šią klasę įtraukta tiek komercinė žvejojimas ir medžioklė, tiek sportinė žvejojimas ir medžioklė. Žvejojimas ir medžioklė priskiriamos veiklai, kuri vykdoma ne natūraliuose parkuose ir rezervatuose. Žvejojimo ir medžioklės reikalų ir paslaugų administravimas; žuvų ir faunos bei floros apsauga, veisimas ir racionalus eksploatavimas; žvejojimo gėluosiuose ir pakrantės vandenyse ir vandenyne, medžioklės ir žvejojimo leidimų išdavimo priežiūra ir reguliavimas, žuvininkystės ūkių valdymas. Žuvivaisos ūkių, jų plėtros, žuvų veisimo arba rūšiavimo valdymas arba jiems teikiama parama. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie žvejojimo ir medžioklės veiklą rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos komercinei žvejojimui ir medžioklei, įskaitant žuvininkystės ūkių statybą arba naudojimą, paremti. Į šią klasę neįtraukta: žvejojimo atviroje jūroje ir vandenyne kontrolė (03.01.01.); parkų ir rezervatų administravimas, veikla arba paramos jiems išlaikyti teikimas (05.04.01.).

#### 04.03. Kuras ir energija

04.03.01. Akmens anglis ir kitas kietasis kuras (BP). Į šią klasę įtrauktos visų rūšių akmens anglis, lignitas ir durpės nepriklausomai nuo jų išgavimo būdo arba šių kuro rūšių sodrinimo ir perdirbimo į kitas formas, pavyzdžiui, į koksą arba dujas. Reikalų ir paslaugų, susijusių su kietuoju kuru, administravimas; kietojo kuro išteklių išlaikymas, atradimas, paruošiamųjų darbų atlikimas ir racionalus eksploatavimas; kietojo kuro išgavimo, apdorojimo, tiekimo ir naudojimo priežiūra ir reguliavimas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie veiklą ir paslaugas, susijusias su kietuoju kuru, rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos kietojo kuro pramonei ir kokso, briketo arba perdirbtų dujų pramonės šakoms paremti. Į šią klasę neįtrauktas kietojo kuro pervežimas (klasifikuojama atitinkamoje 04.05. grupėje).

04.03.02. Nafta ir gamtinės dujos (BP). Į šią klasę įtrauktos gamtinės dujos, suskystintos automobilinės dujos ir perdirbtos dujos, nafta iš gręžinių arba kitų šaltinių bei dujų paskirstymas mieste nepriklausomai nuo jų sudėties. Veiklos ir paslaugų, susijusių su nafta ir gamtinėmis dujomis, administravimas; naftos ir gamtinių dujų išteklių paieška, plėtra ir racionalus eksploatavimas; naftos ir gamtinių dujų išgavimo, apdorojimo, tiekimo ir naudojimo priežiūra ir reguliavimas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie naftos ir gamtinių dujų reikalus ir paslaugas rengimas ir platinimas.

Dotacijos, paskolos arba subsidijos, skirtos naftos gavybos pramonei, naftos žaliavos perdirbimo ir susijusių skystųjų produktų ir dujų perdirbimo pramonei remti. Į šią klasę neįtrauktas benzino arba dujų pervežimas (klasifikuojama atitinkamoje 04.05. kategorijoje).

04.03.03. Branduolinis kuras (BP). Veiklos ir paslaugų, susijusių su branduoliniu kuru, administravimas; branduolinių medžiagų išteklių saugojimas, paieška, paruošiamųjų darbų atlikimas ir racionalus išteklių eksploatavimas; branduolinio kuro išteklių gavybos bei apdorojimo ir branduolinio kuro elementų gamybos, tiekimo bei naudojimo priežiūra ir reguliavimas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie branduolinio kuro reikalus ir paslaugas rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos, skirtos branduolinio kuro gavybos ir jo perdirbimo pramonei remti. Į šią klasę neįtraukta: branduolinio kuro pervežimas (klasifikuojama atitinkamoje 04.05. grupėje); radioaktyvių atliekų sunaikinimas (05.01.01.).

04.03.04. Kitas kuras (BP). Alkoholio, medienos ir medienos atliekų, cukrinių runkelių išspaudų ir kito nekomercinio kuro administravimas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie tokio kuro turėjimą, gamybą ir panaudojimą rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos tokio kuro panaudojimui energijos gamyboje paremti. Į šią klasę neįtraukta: miškininkystė (04.02.02.); vėjo ir saulės energija (04.03.05.), (04.03.06.); geoterminiai ištekliai (04.03.06.).

04.03.05. Elektros energija (BP). Į šią klasę įtraukti abu tradiciniai elektros energijos šaltiniai – šiluminės ir vandens energijos atsargos ir naujesni šaltiniai, kaip vėjas arba saulė. Elektros energijos reikalų ir paslaugų administravimas; elektros energijos saugojimas, gamyba ir racionalus naudojimas; elektros energijos gamybos, perdavimo ir paskirstymo priežiūra ir tvarkymas. Ne įmonių tipo elektros energijos tiekimo sistemų kūrimas ir veikla. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie elektros energijos reikalus ir paslaugas rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos, skirtos elektros energijos tiekimo pramonei, įskaitant išlaidas užtvankų statybai ir kitiems darbams, dažniausiai skirtiems tiekti elektros energijai, remti. Į šią klasę neįtraukta ne elektros energija, t. y. vėjo arba saulės energija (04.03.06.).

04.03.06. Ne elektros energija (BP). Ne elektros energijos reikalų ir paslaugų, susijusių su šilumos gamyba, paskirstymu ir panaudojimu garo, karšto vandens arba karšto oro pavidalu, administravimas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie ne elektros energijos turėjimą, gamybą ir panaudojimą rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos ne elektros energijos naudojimui remti. Į šią klasę įtraukta: geoterminiai ištekliai; vėjo arba saulės energija.

04.04. Išgaunamoji ir apdirbamoji pramonė ir statyba

04.04.01. Mineralinių išteklių, išskyrus kurą, gavyba (BP). Į šią klasę įtraukti metalo turintys mineralai, smėlis, molis, akmenys, chemijoje ir mineralinių trąšų gamyboje naudojamos mineralinės medžiagos, druska, brangakmeniai, asbestas, gipsas ir kita. Reikalų ir paslaugų, susijusių su mineralinių išteklių gavyba, mineraliniais ištekliais, administravimas; mineralinių išteklių išsaugojimas, gavyba, plėtra ir racionalus panaudojimas; žvalgybos bei gavybos, rinkodaros ir kitų mineralinės produkcijos gavybos aspektų priežiūra ir tvarkymas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie paslaugas ir veiklą, susijusią su mineralinių išteklių gavyba, mineraliniais ištekliais, rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos, skirtos komercinei mineralinių išteklių gavybai paremti. Į šią klasę įtrauktas nuomos licencijų ir leidimų išdavimas, produkcijos apimčių reguliavimas, kasyklų atitikties saugumo reikalavimams tikrinimas ir t. t. Į šią klasę neįtraukta: akmens anglys ir kitas kietasis kuras (04.03.01.), nafta ir gamtinės dujos (04.03.02.) ir branduolinis kuras (04.03.03.).

04.04.02. Apdirbamoji pramonė (BP). Apdirbamosios pramonės administravimas; gamybos plėtra arba tobulinimas; apdirbamosios pramonės įmonių kūrimo ir veiklos priežiūra bei reguliavimas; bendradarbiavimas su gamintojų asociacijomis ir kitomis organizacijomis, besidominčiomis gamybos reikalais ir paslaugomis. Bendros informacijos, techninės

dokumentacijos ir statistinių duomenų apie apdirbamąją pramonę ir gaminius rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos elektros gamybos įmonėms paremti. Į šią klasę įtrauktas gamybos patalpų tikrinimas, ar jos atitinka saugumo reikalavimus, vartotojų apsauga nuo pavojingų produktų ir t. t. Į šią klasę neįtraukti reikalai ir paslaugos, susiję su akmens anglių gavybos pramone (04.03.01.), naftos perdirbimo pramone (04.03.02.) ir branduolinio kuro pramone (04.03.03.).

04.04.03. Statyba (BP). Statybos reikalų ir paslaugų administravimas; statybos priežiūra; statybos standartų tobulinimas ir tvarkymas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie statybų paslaugas ir veiklą rengimas ir platinimas. Į šią klasę įtrauktas leidimų užimti žemę išdavimas, statybviečių tikrinimas, ar jos atitinka saugumo reikalavimus, ir t. t. Į šią klasę neįtraukta: dotacijos, paskolos arba subsidijos būsto, pramoninių pastatų, gatvių tiesimui, komunalinių įstaigų, kultūros įstaigų ir kitai statybai (klasifikuojama pagal funkciją); būsto standartų tobulinimas ir tvarkymas (06.01.01.).

#### 04.05. Transportas

04.05.01. Kelių transportas (BP). Reikalų ir paslaugų, susijusių su kelių transporto sistemų ir įrenginių (kelių, tiltų, tunelių, automobilių stovėjimo aikštelių, autobusų stočių ir t. t.) valdymu, naudojimu, statyba ir išlaikymu, administravimas. Taisyklių kelių eismo dalyviams nustatymas (transporto priemonių ir vairuotojų pažymėjimų išdavimas, transporto priemonių techninė apžiūra, krovinių dydžio ir apkrovos nustatymas keleivių ir kroviniui kelių transportui, darbo valandų miesto ir tarpmiestinių autobusų bei sunkvežimių vairuotojams ir kitiems nustatymas ir t. t.), kelių transporto sistemų veiklos priežiūra (specialių teisių suteikimas, krovinių tarifų ir mokesčių už važiavimą patvirtinimas, paslaugų teikimo laiko ir dažnumo nustatymas ir kita); kelių tiesimas, techninė priežiūra ir tvarkymas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie kelių transporto sistemos valdymą, kelių tiesimą ir su jais susijusių statinių statybą rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos kelių transporto sistemų ir priemonių valdymui, tiesimui, techninei priežiūrai arba atnaujinimui remti. Į šią klasę įtraukti greitkeliai, miesto keliai, gatvės, pėsčiųjų ir dviračių takai. Į šią klasę neįtraukta: kelių eismo kontrolė (03.01.01.); dotacijos, paskolos arba subsidijos kelių transporto priemonių gamintojams (04.04.02.); gatvių valymas (05.01.01.); triukšmą mažinančių įrenginių, aptvarų ir kt. triukšmą mažinančių įrenginių statyba, įskaitant greitkelių atkarpų miestuose pertiesimą naudojant triukšmą mažinančius paviršius (05.03.01.), gatvių apšvietimas (06.04.01.).

04.05.02. Vandens transportas (BP). Reikalų ir paslaugų, susijusių su vidaus vandenų ir pakrančių vandens transporto sistemų ir įrenginių (uostų, dokų, navigacijos priemonių ir įrenginių, kanalų, tiltų, tunelių, molų, sąsiaurių, prieplaukų, terminalų ir t. t.) valdymu, naudojimu, įrengimu ir išlaikymu, administravimas. Taisyklių vandens transporto naudotojams nustatymas (laivų ir įgulų registravimas, licencijų išdavimas ir kontrolė, tikrinimas, susiję su keleivių saugumu ir krovinių gabenimo saugumu, ir t. t.), vandens transporto sistemų veiklos priežiūra (specialių teisių suteikimas, krovinių gabenimo tarifų ir mokesčių už plaukimą patvirtinimas, paslaugų teikimo laiko ir dažnumo patvirtinimas ir t. t.) ir vandens transporto priemonių statyba bei techninė priežiūra. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie vandens transporto sistemų ir vandens transporto įrenginių statybą rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos, skirtos vandens transporto sistemoms ir įrenginiams valdyti, statyti, prižiūrėti arba atnaujinti. Į šią klasę įtraukta: radijo ir palydovinės navigacijos įranga; gelbėjimo ir vandens transporto priemonės vilkimo tarnybos. Į šią klasę neįtrauktos dotacijos, paskolos ir subsidijos laivų statytojams (04.04.02.).

04.05.03. Geležinkelių transportas (BP). Reikalų ir paslaugų, susijusių su geležinkelių transporto sistemų ir įrangos (geležinkelių sankasų, stočių, tunelių, tiltų, iškasų ir t. t.) valdymu, naudojimu, įrengimu arba išlaikymu, administravimas. Taisyklių geležinkelių transporto naudotojams nustatymas (riedmenų būklės, kelio sankasų stabilumo, keleivių saugumo, krovinių saugumo ir t. t. tikrinimas), geležinkelių transporto sistemų veiklos

priežiūra (lengvatų teikimas, krovinių pervežimo ir mokesčių už važiavimą patvirtinimas, paslaugų teikimo laiko bei dažnumo patvirtinimas ir kita) ir geležinkelių tiesimo bei išlaikymo priežiūra. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie geležinkelių transporto sistemas ir geležinkelio transporto įrenginių statybą rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos geležinkelių transporto sistemoms ir įrangai valdyti, statyti, prižiūrėti arba atnaujinti. Į šią klasę įtraukta: tolimųjų ir tarp miestinių geležinkelių transporto sistemos, greito pervežimo mieste geležinkelių transporto sistemos ir tramvajų transporto sistemos; riedmenų įsigijimas ir išlaikymas. Į šią klasę neįtraukta: dotacijos, paskolos arba subsidijos riedmenų gamintojams (04.04.02.); triukšmą mažinančių įrenginių, aptvarų ir kitų triukšmą slopinančių įrenginių, įskaitant geležinkelių ruožų mieste pertiesimą iš naujo padengiant juos triukšmą mažinančiu paviršiumi (05.03.01.), statyba.

04.05.04. Oro transportas (BP). Reikalų ir paslaugų, susijusių su oro transporto sistemų ir įrenginių (oro uostų, pakilimo ir nusileidimo takų, terminalų, angarų, navigacijos pagalbos priemonių ir įrangos, oro kontrolės įrenginių ir t. t.) valdymu, naudojimu, įrengimu ir išlaikymu, administravimas. Taisyklių oro transporto naudotojams nustatymas (lėktuvų, pilotų, lėktuvų ekipažo registravimas, licencijų išdavimas ir tikrinimas, kad būtų laikomasi keleivių saugumo reikalavimų, oro transporto avarijų, gedimų tyrimas ir t. t.), oro transporto sistemų veiklos priežiūra (maršrutų nustatymas, krovinių tarifų, mokesčių už pervežimą, paslaugų teikimo dažnumo ir lygio patvirtinimas ir t. t.) ir oro transporto įrangos statyba ir priežiūra bei reguliavimas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie oro transporto sistemas ir oro transporto konstrukcijų statybą rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos, skirtos oro transporto sistemoms ir konstrukcijoms įrengti, išlaikyti arba atnaujinti. Į šią klasę įtraukta: radijo ir palydovinės navigacijos įranga; gelbėjimo tarnybos; keleivių vežimo ir krovinių gabenimo paslaugos pagal tvarkaraštį arba ne; privačių asmenų skridimo lėktuvais reguliavimas ir kontrolė. Į šią klasę neįtrauktos dotacijos, paskolos ir subsidijos lėktuvų gamintojams (04.04.02.).

04.05.05. Vamzdynai ir kitas transportas (BP). Reikalų ir paslaugų, susijusių su vamzdynų ir kito transporto sistemų (funikulierių, liftų kabinų ir t. t.) valdymu, naudojimu, statyba ir technine priežiūra, administravimas. Taisyklių vamzdynų ir kito transporto sistemų naudotojams nustatymas (įrangos, mechanikų meistriškumo ir mokymų registravimas, pažymėjimų išdavimas ir kontrolė; saugumo standartai ir t. t.), vamzdynų ir kito transporto sistemų veiklos priežiūra (lengvatų teikimas, tarifų nustatymas, paslaugų teikimo dažnumo ir lygio nustatymas ir t. t.) ir šio transporto sistemų įrengimo ir išlaikymo priežiūra bei reguliavimas. Vamzdynų ir kito transporto sistemų įrengimas arba valdymas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie vamzdynų ir kito transporto sistemų naudojimą ir įrengimą platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos vamzdynams ir kito transporto sistemoms įrengti, išlaikyti arba atnaujinti.

#### 04.06. Ryšiai

04.06.01. Ryšiai (BP). Reikalų ir paslaugų, susijusių su ryšių sistemų (pašto, telefonų, telegrafo, radijo ir palydovinio ryšio sistemų) kūrimu, plėtimu, tobulinimu, naudojimu ir išlaikymu, administravimas. Ryšių sistemos veiklos (lengvatų teikimo; dažnių skyrimo, aptarnaujamų rinkų ir tarifų nustatymo ir t. t.) reguliavimas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie ryšių reikalus ir paslaugas rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos ryšių sistemoms kurti, naudoti, išlaikyti arba atnaujinti. Į šią klasę neįtraukta: vandens transporto radijo ir palydovinės navigacijos priemonės (04.05.02.) ir oro transportas (04.05.04.); radijo ir televizijos transliavimo sistemos (08.03.01.).

#### 04.07. Kita ekonominė veikla

04.07.01. Skirstomoji prekyba, prekių laikymas ir sandėliavimas (BP). Reikalų ir paslaugų, susijusių su skirstomąja prekyba ir prekių laikymo bei sandėliavimo veikla, administravimas. Didmeninės ir mažmeninės prekybos (licencijų išdavimas, prekyba, etikečių ant supakuotų maisto ir kt. namų ūkio apyvokos daiktų klijavimo, svarstyklių ir kitų svėrimo

prietaisų kontrolė ir t. t.), prekių laikymo bei sandėliavimo veiklos (įskaitant muitinės sandėlių kontrolę ir t. t.) priežiūra ir kontrolė. Kainų kontrolės ir pramoninių prekių normavimo sistemų, kuriomis naudojasi mažmenininkai arba didmenininkai nepriklausomai nuo prekių rūšies arba vartotojų grupės, administravimas; maisto tiekimas ir kitų panašių subsidijų visuomenei teikimas ir administravimas. Informacijos prekybos darbuotojams ir visuomenei apie kainas, esamas prekes ir kitus skirstomosios prekybos, prekių laikymo ir sandėliavimo veiklos aspektus rengimas ir platinimas; statistinių duomenų apie skirstomąją prekybą, prekių laikymą ir sandėliavimą rengimas ir skelbimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos prekybai, prekių laikymo ir sandėliavimo veiklai paremti. Į šią klasę neįtraukta: kainų ir kitokia gamintojui taikoma kontrolė (klasifikuojama pagal funkciją); maisto produktų ir kitos panašios subsidijos, teikiamos tam tikroms visuomenės grupėms arba asmenims (priskiriama 10 skyriaus atitinkamai grupei).

04.07.02. Viešbučiai ir restoranai (BP). Reikalų ir paslaugų, susijusių su viešbučių ir restoranų statyba, plėtimu, gerinimu, naudojimu ir išlaikymu, administravimas. Viešbučių ir restoranų valdymo (vyraujančių kainų reguliavimo, tvarkos palaikymo, paslaugų pardavimo, viešbučių bei restoranų licencijų išdavimo ir t. t.) priežiūra ir reguliavimas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie viešbučių ir restoranų veiklą ir paslaugas rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos viešbučių ir restoranų statybai, naudojimui, išlaikymui arba atnaujinimui.

04.07.03. Turizmas (BP). Turizmo reikalų ir paslaugų administravimas; turizmo skatinimas ir plėtra; ryšys su transporto, viešbučių ir restoranų veikla ir kita veikla, turinčia naudos iš turizmo. Turizmo įstaigų valdymas šalyje ir užsienyje; reklamos kampanijų organizavimas, įskaitant informacijos apie lankytinas vietas leidimą bei platinimą. Statistinių duomenų apie turizmą rengimas ir leidimas.

04.07.04. Daugiatiksliai plėtros projektai (BP). Daugiatiksliai plėtros projektai sudaro palankias sąlygas energijos, potvynių kontrolės, drėkinimo, navigacijos ir poilsio paslaugoms plėtoti. Reikalų ir paslaugų, susijusių su daugiatikslių plėtros projektų kūrimu, plėtimu, gerinimu, naudojimu ir išlaikymu, administravimas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie veiklą ir paslaugas, susijusias su daugiatiksliais plėtros projektais, rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos daugiatiksliams plėtros projektams kurti, naudoti, išlaikyti arba atnaujinti. Į šią klasę neįtraukti projektai, turintys vieną funkciją, o kitos funkcijos tik antraeilės (klasifikuojama pagal funkciją).

04.08. Moksliniai tyrimai ir plėtra ekonomikos srityje. Pagrindinių tyrimų, taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros apibrėžimai pateikti 01.04. ir 01.05. grupėse.

04.08.01. Moksliniai tyrimai ir plėtra ekonomikos, prekybos ir darbo srityse (BP). Valstybės institucijų ir įstaigų, įtrauktų į taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusių su ekonomine, komercine ir darbine veikla, administravimas ir valdymas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su ekonomikos, prekybos ir darbo reikalais. Į šią klasę neįtraukti pagrindiniai tyrimai (01.04.01.).

04.08.02. Moksliniai tyrimai ir plėtra žemės ūkio, miškininkystės, žvejybos ir medžioklės srityse (BP). Valstybės institucijų ir įstaigų, įtrauktų į taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusių su žemės ūkiu, miškininkyste, žvejyba ir medžiokle, administravimas ir valdymas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su žemės ūkiu, miškininkyste, žvejyba ir medžiokle. Į šią klasę neįtraukti pagrindiniai tyrimai (01.04.01.).

04.08.03. Moksliniai tyrimai ir plėtra kuro ir energijos srityje (BP). Valstybės institucijų ir įstaigų, įtrauktų į taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusių su kuru ir energija, administravimas ir valdymas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su kuru ir energija. Į šią klasę neįtraukti

pagrindiniai tyrimai (01.04.01.).

04.08.04. Moksliniai tyrimai ir plėtra išgaunamosios ir apdirbamosios pramonės ir statybos srityse (BP). Valstybės institucijų ir įstaigų, įtrauktų į taikomuosius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su išgaunamąja ir apdirbamąja pramone ir statyba, administravimas ir valdymas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su išgaunamąja ir apdirbamąja pramone ir statyba. Į šią klasę neįtraukti pagrindiniai tyrimai (01.04.01.).

04.08.05. Moksliniai tyrimai ir plėtra transporto srityje (BP). Valstybės institucijų ir įstaigų, įtrauktų į taikomuosius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su transportu, administravimas ir valdymas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su transportu. Į šią klasę neįtraukti pagrindiniai tyrimai (01.04.01.).

04.08.06. Moksliniai tyrimai ir plėtra ryšių srityje (BP). Valstybės institucijų ir įstaigų, įtrauktų į taikomuosius tyrimus ir eksperimentinę ryšių plėtrą, administravimas ir valdymas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su ryšių plėtra. Į šią klasę neįtraukti pagrindiniai tyrimai (01.04.01.).

04.08.07. Moksliniai tyrimai ir plėtra kitose ekonominės veiklos srityse (BP). Valstybės institucijų ir įstaigų, įtrauktų į taikomuosius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su kitomis ekonominės veiklos sritimis, administravimas ir valdymas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su kitomis ekonominės veiklos sritimis. Į šią klasę įtraukta: skirstomoji prekyba, prekių saugojimas ir sandėliavimas; viešbučiai ir restoranai; turizmas ir daugiataksliai plėtros projektai. Į šią klasę neįtraukti pagrindiniai tyrimai (01.04.01.).

04.09. Kiti jokiai grupei nepriskirti ekonomikos reikalai

04.09.01. Kiti jokiai grupei nepriskirti ekonomikos reikalai (BP). Veikla, susijusi su bendra ir sektorių ekonomine veikla, kuri negali būti priskirta 04.01., 04.02., 04.03., 04.04., 04.05., 04.06., 04.07. ir 04.08. grupėms.

**05. APLINKOS APSAUGA.** Aplinkos apsaugos sritis suskirstyta vadovaujantis Europos informacijos surinkimo apie aplinkos apsaugą Aplinkos apsaugos veiklos rūšių klasifikatoriumi.

05.01. Atliekų tvarkymas. Į šią grupę įtraukiamas atliekų rinkimas, apdorojimas ir naikinimas. Į atliekų rinkimą įtrauktas gatvių, aikščių, kelių, turgaviečių, viešųjų parkų, parkų ir t. t. valymas; visų rūšių atliekų surinkimas ir jų nuvežimas į jų apdorojimo ir naikinimo vietą. Atliekos gali būti apdorojamos visokiais būdais, siekiant pakeisti jų fizinę, cheminę arba biologinę sudėtį arba savybes, norint jas neutralizuoti, padarant jas nepavojingas, saugesnes pervežti, kad jas būtų lengviau perdirbti, saugoti arba sumažinti jų apimtį. Atliekų naikinimas – galutinis atliekų sunaudojimas, t. y. jų užkasimas, laikymas numatytoje vietoje arba kitas atitinkamas naikinimo būdas.

05.01.01. Atliekų tvarkymas (BP). Atliekų surinkimo, tvarkymo ir naikinimo sistemų administravimas, priežiūra, tikrinimas, valdymas arba tuo tikslu teikiama parama. Dotacijos, paskolos arba subsidijos tokioms sistemoms valdyti, kurti, išlaikyti arba atnaujinti. Į šią klasę įtrauktas branduolinių atliekų surinkimas, tvarkymas ir naikinimas.

05.02. Nutekamojo vandens valymas. Ši grupė apima kanalizacijos sistemos veikimą ir nutekamojo vandens valymą. Kanalizacijos sistemų eksploatavimas apima kolektorių, vamzdinių, vandentiekių ir siurblių pašalinti nutekamajam vandeniui (lietaus, panaudoto buityje, ir kitam) sistemų statybą, t. y. nuotekų apdorojimo įrenginių gamybą arba nuotekų nuleidimą į vandens telkinius. Į nutekamojo vandens valymą įtrauktas jo mechaninis,

biologinis arba sudėtingesnis valymas, siekiant, kad jis atitiktų taikomus aplinkosaugos standartus arba kitas kokybės normas.

05.02.01. Nutekamojo vandens valymas (BP). Kanalizacijos ir nutekamojo vandens valymo sistemų administravimas, priežiūra, kontrolė, eksploatavimas arba tuo tikslu teikiama parama. Dotacijos, paskolos arba subsidijos tokioms sistemoms naudoti, statyti, išlaikyti arba atnaujinti.

05.03. Aplinkos teršimo mažinimas. Į šią grupę įtraukta veikla, susijusi su mus supančio oro ir klimato apsaugojimu, dirvožemio ir vandens telkinių saugojimu, triukšmo ir vibracijos mažinimu ir apsauga nuo radiacijos. Šios veiklos rūšys – kontrolės sistemų ir stočių (ne meteorologinių) statyba, priežiūra ir naudojimas; triukšmą mažinančių įrenginių, aptvarų ir kitos triukšmą sugeriančios įrangos, įskaitant priemiesčių arba geležinkelių ruožų perklojimą naudojant triukšmą mažinančius paviršius, įrengimas; vandens telkinių valymas, priemonių, taikomų kontroliuojant arba užkertant kelią nuodingų medžiagų ir teršalų patekimui į orą, naudojimas; įrenginių, naudojamų užterštai dirvai dezinfekuoti ir užterštiems produktams laikyti, statyba, techninė priežiūra ir naudojimas; užterštų produktų pervežimas.

05.03.01. Aplinkos teršimo mažinimas (BP). Veiklos, susijusios su teršimo mažinimu ir kontrole, administravimas, priežiūra, tikrinimas, valdymas arba tuo tikslu teikiama parama. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti veiklai, susijusiai su teršimo mažinimu ir kontrole.

05.04. Biologinės įvairovės ir gamtos apsauga. Į šią grupę įtraukta veikla, susijusi su gyvūnijos ir augmenijos rūšių (įskaitant išnykusių rūšių atgaivinimą ir rūšių, kurioms gresia išnykimas, atnaujinimą) apsauga, augalų, augimviečių arba gyvūnų buvimo vietų apsauga (įskaitant natūralių parkų ir rezervatų priežiūrą) ir kraštovaizdžio estetinės vertės apsauga (įskaitant pažeisto kraštovaizdžio atkūrimą siekiant padidinti jo estetinę vertę, taip pat apleistų kasyklų bei karjerų teritorijų rekonstravimą).

05.04.01. Biologinės įvairovės ir gamtos apsauga (BP). Veiklos, susijusios su biologinės įvairovės ir gamtos apsauga, administravimas, priežiūra, kontrolė, valdymas arba tuo tikslu teikiama parama. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti veiklai, susijusiai su biologinės įvairovės ir gamtos apsauga.

05.05. Moksliniai tyrimai ir plėtra aplinkos apsaugos srityje. Pagrindinių tyrimų, taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros apibrėžimai pateikti 01.04. ir 01.05. grupėse.

05.05.01. Moksliniai tyrimai ir plėtra aplinkos apsaugos srityje (BP). Valstybės institucijų ir įstaigų, įtrauktų į taikomuosius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su aplinkos apsauga, administravimas ir valdymas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su aplinkos apsauga. Į šią klasę neįtraukti pagrindiniai tyrimai (01.04.01.).

05.06. Kiti jokie grupės nepriskirti su aplinkos apsauga susiję reikalai

05.06.01. Kiti jokie grupės nepriskirti su aplinkos apsauga susiję reikalai (BP). Veiklos rūšių, susijusių su bendros politikos, planų, programų ir biudžeto aplinkos apsaugos paramai sudarymu, administravimu ir kontrole, priežiūra, naudojimas arba teikiama parama; teisės aktų ir standartų aplinkos apsaugos paslaugoms teikti rengimas bei įdiegimas; bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie aplinkos apsaugą rengimas ir platinimas. Į šią klasę įtraukti aplinkos apsaugos reikalai ir paslaugos, kurie negali būti priskirti 05.01., 05.02., 05.03., 05.04. ir 05.05. grupėms.

## **06. BŪSTAS IR KOMUNALINIS ŪKIS**

06.01. Būsto plėtra

06.01.01. Būsto plėtra (BP). Būsto plėtros reikalų ir paslaugų administravimas; būsto plėtros skatinimas, kontrolė ir vertinimas nepriklausomai, ar šią veiklą remia valstybės institucijos ir įstaigos; būsto standartų rengimas ir reguliavimas. Lūšnų naikinimas, susijęs su

aprūpinimu būstu; žemės, reikalingos gyvenamųjų namų statybai, įsigijimas; gyvenamųjų namų statyba arba įsigijimas ir pertvarkymas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie būsto plėtros reikalus ir paslaugas rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti būsto plėtrai, tobulinimui arba išlaikymui. Į šią klasę neįtraukta: statybos standartų rengimas ir reguliavimas (04.04.03.); pašalpos pinigais ir natūra namų ūkiams mokant už būstą (10.06.01.).

#### 06.02. Komunalinio ūkio plėtra

06.02.01. Komunalinio ūkio plėtra (BP). Komunalinio ūkio plėtros reikalai, administravimas; komunalinio ūkio veiklą, žemės ir pastatų naudojimą reglamentuojančių teisės aktų administravimas. Naujų komunalinių paslaugų planavimas; gyvenamųjų namų, pramonės bei komunalinių įmonių, sveikatos apsaugos, švietimo, kultūros, poilsio ir kitų sąlygų bendruomenei pagerinimo ir tobulinimo planavimas; planuojamų patobulinimų finansavimo projektų rengimas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie komunalinio ūkio plėtros reikalus ir paslaugas bendruomenei rengimas ir platinimas. Į šią klasę neįtraukta: plano įgyvendinimas, t. y. faktiška būsto, pramoninių pastatų statyba, gatvių tiesimas, komunalinių patalpų, kultūros įstaigų pastatų ir t. t. statyba (klasifikuojama pagal funkciją); agrarinė reforma ir žemės padalijimas (04.02.01.); statybos standartų (04.04.03.) ir būsto standartų (06.01.01.) administravimas.

#### 06.03. Vandens tiekimas

06.03.01. Vandens tiekimas (BP). Vandens tiekimo paslaugų administravimas; poreikių įvertinimas ir galimybių nustatymas atsižvelgiant į poreikius; visų geriamojo vandens tiekimo aspektų, įskaitant vandens švarumą, kainą ir kokybės kontrolę, priežiūra ir reguliavimas. Vandens tiekimo sistemų statyba arba valdymas. Bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie vandens tiekimo paslaugas rengimas ir platinimas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos vandens tiekimo sistemoms statyti, išlaikyti arba atnaujinti. Į šią klasę neįtraukta: drėkinimo sistemos (04.02.01.); daugiataksliai plėtros projektai (04.07.04.); nutekamojo vandens surinkimas ir valymas (05.02.01.).

#### 06.04. Gatvių apšvietimas

06.04.01. Gatvių apšvietimas (BP). Gatvių apšvietimo paslaugų administravimas; gatvių apšvietimo standartų tobulinimas ir reguliavimas. Gatvių apšvietimo įrengimas, naudojimas, išlaikymas, atnaujinimas ir kita. Į šią klasę neįtrauktos apšvietimo paslaugos, susijusios su greitkelių tiesimu ir naudojimu (04.05.01.).

06.05. Moksliniai tyrimai ir plėtra būsto ir komunalinio ūkio srityse. Pagrindinių tyrimų, taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros apibrėžimai pateikti 01.04. ir 01.05. grupėse.

06.05.01. Moksliniai tyrimai ir plėtra būsto ir komunalinio ūkio srityse (BP). Valstybės institucijų ir įstaigų, įtrauktų į taikomuosius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su būstu ir komunaliniu ūkiu, administravimas ir valdymas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su būstu ir komunaliniu ūkiu. Į šią klasę neįtraukta: pagrindiniai tyrimai (01.04.01.); taikomieji tyrimai ir eksperimentinė plėtra, skirti statybinėms medžiagoms ir statybos metodams (04.08.04.).

#### 06.06. Kiti jokie grupėi nepriskirti su būstu ir komunaliniu ūkiu susiję reikalai

06.06.01. Kiti jokie grupėi nepriskirti su būstu ir komunaliniu ūkiu susiję reikalai (BP). Veiklos, susijusios su būsto ir komunalinio ūkio bendros politikos, planų, programų ir biudžetų sudarymu, koordinavimu ir kontrole, administravimas, valdymas arba tuo tikslu teikiama parama; teisės aktų ir standartų, susijusių su būstu ir komunaliniu ūkiu, rengimas ir vykdymas; bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų, susijusių su būstu ir komunaliniu ūkiu, rengimas ir platinimas. Į šią klasę įtrauktas veiklos, susijusios su būstu ir komunaliniu ūkiu, kuri negali būti priskirta 06.01., 06.02., 06.03., 06.04. ir 06.05. grupėms, administravimas, valdymas arba tuo tikslu teikiama parama.

**07. SVEIKATOS APSAUGA.** Į valstybės išlaidas sveikatai įtrauktos išlaidos paslaugoms, teikiamoms pavieniams asmenims, ir paslaugoms, teikiamoms visuomenei. Išlaidos individualioms paslaugoms, teikiamoms atskiriems asmenims, priskiriamos 07.01.–07.04. grupėms; paslaugos, teikiamos visuomenei, priskiriamos 07.05. ir 07.06 grupėms. Sveikatos priežiūros paslaugos, teikiamos visuomenei, susijusios su valstybės politikos formavimu ir administravimu; standartų rengimu ir taikymu gydytojams bei viduriniajam personalui ir ligoninėms, klinikoms, medicinos kabinetams ir kt., taip pat su sveikatos apsaugos paslaugų teikėjų reguliavimu ir licencijavimu; taikomieji tyrimai ir eksperimentinė plėtra medicinos ir sveikatos apsaugos srityje. Tačiau papildomos išlaidos, susijusios su ligoninių, klinikų, operacinių ir kt. administravimu ir funkcionavimu, laikomos išlaidomis atskiriems asmenims ir klasifikuojamos pagal atitinkamas grupes (07.01.–07.04.).

07.01. Medikamentai, prietaisai ir įranga. Į šią grupę įeina vaistai, protezai, medicinos prietaisai ir įranga bei kiti su sveikatos priežiūra susiję reikmenys, kuriuos asmenys perka ir kuriuos dažniausiai parduoda vaistinėms arba medicinos įrangos tiekėjai. Jie skiriami vartoti ne medicinos įstaigose. Tokių produktų tiekimas tiesiogiai ambulatoriškai medicinos, odontologijos arba gydytojų specialistų gydomiems ligoniams arba stacionariai gydomiems ligoniams – ligoninėse ir panašiai yra priskiriamas ambulatorinių ligonių paslaugoms (07.02.) arba ligoninių paslaugoms (07.03.).

07.01.01. Vaistai (individualios paslaugos (toliau – IP). Vaistų – medicinos preparatų, serumų ir skiepijimų, vitaminų ir mineralinių medžiagų, žuvų taukų, geriamųjų kontraceptinių priemonių tiekimas. Vaistų tiekimo administravimas, valdymas arba parama jam.

07.01.02. Kiti medicinos produktai (IP). Medicinos produktų – klinikinių termometrų, tvarsčių, poodinių švirkštų, pirmosios pagalbos vaistinėlių, karšto vandens butelių ir ledo maišelių, trikotažinių medicinos priemonių, tokių kaip elastingų kojinių ir kelio apsaugos priemonių, taip pat mėginių nešimui nustatyti, prezervatyvų ir kitų mechaninių kontraceptinių priemonių tiekimas. Kitų paskirtų medicinos produktų tiekimo administravimas, valdymas arba parama jam.

07.01.03. Terapiniai prietaisai ir įranga (IP). Terapinių prietaisų ir įrangos, tokios kaip korekciniai akiniai ir kontaktiniai lęšiai, klausos aparatai, stiklinės akys, dirbtinės galūnės ir kiti protezai, ortopediniai įtvarai, ortopedinė avalynė, chirurginiai diržai, išvaržos tvarsčiai, kaklo įtvarai, medicininio masažo įranga ir gydymosi lempos, automatiniai ir ne automatiniai vežimėliai ir invalidų vežimėliai, specialios paskirties lovos, ramentai, elektroniniai ir kitokie prietaisai kraujospūdžiui matuoti ir kt., tiekimas. Terapinių prietaisų ir įrangos tiekimo administravimas, valdymas ir parama jiems. Į šią klasę įtraukta: dantų protezai be jų įdėjimo kainos; terapinių prietaisų ir įrangos taisymas. Į šią klasę neįtraukta terapinės įrangos nuoma.

07.02. Ambulatorinės paslaugos. Į šią grupę įtrauktos medicinos, odontologijos ir viduriniojo medicinos personalo paslaugos, teikiamos gydytojų, odontologijos ir viduriniojo medicinos personalo darbuotojų, praktikuojančių specialistų ir pagalbinio personalo ambulatoriškai gydomiems ligoniams. Paslaugos gali būti teikiamos namuose, individualių arba grupinių konsultacijų įstaigose, dispanseriuose arba ligoninių klinikose ir panašiose įstaigose. Prie paslaugų ambulatoriškai gydomiems ligoniams priskiriami vaistai, protezai, medicinos reikmenys bei įranga ir kiti su sveikata susiję reikmenys, kuriuos ambulatoriškai gydomiems ligoniams tiesiogiai tiekia medicinos, odontologijos ir viduriniojo medicinos personalo darbuotojai, praktikuojantys specialistai ir pagalbinis personalas. Medicinos, odontologijos ir viduriniojo medicinos personalo paslaugos stacionariai gydomiems ligoniams, teikiamos ligoninėse, priskiriamos ligoninių paslaugoms (07.03.).

07.02.01. Bendros medicinos paslaugos (IP). Į šią grupę įeina paslaugos, teikiamos bendros paskirties medicinos klinikų ir bendros praktikos gydytojų. Bendros paskirties medicinos klinikos apibrėžiamos kaip įstaigos, teikiančios ambulatorines paslaugas, nesusijusias su konkrečia medicinos sritimi ir teikiamas kvalifikuotų medicinos specialistų. Bendrų medicinos paslaugų teikimas. Bendrų medicinos paslaugų, kurias teikia bendros

paskirties medicinos klinikos ir bendros praktikos gydytojai, administravimas, kontrolė, valdymas arba parama joms. Į šią klasę neįtrauktos medicininės analizės laboratorijų ir rentgeno centrų paslaugos (07.02.04.).

07.02.02. Specializuotos medicinos paslaugos (IP). Į šią grupę įtrauktos paslaugos, teikiamos specializuotų medicinos klinikų ir gydytojų specialistų. Specializuotos medicinos paslaugos. Specializuotų medicinos klinikų ir gydytojų specialistų teikiamų paslaugų administravimas, kontrolė, valdymas arba tuo tikslu teikiama parama. Į šią klasę įtrauktos burnos ertmės ir ortodontijos specialistų paslaugos. Į šią klasę neįtraukta: odontologijos klinikos ir odontologai (07.02.03.); medicininės analizės laboratorijų ir rentgeno centrų paslaugos (07.02.04.).

07.02.03. Odontologinės paslaugos (IP). Į šią grupę įtrauktos bendros arba specialių odontologijos klinikų ir odontologų, burnos higienistų arba kitų pagalbinių specialistų teikiamos paslaugos. Odontologinių paslaugų teikimas ambulatoriniams ligoniams. Bendrų ir specialių odontologijos klinikų ir odontologų, burnos higienistų arba kito pagalbinio personalo teikiamų paslaugų administravimas, kontrolė, valdymas ir tuo tikslu teikiama parama. Į šią klasę įtrauktos protezų pritaikymo išlaidos (ne protezų gamybos). Į šią klasę neįtraukta: protezai (07.01.03.); ortodontijos specialistų paslaugos (07.02.02.); medicininės analizės laboratorijų ir rentgeno centrų paslaugos (07.02.04.).

07.02.04. Viduriniojo medicinos personalo paslaugos (IP). Viduriniojo medicinos personalo paslaugų teikimas ambulatoriniams ligoniams. Klinikų teikiamų paslaugų: seselių, akušerių, fizioterapijos specialistų, darbo terapijos specialistų, logopedų arba kt. paslaugų, taip pat seselių, akušerių ir kitų specialistų teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų ne konsultacijose, pacientų namuose arba kitose ne medicinos įstaigose administravimas, kontrolė, valdymas arba tam teikiama parama. Į šią klasę įtraukta: akupunktūros, manualinės terapijos specialistai, specialistai, parenkantys akinius, tradicinės medicinos specialistai ir pan.; medicininės analizės laboratorijos ir rentgeno centrai; terapinės įrangos nuoma; korekcinės gimnastikos terapija; ambulatorinių ligonių gydymas karštomis voniomis arba jūros vandeniu; greitosios pagalbos tarnybos. Į šią klasę neįtraukta: valstybės sveikatos priežiūros laboratorijos (07.04.01.); laboratorijos, įtrauktos į ligų priežasčių nustatymo darbą (07.05.01.).

07.03. Ligoninės. Paguldymas į ligoninę apibrėžtas kaip atvejis, kada pacientas paguldomas ligoninėje atitinkamai gydymo trukmei. Įtraukta gydymo priežiūra ir namuose. Į šią grupę įtrauktos bendros paskirties ir specializuotų ligoninių paslaugos, medicinos centrų paslaugos, motinystės centrai, slaugos namai bei medicinos reabilitacijos centrai, kurie daugiausia teikia paslaugas stacionariai gydomiems ligoniams, taip pat karinių ligoninių paslaugos, įstaigų teikiamos paslaugos pagyvenusiems žmonėms, kur medicininė priežiūra yra pagrindinė, reabilitacijos centrų paslaugos, teikiamos stacionariai gydomiems ligoniams, ir reabilitacinė terapija, kurios tikslas gydyti pacientus, o ne teikti ilgalaikę paramą. Į šią grupę neįtrauktos karo lauko ligoninės (02.01.), operacinės, klinikos ir dispanseriai, skirti tik ambulatoriškai gydomų ligonių priežiūrai (07.02.), įstaigos žmonėms su negalia ir reabilitacijos centrai, teikiantys pirmiausia ilgalaikę pagalbą (10.01.02.), pensionai (10.02.01.). Į ligoninės paslaugas įtraukti medikamentai, protezai, medicinos prietaisai ir įranga bei kiti produktai, teikiami ligoninės pacientams. Taip pat įtrauktos ne medicininės ligoninių išlaidos, padarytos dėl ligoninių administravimo.

07.03.01. Bendros paskirties ligoninių paslaugos (IP). Bendrų ligoninės paslaugų teikimas. Ligoninių, kurios neapsiriboja konkrečia medicinos sritimi, administravimas, tikrinimas, valdymas arba joms teikiama parama. Į šią klasę neįtraukti medicinos centrai, kurių tiesiogiai neprižiūri kvalifikuoti gydytojai (07.03.03.).

07.03.02. Specializuotų ligoninių paslaugos (IP). Specializuotose ligoninėse gydomi tam tikros būklės arba tam tikromis ligomis sergantys ligoniai. Specializuotų ligoninių paslaugos. Ligoninių, kurios apsiriboja konkrečia medicinos sritimi, administravimas, tikrinimas, valdymas arba joms teikiama parama. Į šią klasę neįtraukti motinystės centrai,

kurių tiesiogiai neprižiūri kvalifikuoti gydytojai (07.03.03.).

07.03.03. Medicinos ir motinystės centrų paslaugos (IP). Medicinos ir motinystės centrų paslaugų teikimas. Medicinos ir motinystės centrų paslaugų administravimas, tikrinimas, valdymas arba jiems teikiama parama.

07.03.04. Slaugos namų ir medicinos reabilitacijos centrų paslaugos (IP). Slaugos namai ir medicinos reabilitacijos centrai teikia paslaugas stacionariai gydomiems ligoniams, kurie sveiksta po operacijos arba nusilpę po sunkios ligos arba yra tokios būklės, kada reikia priežiūros bei vaistų, psichoterapinio gydymo, reikia mokytis iš naujo atlikti atitinkamas funkcijas arba pailsėti. Slaugos namų ir medicinos reabilitacijos centrų paslaugos. Slaugos namų ir medicinos reabilitacijos centrų paslaugų administravimas, tikrinimas, valdymas arba jiems teikiama parama. Į šią klasę įtraukta: institucijos, teikiančios paslaugas pagyvenusio amžiaus žmonėms, kuriose medicininė priežiūra yra pagrindinė dalis; reabilitacijos centrai, teikiantys stacionarių ligonių sveikatos priežiūros paslaugas ir reabilitacinę terapiją, kurių tikslas – gydyti ligonį, o ne teikti ilgalaikę pagalbą.

07.04. Visuomenės sveikatos apsaugos paslaugos

07.04.01. Visuomenės sveikatos apsaugos paslaugos (IP). Visuomenės sveikatos apsaugos paslaugų teikimas. Visuomenės sveikatos apsaugos paslaugos, tokios kaip kraujo banko tvarkymas (kraujo surinkimas, apdorojimas, laikymas, pervežimas), ligos nustatymas (vėžio, tuberkuliozės, venerinių ligų), prevencija (imunizavimas, kenksmingumo šalinimas), priežiūra (kūdikio maitinimo, vaiko sveikatos), epidemiologinių duomenų rinkimas, šeimos planavimo paslaugos ir kita. Informacijos visuomenės sveikatos priežiūros klausimais rengimas ir platinimas. Į šią klasę įtraukta: visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos, teikiamos klientų, kurių dauguma yra geros sveikatos, grupėms jų darbo vietoje, mokyklose arba kitose ne medicinos įstaigose; visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos, nesusijusios su ligonine, klinika arba gydytoju specialistu; visuomenės sveikatos priežiūros paslaugos, netekiamos kvalifikuotų gydytojų; valstybės sveikatos priežiūros paslaugų laboratorijos. Į šią klasę neįtraukta: medicininės analizės laboratorijos (07.02.04.); laboratorijos, nustatančios ligos priežastis (07.05.01.).

07.05. Moksliniai tyrimai ir plėtra sveikatos apsaugos srityje. Pagrindinių tyrimų, taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros apibrėžimai pateikti 01.04. ir 01.05. grupėse.

07.05.01. Moksliniai tyrimai ir plėtra sveikatos apsaugos srityje (BP). Valstybės institucijų ir įstaigų, įtrauktų į taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą sveikatos apsaugos srityje, administravimas ir valdymas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su sveikatos apsauga. Į šią klasę įtrauktos laboratorijos, nustatančios ligos priežastis. Į šią klasę neįtraukti pagrindiniai tyrimai (01.04.01.).

07.06. Kiti jokiai grupei nepriskirti su sveikatos apsauga susiję reikalai

07.06.01. Kiti jokiai grupei nepriskirti su sveikatos apsauga susiję reikalai (BP). Veikla, susijusi su bendros sveikatos apsaugos politikos, planų, programų ir biudžeto formavimu, koordinavimu ir priežiūra arba tuo tikslu teikiama parama; sveikatos priežiūros įstatymų ir standartų, įskaitant licencijų išdavimą medicinos įstaigoms, gydytojams ir viduriniojo medicinos personalo darbuotojams, rengimas ir jų vykdymo priežiūra; bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistikos duomenų apie sveikatos priežiūrą rengimas ir platinimas. Taip pat priskiriama valstybės lėšomis draudžiamų asmenų privalomasis sveikatos draudimas; papildomi valstybės biudžeto asignavimai į Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžetą (įskaitant asignavimus ortopedijos technikos priemonėms įsigyti); narkotikų kontrolė ir narkomanijos prevencija. Papildomiems valstybės biudžeto asignavimams priskiriamos išmokamos kompensacijos kraujo donorams, kitų asmenų sveikatos priežiūros išlaidos. Į šią klasę įtraukta sveikatos apsauga ir paslaugos, kurios negali būti priskirtos 07.01., 07.02., 07.03., 07.04. ir 07.05. grupėms.

**08. POILSIS, KULTŪRA IR RELIGIJA.** Į valstybės išlaidas poilsiui, kultūrai ir religijai įtrauktos išlaidos paslaugoms, teikiamoms pavieniams asmenims ir šeimoms, bei išlaidos paslaugoms, teikiamoms visuomenei. Išlaidos pavieniams asmenims priskiriamos 08.01. ir 08.02. grupėms; išlaidos visuomenei priskiriamos 08.03.–08.06. grupėms. Kolektyvinės paslaugos teikiamos visai visuomenei. Į šias paslaugas įtraukta tokia veikla, kaip valstybės politikos formavimas ir administravimas; poilsio ir kultūrinės veiklos, paslaugų teikimo, teisės aktų ir standartų kūrimas ir jų vykdymo priežiūra; taikomųjų tyrimų bei eksperimentinės plėtos pritaikymas poilsiui, kultūrai ir religijai bei jų paslaugoms.

**08.01. Poilsio ir sporto paslaugos**

**08.01.01. Poilsio ir sporto paslaugos (IP).** Sporto ir sveikatingumo paslaugų teikimas; sporto ir sveikatingumo vietų priežiūra. Aktyviam sportui arba sporto renginiams skirtų vietų (žaidimo aikštelių, teniso kortų, bėgimo takelių, aikštynų, bokso ringų, čiuożyklų, gimnastikos salių ir t. t.) priežiūra ir tuo tikslu teikiama parama; pasyviu sportui arba sporto renginiams skirtų vietų (specialiai aprūpintų įranga varžybų vietų, pvz., kortų žaidimui, šaškių, šachmatų partijoms ir t. t.) priežiūra arba tuo tikslu teikiama parama; poilsio vietų (parkų, paplūdimių, stovyklaviečių ir apgyvendinimo vietų, įrengtų ne komerciniais tikslais, baseinų, viešų pirčių ir t. t.) priežiūra arba tuo tikslu teikiama parama. Dotacijos, paskolos arba subsidijos, skirtos komandoms, atskiriems varžybų dalyviams arba žaidėjams remti. Į šią klasę įtraukta: vietos žiūrovams; šalies, rajono arba vietos komandos reprezentacija sporto renginiuose. Į šią klasę neįtraukta: zoologijos arba botanikos sodai, akvariumai ir panašios įstaigos (08.02.01.); sporto ir poilsio vietos, susijusios su mokslo institucijomis (klasifikuojama atitinkamoje 09 skyriaus grupėje).

**08.02. Kultūros paslaugos**

**08.02.01. Kultūros paslaugos (IP).** Kultūros paslaugų teikimas; kultūrinės veiklos administravimas; kultūros veiklai skirtų vietų priežiūra ir reguliavimas. Kultūros įstaigų (bibliotekų, muziejų, meno galerijų, teatrų, parodų salių, paminklų, istorinių namų ir vietų, zoologijos ir botanikos sodų, akvariumų ir t. t.) priežiūra ir tuo tikslu teikiama parama; kultūrinių renginių (koncertų, spektaklių ir filmų, meno šou ir t. t.) rengimas, vadovavimas arba tuo tikslu teikiama parama. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti pavieniams dailininkams, rašytojams, dizaineriams, kompozitoriams ir kitiems menininkams arba organizacijoms, remiančioms kultūrą. Į šią klasę įtrauktos šalies, rajono arba vietos šventės, jeigu jos nėra organizuojamos norint pritraukti turistų. Į šią klasę neįtraukta: kultūriniai renginiai, organizuojami prezentacijoms užsienyje (01.01.03.); šalies, rajono arba vietos šventės, organizuojamos norint pritraukti turistų (04.07.03.); kultūrinės informacijos rengimas ir platinimas per žiniasklaidą (08.03.01.).

**08.03. Viešosios informacijos tarnybos**

**08.03.01. Viešosios informacijos tarnybos (BP).** Viešosios informacijos reikalų administravimas; viešosios informacijos tarnybų priežiūra ir reguliavimas. Viešosios informacijos tarnybų valdymas arba joms teikiama parama. Dotacijos, paskolos arba subsidijos, kuriomis remiama: televizijos arba radijo transliavimo įrangos konstrukcijų įsigijimas arba įrengimas; spaustuvės, įrangos arba medžiagų laikraščiams, žurnalams arba knygoms spausdinti įsigijimas, spaustuvių įrengimas; naujienų ir kitos informacijos rinkimas ir platinimas žiniasklaidoje; spaudinių platinimas. Į šią klasę neįtraukta: redakcijos ir spaustuvės (01.03.03.); švietimas per radiją arba televiziją (09).

**08.04. Religinės bendrijos ir nevyriausybinės organizacijos**

**08.04.01. Religinės bendrijos ir nevyriausybinės organizacijos (BP).** Religinių bendrijų ir kitų visuomeninių reikalų administravimas. Pastatų suteikimas religinėms bendrijoms ir nevyriausybinėms organizacijoms, įskaitant paramą jų naudojimui, išlaikymui ir remontui. Išmokos religinėms bendrijoms, dvasininkijai arba patarnautojams; parama religinių apeigų atlikimui; dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti brolijoms, piliečių, jaunimo ir socialinėms organizacijoms arba profesinėms sąjungoms ir politinėms partijoms.

08.05. Moksliniai tyrimai ir plėtra poilsio, kultūros ir religijos srityse. Pagrindinių tyrimų, taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos apibrėžimai pateikti 01.04. ir 01.05. grupėse.

08.05.01. Moksliniai tyrimai ir plėtra poilsio, kultūros ir religijos srityse (BP). Valstybės institucijų ir įstaigų, įtrauktų į taikomuosius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su poilsio, kultūra ir religija, administravimas ir valdymas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su poilsio, kultūra ir religija. Į šią klasę neįtraukti pagrindiniai tyrimai (01.04.01.).

08.06. Kiti jokiai grupei nepriskirti poilsio, kultūros ir religijos reikalai

08.06.01. Kiti jokiai grupei nepriskirti poilsio, kultūros ir religijos reikalai (BP). Bendros politikos, planų, programų ir biudžetų, skirtų sportui, poilsui, kultūrai ir religijai paremti, sudarymo, koordinavimo ir priežiūros administravimas, valdymas arba tuo tikslu teikiama parama; poilsio ir kultūros paslaugų teikimo įstatymų bei standartų rengimas ir jų vykdymo priežiūra; bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistinių duomenų apie poilsį, kultūrą ir religiją rengimas ir platinimas. Į šią klasę įtraukti reikalai ir paslaugos, susiję su poilsio, kultūra ir religija, kurie negali būti priskirti 08.01., 08.02., 08.03., 08.04. ir 08.05. grupėms.

**09. ŠVIETIMAS.** Į valstybės išlaidas švietimui įtrauktos išlaidos paslaugoms, teikiamoms pavieniams mokiniams ir studentams, bei išlaidos paslaugoms, teikiamoms visuomenei. Išlaidos paslaugoms, teikiamoms pavieniams asmenims, priskiriamos 09.01.–09.06. grupėms; išlaidos paslaugoms, teikiamoms visuomenei, priskiriamos 09.07. ir 09.08. grupėms. Bendros švietimo paslaugos susijusios su tokia veikla, kaip valstybės politikos formavimas ir administravimas; standartų nustatymas ir jų vykdymo priežiūra; licencijų išdavimas švietimo įstaigoms; taikomųjų tyrimų bei eksperimentinės plėtos pritaikymas švietimo reikalams ir paslaugoms. Tačiau išlaidos, susijusios su atitinkamų mokyklų administravimu arba funkcionavimu, laikomos pavienėmis išlaidomis ir klasifikuojamos atitinkamai 09.01.–09.06. grupėse. Karinių ir policijos mokyklų, kurių mokymo programos sutampa su civilinių įstaigų (mokyklų) programomis, išlaidos ir išlaidos susijusios su mokymu per radiją arba televiziją klasifikuojamos atitinkamai 09.01.–09.05. grupėse.

Išlaidų grupėse 09.01–09.04., remiantis Tarptautiniu standartizuotu švietimo klasifikatoriumi ISCED 97 (toliau – ISCED), nurodomi mokyklų vykdomų švietimo programų lygmenys.

09.01. Ikimokyklinis, priešmokyklinis ir pradinis ugdymas

09.01.01. Ikimokyklinis ugdymas (IP). Mokyklų ir kitų įstaigų, teikiančių ikimokyklinį ugdymą (lopšelių, lopšelių-darželių, darželių, specialiųjų poreikių vaikų ikimokykliniam ugdymui skirtų lopšelių, lopšelių-darželių ir darželių), administravimas, veikla, tikrinimas, valdymas arba joms teikiama parama. Į šią klasę neįtrauktos papildomos paslaugos švietimui (09.06.01).

Lopšeliai-darželiai ir darželiai vykdo ikimokyklinio ugdymo (ISCED 0 lygmuo; toliau – ISCED 0) programas.

09.01.02. Priešmokyklinis ir pradinis ugdymas (IP). Mokyklų ir kitų įstaigų, teikiančių priešmokyklinį ir pradinį ugdymą (darželių, pradinį mokyklų, mokyklų-darželių), administravimas, veikla, tikrinimas, valdymas arba joms teikiama parama. Į šią klasę įtrauktos raštingumo ugdymo programos mokiniams, pagal savo amžių nebegalintiems mokytis pradinėse mokyklose. Į šią klasę neįtrauktos papildomos paslaugos švietimui (09.06.01).

Darželiai vykdo ikimokyklinio (ISCED 0 ) ir priešmokyklinio (ISCED 0) ugdymo programas. Į šią klasę įtrauktos tik darželių vykdomo priešmokyklinio ugdymo išlaidos mokinio krepšeliui. Pradinės mokyklos ir mokyklos-darželiai vykdo pradinio ugdymo (ISCED 1) programas ir priešmokyklinio ugdymo (ISCED 0) programą.

09.02. Pagrindinis ir vidurinis ugdymas

09.02.01. Pagrindinis ugdymas (IP). Mokyklų ir kitų įstaigų, teikiančių pagrindinį ugdymą (pagrindinių mokyklų, jaunimo mokyklų, vaikų socializacijos centrų, ligoninės mokyklų), administravimas, veikla, tikrinimas, valdymas arba joms teikiama parama. Stipendijos, dotacijos, pašalpos ir kita parama jų mokiniams.

Pagrindinės mokyklos vykdo pagrindinio ugdymo (ISCED 2) programą, pagrindinio (ISCED 2) ir pradinio (ISCED 1) ugdymo programas, atskirais atvejais – pagrindinio ugdymo programos I dalį (ISCED 2) ir pradinio ugdymo (ISCED 1) programą, pagrindinio ugdymo programos I dalį (ISCED 2). Jaunimo mokyklos vykdo pagrindinio ugdymo (ISCED 2) programą. Vaikų socializacijos centrai vykdo vidurinio (ISCED 3), pagrindinio (ISCED 2), pradinio ugdymo (ISCED 1) ir (ar) pirminio profesinio mokymo (ISCED 2, ISCED 3) programas. Ligoninės mokyklos vykdo pradinio (ISCED 1) ir pagrindinio ugdymo (ISCED 2) programas.

09.02.02. Vidurinis ugdymas (IP). Mokyklų ir kitų įstaigų, teikiančių vidurinį ugdymą (vidurinių mokyklų, gimnazijų, menų gimnazijų, konservatorijų, nacionalinių menų mokyklų, suaugusiųjų mokyklų, specialiųjų mokyklų, sanatorinių mokyklų), administravimas, veikla, tikrinimas, valdymas arba joms suteikta parama. Stipendijos, dotacijos, pašalpos ir kita parama jų mokiniams. Į šią klasę įtrauktas vidurinis ugdymas, teikiamas suaugusiesiems ir jauniems žmonėms ne mokykloje. Į šią klasę neįtrauktos papildomos paslaugos švietimui (09.06.01.).

Vidurinės mokyklos vykdo vidurinio ugdymo (ISCED 3) programą, pagrindinio ugdymo programos II dalį (ISCED 2) ir vidurinio ugdymo (ISCED 3) programą; vidurinio (ISCED 3) ir pagrindinio ugdymo (ISCED 2) programas; vidurinio (ISCED 3), pagrindinio (ISCED 2) ir pradinio ugdymo (ISCED 1) programas. Gimnazijos vykdo akredituotą vidurinio ugdymo (ISCED 3) programą; akredituotą vidurinio ugdymo (ISCED 3) programą ir pagrindinio ugdymo programos II dalį (ISCED 2); tarptautinio bakalaureato programą, akredituotą vidurinio ugdymo (ISCED 3) programą ir pagrindinio ugdymo programos II dalį (ISCED 2); atskirais atvejais – akredituotą vidurinio ugdymo (ISCED 3) ir pagrindinio ugdymo (ISCED 2) programas; akredituotą vidurinio ugdymo (ISCED 3), pagrindinio (ISCED 2) ir pradinio ugdymo (ISCED 2) programas. Menų gimnazijos vykdo akredituotą vidurinio ir muzikinio ugdymo (ISCED 3) programą, pagrindinio ir muzikinio (ISCED 2), pradinio ir muzikinio ugdymo (ISCED 1) programas; akredituotą vidurinio ir dailės ugdymo (ISCED 3) programą, pagrindinio ir dailės (ISCED 2), pradinio ir dailės ugdymo (ISCED 1) programas. Konservatorijos vykdo akredituotą vidurinio ir muzikinio ugdymo (ISCED 3) programą, pagrindinio ugdymo programos II dalį ir muzikinio ugdymo (ISCED 2) programą. Nacionalinės menų mokyklos vykdo akredituotą vidurinio ir meninio ugdymo (ISCED 3) programą, pagrindinio ir meninio ugdymo (ISCED 2) programą, pradinio ir meninio ugdymo (ISCED 1) programą. Suaugusiųjų mokyklos vykdo suaugusiųjų vidurinio (ISCED 3), suaugusiųjų pagrindinio (ISCED 2) ir suaugusiųjų pradinio ugdymo (ISCED 1) programas; suaugusiųjų vidurinio (ISCED 3) ir suaugusiųjų pagrindinio ugdymo (ISCED 2) programas. Specialiosios mokyklos teikia vidurinio (ISCED 3), pagrindinio (ISCED 2), pradinio (ISCED 1) specialiojo ugdymo programas. Sanatorinės mokyklos vykdo vidurinio (ISCED 3), pagrindinio (ISCED 2) ir pradinio ugdymo (ISCED 1) programas.

#### 09.03. Profesinis mokymas

09.03.01. Profesinis mokymas (IP). Mokyklų ir kitų įstaigų, teikiančių profesinį mokymą, administravimas, veikla, tikrinimas, valdymas arba joms suteikta parama. Stipendijos, dotacijos, pašalpos ir kita parama jų mokiniams. Į šią klasę įtrauktas profesinis mokymas, teikiamas suaugusiesiems ir jauniems žmonėms ne mokykloje. Į šią klasę neįtrauktos papildomos paslaugos švietimui (09.06.01.).

Profesinės mokymo įstaigos (pagrindinė veikla yra profesinis mokymas pagal formaliojo pirminio profesinio mokymo programas) vykdo profesinio mokymo programas skirtas: mokiniams neįgijusiems pagrindinio išsilavinimo (ISCED 2), turintiems pagrindinį išsilavinimą (ISCED 3), turintiems vidurinį išsilavinimą (ISCED 4).

#### 09.04. Aukštojo mokslo studijos

09.04.01. Koleginės studijos (IP). Aukštųjų mokyklų (kolegijų), vykdančių koleginių studijų (ISCED 5B) programas, administravimas, veikla, tikrinimas, valdymas arba joms teikiama parama. Stipendijos, dotacijos, pašalpos ir kita parama jų studentams. Į šią klasę įtrauktos koleginės studijos, teikiamos suaugusiesiems ir jauniems žmonėms ne aukštojoje mokykloje. Į šią klasę neįtrauktos papildomos paslaugos švietimui (09.06.01).

09.04.02. Universitetinės studijos (IP). Aukštųjų mokyklų (universitetų), vykdančių universitetinių studijų (ISCED 5A) programas arba doktorantūrą (ISCED 6), administravimas, veikla, tikrinimas, valdymas arba joms teikiama parama. Stipendijos, dotacijos, pašalpos ir kita parama jų studentams. Į šią klasę įtrauktos universitetinės studijos, teikiamos suaugusiesiems ir jauniems žmonėms ne aukštojoje mokykloje. Į šią klasę neįtrauktos papildomos paslaugos švietimui (09.06.01).

#### 09.05. Kiti jokiai grupei nepriskirti su švietimu susiję reikalai

09.05.01. Kiti jokiai grupei nepriskirti su švietimu susiję reikalai (IP). Neformaliojo vaikų švietimo (muzikos, dailės, meno, sporto mokyklų, ugdymo centrų, skirtų vaikų gebėjimams lavinti, moksleivių rūmų, kūrybos centrų, klubų, šeštadieninių ir sekmadieninių tautinių mažumų mokyklų ir pan.), neformaliojo suaugusiųjų švietimo (suaugusiųjų mokymo centrų, liaudies aukštųjų mokyklų, mokytojų kvalifikacijos tobulinimo institucijų, įvairių kursų ir pan.) ir švietimo pagalbos (pedagoginių psichologinių tarnybų, mokytojų švietimo centrų, pagalbos mokiniui, mokytojui ir mokyklai centrų), nepriskirtinų kitiems klasifikacijos lygiams, administravimas, veikla, tikrinimas, valdymas arba teikiama parama. Stipendijos, dotacijos, paskolos ir pašalpos besimokantiems, dalyvaujantiems švietimo programose, nepriskirtinose kitiems klasifikacijos lygiams.

#### 09.06. Papildomos švietimo paslaugos

09.06.01. Papildomos švietimo paslaugos (IP). Papildomų švietimo paslaugų teikimas. Maisto, apgyvendinimo, medicinos bei odontologijos ir kitų papildomų paslaugų, teikiamų daugiausia studentams nepriklausomai nuo lygio, administravimas, veikla, tikrinimas, valdymas arba teikiama parama, dažniausiai – transportas. Į šią klasę neįtraukta: mokyklos sveikatos priežiūros kontrolės ir prevencinės tarnybos (07.04.01.); stipendijos, dotacijos, paskolos ir pašalpos grynaisiais pinigais padengti papildomų paslaugų išlaidoms (09.01., 09.02., 09.03., 09.04. ir 09.05).

09.07. Moksliniai tyrimai ir taikomoji veikla švietimo srityje. Pagrindinių tyrimų, taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtos apibrėžimai pateikti 01.04 ir 01.05 grupėse.

09.07.01. Moksliniai tyrimai ir plėtra švietimo srityje (BP). Valstybės institucijų ir įstaigų, įtrauktų į taikomuosius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su švietimu, administravimas, veikla ir valdymas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su švietimu. Į šią klasę neįtraukti pagrindiniai tyrimai (01.04.01).

#### 09.08. Kiti jokiai grupei nepriskirti su švietimu susiję reikalai

09.08.01. Kiti jokiai grupei nepriskirti su švietimu susiję reikalai (BP). Bendros švietimo politikos, planų, programų ir biudžetų sudarymo, administravimo, koordinavimo ir priežiūros administravimas, valdymas arba tuo tikslu teikiama parama; švietimo įstatymų ir standartų rengimas, įskaitant licencijų išdavimą švietimo įstaigoms, ir jų vykdymo priežiūra; bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistikos duomenų apie švietimą rengimas ir platinimas. Į šią klasę įtraukti švietimo reikalai ir paslaugos, kurie negali būti priskirti 09.01, 09.02, 09.03, 09.04, 09.05, 09.06 ir 09.07 grupėms.

**10. SOCIALINĖ APSAUGA.** Į valstybės išlaidas socialinei apsaugai įtrauktos išlaidos paslaugoms ir lėšoms, pervedamoms pavieniams asmenims ir namų ūkiams, taip pat išlaidos paslaugoms, teikiamoms visuomenei. Išlaidos paslaugoms pavieniams asmenims ir namų

ūkiams priskiriamos 10.01.–10.07. grupėms; išlaidos visuomenei priskiriamos 10.08. ir 10.09. grupėms.

Socialinės apsaugos paslaugos, teikiamos visuomenei, susijusios su tokia veikla, kaip valstybės politikos formavimas ir administravimas; socialinės apsaugos teisės aktų ir standartų rengimas ir jų vykdymo priežiūra; taikomųjų tyrimų ir eksperimentinės plėtos pritaikymas socialinės apsaugos reikalams ir paslaugoms. Socialinės apsaugos funkcijos ir jų apibrėžimai remiasi 1996 m. Europos Bendrijų Statistinių duomenų skyriaus (Eurostat) parengta Integruotos socialinės apsaugos statistikos duomenų Europos sistema (ESSPROS). Europos Bendrijų Statistinių duomenų skyriaus (Eurostat) paruoštos Integruotos socialinės apsaugos statistikos duomenų Europos sistemoje į socialinę apsaugą įtraukta sveikatos priežiūra, bet į šį suskirstymą sveikatos priežiūra yra neįtraukta. Sveikatos priežiūra priskirta 07 skyriui „Sveikatos apsauga“. Medicinos prekės ir paslaugos, teikiamos asmenims, kurie gauna pašalpas pinigais arba natūra ir kurie nurodyti 10.01.–10.07. grupėse, klasifikuojamos atitinkamai 07.01., 07.02. ir 07.03. grupėse.

#### 10.01. Liga ir negalia

10.01.01. Liga (IP). Socialinės paramos teikimas natūra arba pinigais, kurių suma visiškai arba iš dalies padengia darbo užmokesčio sumą, kai asmuo laikinai negali dirbti dėl ligos arba sužalojimo. Socialinės apsaugos sistemų administravimas, valdymas arba tuo tikslu teikiama parama. Pašalpos grynaisiais pinigais, pavyzdžiui, mokamos tam tikro dydžio arba pagal darbo užmokestį ligos atveju, įvairios išmokos, mokamos siekiant padėti žmonėms, laikinai negalintiems dirbti dėl ligos arba sužeidimo. Pašalpos natūra, kai atliekami kasdieniai darbai asmenims, laikinai negalintiems dirbti dėl ligos arba sužeidimo (pagalba namuose, transporto lengvatos ir t. t.).

10.01.02. Negalia (IP). Socialinės pagalbos teikimas natūra arba pinigais žmonėms, kurie visiškai arba iš dalies negali įsitraukti į ekonominę veiklą arba gyventi pilnavertį gyvenimą dėl nuolatinės negalios arba ilgai trunkančios ligos. Socialinės pagalbos sistemų administravimas, valdymas arba tuo tikslu teikiama parama. Išmokos grynaisiais pinigais, pvz., negalios pensijos, kitos periodiškios arba vienkartinės išmokos neįgaliesiems asmenims socialinės apsaugos tikslais. Išmokos natūra, pavyzdžiui, neįgalių asmenų apgyvendinimas ir maitinimas atitinkamose įstaigose, pagalba, teikiama neįgaliesiems asmenims padedant atlikti kasdienes darbus (pagalba namuose, transporto lengvatos ir t. t.), pašalpos, mokamos asmeniui, kuris prižiūri neįgalų asmenį, mokymas atostogų metu arba kitoks mokymas, tęsiant neįgalių asmenų socialinę reabilitaciją, įvairios paslaugos ir prekės, teikiamos neįgaliesiems asmenims, suteikiant jiems galimybę dalyvauti pramogų ir kultūrinėje veikloje, keliauti arba dalyvauti visuomeniniame gyvenime. Į šią klasę neįtrauktos pašalpos pinigais ir natūra, suteikiamos neįgaliesiems pensinio amžiaus asmenims (10.02.01.).

#### 10.02. Senatvė

10.02.01. Senatvės socialinės paramos išmokos (IP). Socialinių išmokų grynaisiais pinigais ir išmokų natūra nuo rizikos, susijusios su vyresniu amžiumi (pajamų praradimu, neadekvačiomis pajamomis, savarankiškumo, atliekant kasdienes darbus, trūkumu, sumažėjusiu aktyvumu dalyvaujant socialiniame ir visuomeniniame gyvenime ir t. t.), teikimas. Socialinės apsaugos sistemų administravimas, valdymas arba tuo tikslu teikiama parama. Išmokos grynaisiais pinigais, pavyzdžiui, pensijos, mokamos pensinio amžiaus asmenims, pensinio amžiaus vyresniems darbuotojams, kuriems sutrumpintas darbo laikas, rūpybos pašalpos, kitos periodiškios arba vienkartinės išmokos, mokamos išėjus į pensiją arba atsižvelgiant į senyvą amžių. Išmokos natūra, pavyzdžiui, maistas, teikiamas vyresnio amžiaus žmonėms specialiose įstaigose arba gyvenant su šeimomis atitinkamose įstaigose, pagalba, teikiama vyresnio amžiaus žmonėms padedant atlikti kasdienes darbus (pagalba namuose, transporto lengvatos ir t. t.), išmokos, mokamos asmeniui, kuris prižiūri vyresnio amžiaus asmenį, įvairios paslaugos ir prekės, teikiamos vyresnio amžiaus žmonėms, suteikiant jiems galimybę dalyvauti pramogų ir kultūrinėje veikloje, keliauti arba dalyvauti visuomeniniame gyvenime. Į šią klasę įtrauktos pensijų sistemos kariniam personalui ir

politikams bei valstybės tarnautojams. Į šią klasę neįtrauktos pensijos, mokamos vyresnio amžiaus darbuotojams, kurie išeina į pensiją ne pensinio amžiaus dėl negalios (10.01.02.) arba dėl nedarbo (10.05.01.).

#### 10.03. Socialinė parama maitintojo netekimo ir mirties atveju

10.03.01. Socialinė parama maitintojo netekimo ir mirties atveju (IP). Socialinės pašalpos pinigais ir natūra mirusiojo artimiesiems (sutuoktiniui, buvusiam sutuoktiniui, vaikams, anūkams, tėvams arba kitiems artimiesiems). Socialinės apsaugos sistemų administravimas, valdymas arba tuo tikslu teikiama parama. Pašalpos gryniaisiais pinigais, pavyzdžiui, pensijos mirusiojo artimiesiems, valstybinė išmoka laidotuvių išlaidoms padengti, kitos periodiškos arba vienkartinės išmokos. Pašalpos natūra, pvz., išmokos laidotuvių išlaidoms, įvairios prekės ir paslaugos, teikiamos mirusiojo artimiesiems, suteikiant jiems galimybę dalyvauti visuomeniniame gyvenime.

#### 10.04. Šeima ir vaikai

10.04.01. Šeimos ir vaikų socialinė apsauga (IP). Socialinės apsaugos pašalpų pinigais ir natūra mokėjimas šeimoms, turinčioms išlaikytinų vaikų. Socialinės apsaugos sistemų administravimas, valdymas arba tuo tikslu teikiama parama. Pašalpos pinigais, pavyzdžiui, motinystės ir gimdymo pašalpos, pašalpos šeimai arba vaikui, kitos periodinės arba vienkartinės išmokos socialiai remtinoms šeimoms padedant joms patenkinti specifines reikmes (pavyzdžiui, toms šeimoms, kuriose yra tik vienas iš tėvų, arba šeimoms, auginančioms vaikus su negalia). Pašalpos natūra, pavyzdžiui, pastogė ir maistas, suteikiami ikimokyklinio amžiaus vaikams visą arba ne visą dieną arba vaikams ir šeimoms nuolatinei (našlaičiams, šeimoms, prigludusioms vaikams, ir t. t.), prekės ir paslaugos, teikiamos namuose vaikams arba tiems, kurie jais rūpinasi, įvairios paslaugos ir prekės, teikiamos šeimoms, jauniems žmonėms arba vaikams (atostogų ir poilsio centrai). Į šią klasę neįtrauktos šeimos planavimo paslaugos (07.04.01.).

#### 10.05. Nedarbas

10.05.01. Nedarbas (IP). Socialinės paramos teikimas pinigais ir natūra darbingiems asmenims, negalintiems rasti tinkamo darbo. Socialinės paramos sistemų administravimas, valdymas arba tuo tikslu teikiama parama. Pašalpos gryniaisiais pinigais, pavyzdžiui, visos arba dalinės nedarbo pašalpos, išmokos gyventojams, kurie dalyvauja apmokymo programose, skirtose padidinti galimybę rasti darbą, kitos periodinės išmokos nedirbantiems asmenims, ypač ilgą laiką nedirbusiems. Pašalpos natūra, pavyzdžiui, profesinis mokymas asmenims, neturintiems darbo, arba perkvalifikavimas asmenų, rizikuojančių prarasti darbą, apgyvendinimas, maistas arba apranga, teikiami bedarbiams ir jų šeimoms. Į šią klasę neįtraukta: bendros programos arba sistemos, sukurtos turint tikslą sumažinti nedarbą arba padėti susirasti darbą tiems, kurie priskiriami aukšto nedarbingumo grupėms (04.01.02.); pašalpos pinigais ir natūra, teikiamos pensinio amžiaus nedirbantiems asmenims (10.02.01.).

#### 10.06. Būstas

10.06.01. Būstas (IP). Socialinės paramos teikimas natūra padedant šeimoms padengti buto statybos išlaidas (šių pašalpų gavėjai – asmenys, kuriems tikrai reikia paramos). Socialinės pagalbos sistemų administravimas, valdymas arba tuo tikslu teikiama parama. Pašalpos natūra, pvz., laikinai arba ilgą laiką padėti nuomininkams padengti nuomos išlaidas, sumažinti einamąsias butų statybos išlaidas (t. y. padedant mokėti užstatą arba palūkanas), nuomoti socialinę būstą.

#### 10.07. Kiti jokiai grupei nepriskirti socialiai pažeidžiami asmenys

10.07.01. Kiti jokiai grupei nepriskirti socialiai pažeidžiami asmenys (IP). Socialinės pašalpos pinigais ir natūra asmenims, kurie yra socialiai pažeidžiami arba yra rizika, kad jie bus socialiai pažeidžiami (pavyzdžiui, asmenys, kurie skursta, gauna mažas pajamas, imigrantai, pabėgėliai, piktnaudžiaujantieji alkoholiu, kriminalinių nusikaltimų aukos ir kt.). Tokių socialinės pagalbos sistemų administravimas ir valdymas. Pašalpos pinigais, pavyzdžiui, šalia gaunamų pajamų ir kitos išmokos skurstantiems ir mažas socialines garantijas turintiems asmenims siekiant sumažinti skurdą arba padėti sunkiose situacijose.

Pašalpos natūra, pavyzdžiui, pastogės ir maisto suteikimas skurstantiems ir mažas socialines garantijas turintiems asmenims, piktnaudžiaujantiems alkoholiu, paslaugos ir prekės padedant mažas socialines garantijas turintiems asmenims, pvz., pastogės suteikimas dieną, pagalba atlikti kasdienius darbus, maistas, drabužiai, kuras ir t.t.

10.08. Moksliniai tyrimai ir plėtra socialinės apsaugos srityje. Pagrindinių tyrimų, taikomųjų mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros apibrėžimai pateikti 01.04. ir 01.05. grupėse.

10.08.01. Moksliniai tyrimai ir plėtra socialinės apsaugos srityje (BP). Valstybės institucijų ir įstaigų, įtrauktų į taikomuosius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su socialine apsauga, administravimas ir valdymas. Dotacijos, paskolos arba subsidijos paremti mokslinio tyrimo institutams ir universitetams, atliekantiems taikomuosius mokslinius tyrimus ir eksperimentinę plėtrą, susijusią su socialine apsauga. Į šią klasę neįtraukti pagrindiniai tyrimai (01.04.01.).

10.09. Kiti jokie grupėi nepriskirti su socialine apsauga susiję reikalai

10.09.01. Kiti jokie grupėi nepriskirti su socialine apsauga susiję reikalai (BP). Bendros socialinės apsaugos politikos, planų, programų ir biudžetų sudarymas, administravimas, koordinavimas ir priežiūra arba tuo tikslu teikiama parama; socialinės apsaugos įstatymų ir standartų rengimas ir jų vykdymo priežiūra; bendros informacijos, techninės dokumentacijos ir statistikos duomenų apie socialinę apsaugą rengimas ir platinimas. Į šią klasę įtraukta: socialinės apsaugos pašalpų pinigais ir pašalpų natūra teikimas asmenims, nukentėjusiems nuo gaisro, potvynio, žemės drebėjimo arba kitų nelaimių, patirtų ne karo metu; maisto, įrangos ir kt. atsargų nenumatytiems atvejams ne karo metu pirkimas ir saugojimas; kiti socialinės apsaugos reikalai, kurie negali būti priskirti 10.01., 10.02., 10.03., 10.04., 10.05., 10.06., 10.07. ir 10.08. grupėms.

---

## **INSTITUCIJOS IŠLAIKYMO (VALDYMO) IŠLAIDOS IR VALSTYBĖS VALDŽIOS INSTITUCIJŲ, KURIOS PRIVALO NURODYTI VALDYMO IŠLAIDAS, SĄRAŠAS**

### **I. INSTITUCIJOS IŠLAIKYMO (VALDYMO) IŠLAIDOS**

1. Prie institucijos išlaikymo (valdymo) išlaidų priskiriama:
  - 1.1. priskaičiuotas darbo užmokestis ir socialinio draudimo įmokos;
  - 1.2. prekių ir paslaugų naudojimo išlaidos (komunalinės, ryšių paslaugos, transporto išlaikymas, spaudiniai, komandiruotės, kvalifikacijos kėlimas, materialiojo ir nematerialiojo turto nuoma ir kt.), taip pat darbo vietų įkūrimo, administracinių pastatų išlaikymo (įskaitant ir remontą) sąnaudos;
  - 1.3. darbdavių socialinės pašalpos;
  - 1.4. materialiojo ir nematerialiojo turto įsigijimo išlaidos.

### **II. VALSTYBĖS VALDŽIOS INSTITUCIJŲ, KURIOS PRIVALO NURODYTI VALDYMO IŠLAIDAS, SĄRAŠAS**

2. Centrinės valdžios institucijos:
  - 2.1. Respublikos Prezidentui, Seimui, Vyriausybei atskaitingos institucijos:
    - 2.1.1. Lietuvos Respublikos Prezidento kanceliarija
    - 2.1.2. Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija
    - 2.1.3. Vyriausioji rinkimų komisija
    - 2.1.4. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstaiga
    - 2.1.5. Lietuvos Respublikos valstybės kontrolė
    - 2.1.6. Valstybinė lietuvių kalbos komisija
    - 2.1.7. Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba
    - 2.1.8. Vyriausioji tarnybinės etikos komisija
    - 2.1.9. Žurnalistų etikos inspektoriaus tarnyba
    - 2.1.10. Nacionalinė sveikatos taryba
    - 2.1.11. Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaiga
    - 2.1.12. Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyba
    - 2.1.13. Lietuvos Respublikos valstybinė kultūros paveldo komisija
    - 2.1.14. Lietuvos Respublikos vertybinių popierių komisija
    - 2.1.15. Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko tarnyba
    - 2.1.16. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija
    - 2.1.17. Etninės kultūros globos taryba
    - 2.1.18. Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamentas
    - 2.1.19. Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba
  - 2.2. Apskritys (iki 2010 m. liepos 1 d.) – į valdymo išlaidas turi būti įtraukiamos

- centrinės valdžios institucijai išlaikyti skirtos išlaidos
- 2.2.1. Alytaus apskrities viršininko administracija
  - 2.2.2. Kauno apskrities viršininko administracija
  - 2.2.3. Klaipėdos apskrities viršininko administracija
  - 2.2.4. Marijampolės apskrities viršininko administracija
  - 2.2.5. Panevėžio apskrities viršininko administracija
  - 2.2.6. Šiaulių apskrities viršininko administracija
  - 2.2.7. Tauragės apskrities viršininko administracija
  - 2.2.8. Telšių apskrities viršininko administracija
  - 2.2.9. Utenos apskrities viršininko administracija
  - 2.2.10. Vilniaus apskrities viršininko administracija
  - 2.3. Ministerijos – į valdymo išlaidas turi būti įtrauktos ne tik ministerijos valdymo išlaidos, bet ir institucijų ir įstaigų, kurios dalyvauja vykdančios ministerijos programas ir atlieka viešojo administravimo funkcijas, valdymui skirtos lėšos
    - 2.3.1. Aplinkos ministerija
    - 2.3.2. Energetikos ministerija
    - 2.3.3. Finansų ministerija
    - 2.3.4. Krašto apsaugos ministerija
    - 2.3.5. Kultūros ministerija
    - 2.3.6. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija
    - 2.3.7. Susisiekimo ministerija
    - 2.3.8. Sveikatos apsaugos ministerija
    - 2.3.9. Švietimo ir mokslo ministerija
    - 2.3.10. Teisingumo ministerija
    - 2.3.11. Ūkio ministerija
    - 2.3.12. Užsienio reikalų ministerija
    - 2.3.13. Vidaus reikalų ministerija
    - 2.3.14. Žemės ūkio ministerija
  - 2.4. Vyriausybės įstaigos – į valdymo išlaidas turi būti įtraukiamos centrinės valdžios institucijai išlaikyti skirtos išlaidos
    - 2.4.1. Lietuvos archyvų departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
    - 2.4.2. Kūno kultūros ir sporto departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
    - 2.4.3. Statistikos departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
    - 2.4.4. Informacinės visuomenės plėtros komitetas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
    - 2.4.5. Valstybinė lošimų priežiūros komisija
    - 2.4.6. Valstybinė tabako ir alkoholio kontrolės tarnyba prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės

- 2.4.7. Lietuvos Respublikos ginklų fondas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
- 2.4.8. Narkotikų kontrolės departamentas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės
- 2.4.9. Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba
- 2.4.10. Valstybinė atominės energetikos saugos inspekcija
- 2.5. Įstaigos prie ministerijų – į valdymo išlaidas turi būti įtraukiamos centrinės valdžios institucijai išlaikyti skirtos išlaidos
- 2.5.1. **Aplinkos ministerijos valdymo sritis**
- 2.5.1.1. Aplinkos projektų valdymo agentūra
- 2.5.1.2. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos
- 2.5.2. **Energetikos ministerijos valdymo sritis** – Valstybinė energetikos inspekcija prie Energetikos ministerijos
- 2.5.3. **Finansų ministerijos valdymo sritis**
- 2.5.3.1. Muitinės departamentas prie Finansų ministerijos
- 2.5.3.2. Valstybinė mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos
- 2.5.4. **Kultūros ministerijos valdymo sritis**
- 2.5.4.1. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos
- 2.5.4.2. Valstybinė kalbos inspekcija
- 2.5.5. **Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos valdymo sritis** – Valstybinė darbo inspekcija prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos
- 2.5.6. **Susisiekimo ministerijos valdymo sritis**
- 2.5.6.1. Valstybinė kelių transporto inspekcija prie Susisiekimo ministerijos
- 2.5.6.2. Transporto investicijų direkcija
- 2.5.6.3. Lietuvos automobilių kelių direkcija prie Susisiekimo ministerijos
- 2.5.6.4. Pasienio kontrolės punktų direkcija prie Susisiekimo ministerijos
- 2.5.7. **Sveikatos apsaugos ministerijos valdymo sritis**
- 2.5.7.1. Valstybinė ligonių kasa
- 2.5.7.2. Valstybinė visuomenės sveikatos priežiūros tarnyba prie Sveikatos apsaugos ministerijos
- 2.5.8. **Vidaus reikalų ministerijos valdymo sritis**
- 2.5.8.1. Vadovybės apsaugos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos
- 2.5.8.2. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos
- 2.5.8.3. Valstybės sienos apsaugos tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos
- 2.5.8.4. Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnyba prie Vidaus reikalų ministerijos
- 2.5.8.5. Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos
- 2.5.9. **Žemės ūkio ministerijos valdymo sritis**
- 2.5.9.1. Nacionalinė mokėjimo agentūra prie Žemės ūkio ministerijos
- 2.5.9.2. Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos
- 2.5.10. **Teisingumo ministerijos valdymo sritis** – Kalėjų departamentas prie

- Teisingumo ministerijos
- 2.6. Kitos valstybės institucijos ir įstaigos
  - 2.6.1. Vyriausybinių ryšių centras prie Lietuvos Respublikos valstybės saugumo departamento
  - 2.6.2. Lietuvos Respublikos draudimo priežiūros komisija
  - 2.6.3. Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija
  - 2.6.4. Nacionalinė teismų administracija
  - 2.6.5. Lietuvos Respublikos ryšių reguliavimo tarnyba
  - 2.7. Švietimo, kultūros ir mokslo organizacijos (institutai) – Lietuvos mokslo taryba

3 . Vietos valdžios institucijos (meras, savivaldybės taryba ir administracija) – kriterijai taikomi tokie patys, kaip ir centrinės valdžios institucijoms.

---